

การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ชรินทร์ทร บุญมา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มิถุนายน 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มิถุนายน 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE PROJECT EVALUATION TO PROMOTE YOUNG BUSINESS PEOPLE
WITH MORALITY LEADING TO CREATIVE ECONOMY
UNDER CHIANGRAI PRIMARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE 3

CHARINTHORN BOONMA

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

June 2020

Copyright 2020 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ

สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ของ ชรินทร์พร บุญมา

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธิดาวัลย์ อุ่นทอง)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร. ณัฐวุฒิ สัพโส)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ชรินทร์ทร บุญมา, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชิดาวัลย์ อุ๋นกอง
คำสำคัญ	การประเมินโครงการ, ส่งเสริมนักธุรกิจน้อย, เศรษฐกิจสร้างสรรค์

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยใช้การประเมินแบบซีปปี้ (CIPP Model) เป็นกรอบในการประเมิน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการผลิต (Process) และด้านผลผลิต (Product) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 237 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.97 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสิน ถือว่าผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบท ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านปัจจัยนำเข้าผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านผลผลิต ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

Title: THE PROJECT EVALUTION TO PROMOTE YOUNG BUSINESS PEOPLE
WITH MORALITY LEADING TO CREATIVE ECONOMY
UNDER CHIANGRAI PRIMARY EDUCATION
SERVICE AREA OFFICE 3

Author: Charinthorn Boonma, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of
Phayao, 2019

Advisor: Assistant Professor Dr. Thidawan Unkong

Keyword The Project Evaluation, Young Business people, Creative economy

ABSTRACT

The purpose of this independent study is to Evaluate of Promote young business people with morality leading to creative economy under Chiangrai Primary Education Service Area Office 3 project, using CIPP evaluation model, context, input, process, and product. The sample size were 237 people and used Stratified random Sampling by specify instruction center network as level. They were selected from school administrators school teachers and students who are responsible for this project in the Chiangrai Primary Education Service Area Office 3. The tools for collecting data were questionnaires with 5 rating scale by Index of item Objectives Congruence (IOC) between the question and the content of 0.67–1.00 and by using Alpha Coefficient to get reliability level of the questionnaire equals to 0.97. Statistical treatment were used frequency, percentage, mean and standard deviation. The summary of the project evaluation of Promote young business people with morality leading to creative economy under Chiangrai Primary Education Service Area Office 3, reveals that the overall aspects were at the high level and which can be put in the order from high to low as context, product, process, and input. The context project reveals that the overall aspects were at the high level. The input reveals that the overall aspects were at the middle level. The Process reveals that the overall aspects were at the high level and the Product reveals that the overall aspects were at the high level.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สำเร็จลุล่วงได้ดีด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูล และตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดาวัลย์ อุ่นกอง อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้ความรู้ คำแนะนำ และคำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนทำให้งานวิจัยมีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำสาขา การบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และนางสาวสุดารัตน์ ปัญญาศิริวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยอื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาความถูกต้อง ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้สมบูรณ์ และมีคุณค่า

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณ เพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารการศึกษา ปีการศึกษา 2561 ทุกคน ที่เป็นกำลังใจ และคอยช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้โดยตลอด คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการค้นคว้าแบบอิสระนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่พระคุณบิดา มารดา ทุกคนในครอบครัว บุรพจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าแบบอิสระนี้คงเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ชรินทร์ทร บุญมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ.....	10
โครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์.....	19
แนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
บทที่ 3.....	69
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	69

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 4	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
บทที่ 5.....	96
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	96
สรุปผลการวิจัย	97
อภิปรายผลการวิจัย.....	98
ข้อเสนอแนะ.....	103
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ.....	111
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	112
ภาคผนวก ค การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	127
ภาคผนวก ง การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ.....	134
ประวัติผู้วิจัย	136

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงรายชื่อโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกทำหน้าที่ศูนย์แกนนำเครือข่ายโครงการนัก ธุรกิจน้อยๆ รุ่นที่ 2.....	23
ตาราง 2 แสดงการประเมินผลการดำเนินการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการ นักธุรกิจ น้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ รุ่นที่ 2	50
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
ตาราง 4 แสดงกรอบการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3	78
ตาราง 5 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและตำแหน่ง.....	80
ตาราง 6 แสดงผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวม.....	81
ตาราง 7 แสดงผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านบริบท ทำการประเมินโดยผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบโครงการ	82
ตาราง 8 แสดงผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านปัจจัยนำเข้า ทำการประเมินโดยผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบโครงการ	84
ตาราง 9 แสดงผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านกระบวนการ ทำการประเมินโดยผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบโครงการ	85
ตาราง 10 แสดงผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3	

ด้านผลผลิตทำการประเมินโดยผู้บริหาร ครูที่รับผิดชอบโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วม
โครงการ87

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วม
โครงการ และหลังเข้าร่วมโครงการ (n = 214)..... 91

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองของซิป17

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลกควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญเพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 1)

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมในศตวรรษที่ 21 นักวิชาการการศึกษาและนักวิชาการสำคัญทั้งในและต่างประเทศมีความเห็นตรงกันว่าในศตวรรษที่ 21 เด็กควรต้องมีทักษะการเรียนรู้และทักษะการใช้ชีวิตที่ดี โดยควรได้รับการปลูกฝังทักษะสำคัญ 3 ประการ ประกอบด้วย ประการที่ 1 ทักษะชีวิตและการทำงาน คือ เด็กจะต้องรู้จักปรับตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะสังคม มีทักษะข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบและน่าเชื่อถือได้ เป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบ ประการที่ 2 คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม เด็กต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม รู้จักคิดอย่าง มีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา รู้จักการสื่อสารและความร่วมมือ

ประการที่ 3 คือ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี คือ การรู้จักใช้และเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยนักเรียนต้องมีความรู้หลักใน 5 เรื่อง ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับโลก การเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้การเป็นพลเมืองที่ดี ความรู้ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีระบบเศรษฐกิจที่มีโครงสร้างที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ แข่งขันได้ ยั่งยืน มีความมั่นคงทางพลังงาน มีการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล รักษาทุนธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศ สร้างความมั่นคงภายในประเทศ ป้องกันและลดผลกระทบจากภัยคุกคามข้ามชาติ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อความร่วมมือในการพัฒนาภายใต้กรอบข้อตกลงต่าง ๆ ในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้นทำให้ภาครัฐมีประสิทธิภาพสูงขึ้น สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทัวถึง ตรวจสอบได้ และปราศจากคอร์รัปชัน ซึ่งได้กำหนดให้การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการขับเคลื่อนแผนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของชาติจึงเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคน อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุกกระบวน โดยมีกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) เป็นกรอบในการดำเนินการ เพื่อให้การพัฒนาประเทศในทุกกระบวนมีความสอดคล้องกัน และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 11)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้นำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2579) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 นโยบายรัฐบาล นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558–2564 ยุทธศาสตร์การจัสตริสระบบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 จุดเน้นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) แผนปฏิบัติการ ราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ และบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และกำหนดเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2561 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 6 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพ ทุมนมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย และยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ผลงานวิจัยและพัฒนาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์อย่างเข้มข้นทั้งในภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคประชาสังคม รวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาสถานะแวดล้อมหรือปัจจัยพื้นฐานที่เอื้ออำนวยทั้งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากรวิจัย โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, 2561, หน้า 17-23)

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงความจำเป็นข้างต้นจึงได้วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของครูผู้สอน และความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาครูผู้สอน ให้เกิดทักษะการเรียนรู้และทักษะการใช้ชีวิตที่ดี ดังกล่าว จึงจัดทำโครงการนักรุกจิมน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ขึ้นในปี 2553 มีวัตถุประสงค์ให้โรงเรียนเพิ่มเติมเนื้อหาสาระ จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเพิ่มเติมด้านธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรมสู่ความสำเร็จของการประกอบอาชีพ 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ชยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู และปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครู ให้นักเรียนปฏิบัติจริงด้วยการทำงานร่วมกัน รู้จักใช้เทคโนโลยี มีอิสระทางความคิดในการสร้างสรรค์ผลิตผลงานแปลกใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าขั้นพื้นฐาน ได้สนับสนุนงบประมาณให้ครูจำนวนหนึ่งของโครงการนักรุกจิมน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ทำการวิจัยแนวคิดวิธีดังกล่าวโดยการจัดทำหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ผลการวิจัยเป็นที่น่าพอใจมาก ครูพบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเชิงประจักษ์ดี โรงเรียนที่ทำวิจัยสำเร็จมีการปรับรายวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางของโครงการนักรุกจิมน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อขยายผลในโรงเรียนเครือข่ายที่อยู่ใกล้เคียงกันอย่างกว้างขวางมากขึ้น สำหรับสถานศึกษาที่สังกัดอยู่ใน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้มีสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 14 โรงเรียน การดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี

จากการที่สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลจากโรงเรียนแล้ว พิจารณาเห็นว่าโรงเรียนได้เปิดสอนงานอาชีพในโรงเรียนทุกโรงเรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี บางโรงเรียนจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม บางโรงเรียนสอน เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นชุมนุมตามความสนใจของผู้เรียน บางโรงเรียนสอนบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่น สาระการ เรียนรู้ศิลปะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นต้น สามารถ ผลิตชิ้นงานได้อย่างหลากหลายโดยมีฐานการผลิตจากแหล่งวัตถุดิบและภูมิปัญญาของท้องถิ่น มีโรงเรียนจำนวนไม่น้อยนักเรียนสามารถผลิตชิ้นงานได้จำนวนมาก สามารถสร้างรายได้ ระหว่างเรียนและปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เป็นอย่างดี แต่คุณภาพผลงานนักเรียน วิถีคิดและ การจัดการเรียนการสอนของครูให้กับนักเรียนในเรื่องนี้สมควรได้รับการต่อยอดพัฒนา ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของโลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และเพื่อ สอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10-12 ที่ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ที่มุ่งให้ประเทศมีการผลิตสินค้า และบริการอย่างสร้างสรรค์ เพิ่มมูลค่าสินค้าโดยใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการผลิต เพื่อสร้าง ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น การสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น ในสังคมไทยอย่างเป็นทางการและยั่งยืนได้ ควรสร้างรากฐานที่เข้มแข็งโดยเริ่มที่การศึกษา ด้วยการบ่มเพาะ ปลูกฝังความสามารถด้านการคิดและเจตคติที่ดีในการทำงาน การสร้างสรรค์ การสั่งสมความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน การรู้จักหาโอกาสและช่องทางทำมาหากิน และก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงานให้นักเรียนตั้งแต่ยังเป็นเด็กให้สามารถนำไปใช้ในอนาคต ดังนั้นสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาจึงได้จัดทำโครงการนักรุกจิ๋วน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้นักเรียนเรียนรู้ด้านธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการตามความ เหมาะสมกับวัย ให้นักเรียนมีความสามารถ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น” อย่างมีคุณธรรม มีการ สร้างสรรค์ชิ้นงานใหม่ ๆ และจดลิขสิทธิ์ อนุสิทธิบัตร สิทธิบัตร เพื่อปลูกฝังการรักษาทรัพย์สิน ทางปัญญาของตนเองและการไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ประสบการณ์จาก กิจกรรมนี้จะทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระ เป็นทางเลือก

อาชีพหนึ่งในอนาคตได้ และเป็นการพัฒนาคุณภาพเด็กไทยยุคใหม่ที่สอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการเตรียมเยาวชนในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี โครงการได้เริ่มเก็บข้อมูลและดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 ถึงปัจจุบัน (สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, 2558, หน้า 1) สำหรับสถานศึกษาที่สังกัดอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้มีสถานศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 14 โรงเรียน การดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาได้รับมอบหมายในการบริหารโครงการนักรุกกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในฐานะโรงเรียนในเครือข่ายจึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการนักรุกกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข ดำเนินโครงการให้ดียิ่งขึ้นและเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินโครงการส่งเสริมนักรุกกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

1. ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ จำนวน 32 คน และนักเรียนในโครงการฯ จำนวน 488 คน ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักรุกกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 รวมทั้งสิ้น จำนวน 534 คน

2. ด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 6 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ จำนวน 17 คน และนักเรียนในโครงการฯ จำนวน 214 คน ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักรุกกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 รวมทั้งสิ้น จำนวน 237 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จของ เคอร์รี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan,

1970 p. 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดตำแหน่งเป็นชั้น และแบ่งตามสัดส่วน โดยเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากขนาดของประชากรในแต่ละโรงเรียน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation)
2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)
3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation)
4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation)

ประเด็นการประเมิน

การประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation)
2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)
3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation)
4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation)

นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงการนักรุกกิจน้อยมี คุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง แผนหรือเค้าโครงที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการ มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระการเป็นผู้ประกอบการ มีทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น มีความคิดสร้างสรรค์ ผลิตชิ้นงาน/บริการ จำหน่ายได้เชิงพาณิชย์ รู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญา และไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

การประเมินโครงการนักรุกกิจน้อยมี คุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง การพิจารณาและวัดค่าการปฏิบัติการเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงการนักรุกกิจน้อยมี คุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ตามรูปแบบการประเมินของ CIPP Model ซึ่งมีองค์ประกอบในการประเมิน 4 ด้าน คือ 1) การประเมินด้านบริบท 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า 3) การประเมินด้านกระบวนการ 4) การประเมินด้านผลผลิต

การประเมินด้านบริบท หมายถึง วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีความชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายของทางการศึกษา และสอดคล้องกับหลักการและความจำเป็นของโครงการ มีเป้าหมายของโครงการ และมีการเตรียมความพร้อมก่อนดำเนินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า หมายถึง การวางแผนการจัดทำโครงการฯ ผู้รับผิดชอบและผู้เข้าร่วมโครงการ รวมถึงบริเวณอาคารสถานที่ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการและผู้ให้การสนับสนุนโครงการฯ ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3

การประเมินด้านกระบวนการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูที่รับผิดชอบโครงการ ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 มีการวางแผน และการบริหารจัดการโครงการ มีการดำเนินโครงการ กิจกรรมตามแผนที่วางไว้ มีการตรวจสอบโครงการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานระหว่างการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ รวมถึงมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลโครงการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการทำโครงการ

การประเมินด้านผลผลิต หมายถึง สมรรถนะของผู้เรียนด้านอาชีพของนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย การประเมินด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice) และด้านเจตคติหรือคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (Attitude) และความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ที่มีต่อนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3

สมรรถนะของผู้เรียนด้านอาชีพ หมายถึง สมรรถนะหลัก 5 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบความสอดคล้องของบริบท ของการดำเนินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ที่สามารถนำมาเป็นสารสนเทศในการตัดสินใจในการดำเนินโครงการ
2. ได้ทราบความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้าของโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
3. ได้ทราบความเหมาะสมกระบวนการของโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
4. ได้ทราบความเหมาะสมผลผลิตของโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโครงการส่งเสริมนักเรียนคุณธรรม มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

1.1 ความหมายของโครงการ

1.2 ความหมายของการประเมินโครงการ

1.3 ความสำคัญของการประเมินโครงการ

1.4 ประเภทของการประเมินโครงการ

1.4.1 การจำแนกตามลำดับเวลา

1.4.2 การจำแนกตามวัตถุประสงค์

1.4.3 การจำแนกตามสิ่งที่ถูกประเมิน

1.5 รูปแบบการประเมิน

1.5.1 โมเดลสตีฟเฟิลบีม (CIPP Model)

1.6 การนำผลการประเมินไปใช้

1.6.1 เชิงปฏิบัติการ

1.6.2 เชิงความคิด

1.7 ลักษณะของการนำเสนอผลการประเมินไปใช้

1.7.1 เพื่อกำหนดโครงการตามภารกิจ

1.7.2 เพื่อสนับสนุนทรัพยากร

1.7.3 เพื่อปรับปรุงแผน

1.7.4 เพื่อตัดสินใจประสิทธิผล

2. โครงการส่งเสริมนักเรียนคุณธรรม มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

2.1 ความเป็นมาของโครงการ

2.2 การจัดตั้งศูนย์แกนนำเครือข่ายของโครงการ

- 2.3 การดำเนินการและการพัฒนาศูนย์แกนนำเครือข่ายของโครงการ
- 2.4 การนิเทศ กำกับติดตามผลการดำเนินการ
- 2.5 การพัฒนาและขยายเครือข่ายของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายของโครงการ
3. แนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA
4. วิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

1. ความหมายของโครงการ

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2557, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของโครงการ คือ การกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางานที่มีวัตถุประสงค์เด่นชัด มีกิจกรรมที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเหมาะสม มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ มีเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของงาน โครงการประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันและมีเป้าหมายเดียวกัน พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 270) ได้ให้ความหมายของโครงการว่า แผนหรือเค้าโครงการตามที่กำหนดไว้

พิสนุ พงศ์ศรี (2550, หน้า 34) ได้ให้ความหมายของโครงการว่า โครงการจะมีลักษณะเฉพาะที่จัดทำขึ้นเพื่อเสริมการดำเนินงานในสภาพปกติ โดยมีจุดหมาย เป้าหมาย กิจกรรม และระยะเวลาสิ้นสุดที่แน่นอน และจะไม่ทำอีก เว้นแต่มีการปรับให้ต่างจากเดิม ดังนั้นโครงการไม่ใช่งานประจำตามปกติที่มีลักษณะเป็นโปรแกรมที่กำหนดไว้ตลอด แต่จะช่วยเหลือเสริมงานปกติ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้

โสภา แซ่ลี (2557, หน้า 8) กล่าวว่า โครงการ หมายถึง แผนหรือแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้ประสบผลสำเร็จ มีระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจนมีผู้รับผิดชอบให้โครงการดำเนินไปตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่า โครงการ หมายถึง แผนที่มีการกำหนดกิจกรรม วิธีการระยะเวลาในการดำเนินอย่างชัดเจนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือความต้องการของหน่วยงานหรือองค์กร

2. ความหมายของการประเมินโครงการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 664) ได้ให้ความหมายของการประเมิน ว่าการประเมินหมายถึง การประมาณค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็นจริง การพิจารณาคุณค่าของกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556, หน้า 11) ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นกระบวนการ ตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยทั่วไปการประเมินต้องอาศัยข้อมูลจากการวัดที่เป็นปรนัยแต่บางครั้งการการประเมินต้องอาศัยการสังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553, หน้า 21) ได้กล่าวว่าการประเมิน หมายถึง กระบวนการ ที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเชิงคุณค่าเพื่อช่วยให้ผู้มีอำนาจหรือผู้เกี่ยวข้องได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิสนุ พงศ์ศรี (2549, หน้า 4) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมิน (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544, หน้า 8) ให้ความหมายของการประเมินไว้ว่า คือ กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศในการปรับปรุงโครงการ และสารสนเทศในการตัดสินใจ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

เยาวดี ราชชัยกุลวิบูลย์ศรี (2546, หน้า 12) ได้ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อสรุปผลว่าโครงการนั้น ๆ ได้บรรลุวัตถุประสงค์/ เป้าหมาย และมีประสิทธิภาพเพียงใด

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2557, หน้า 4) ความหมายของการประเมินโครงการว่า กระบวนการเชิงระบบเพื่อการตรวจสอบ หรือบ่งถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

กมลฉันทน์ บุญกล้า (2559, หน้า 47) ให้ความหมายการประเมินโครงการ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศด้านต่าง ๆ แล้วนำมาพิจารณาตัดสินโครงการในแต่ละระยะโดยนำสารสนเทศที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อประกอบการตัดสินใจว่า ควรจะดำเนินการต่อหรือปรับเปลี่ยน ปรับปรุง ขยายผลระงับหรือยกเลิกโครงการ เป็นต้น

จากความหมายของการประเมินและการประเมินโครงการที่มีผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว ได้ให้ความหมายไว้สรุปได้ว่า การประเมินโครงการ คือ กระบวนการตัดสินประเมินค่าของโครงการที่เป็นแบบแผนในการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำมาสู่การตัดสินใจหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

3. ความสำคัญของการประเมินโครงการ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2557, หน้า 4) ได้ให้ความสำคัญของการประเมินโครงการว่าการประเมินโครงการช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่นำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงการการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ ช่วยให้ทราบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ซึ่งนำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการที่นำมาใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าการดำเนินโครงการในช่วงต่อไปอย่างไร ยกเลิกหรือปรับขยายการดำเนินโครงการต่อไปอีก ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของโครงการว่าเป็นอย่างไรคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ และช่วยให้เกิดการเสริมแรงสร้างพลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในโครงการเมื่อทราบผลสำเร็จจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการ โดยจะมุ่งมั่นปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้นซึ่งจะเกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการหรือองค์กร

ศึกษานิเทศก์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคเหนือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา (2556, หน้า 36) ได้ให้ความสำคัญของการประเมินโครงการว่าการประเมินโครงการมีเป้าประสงค์หลักคือต้องการข้อมูลที่บ่งชี้ว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่หรือเป็นโครงการที่คุ้มค่าต่อการตัดสินใจในการดำเนินการหรือไม่ รวมถึงการศึกษาว่าในการดำเนินการโครงการมีปัญหาที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขในเรื่องอะไรบ้าง และเป็นโครงการที่มีคุณค่ามากน้อยเพียงใด

ศศิมา สุขสว่าง (2563) กล่าวว่า การบริหารโครงการให้ประสบความสำเร็จนั้นผู้จัดการโครงการ (Project manager) จะต้องมามีวิธีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน ดำเนินงาน ควบคุม โครงการ พร้อมทั้งสร้างศักยภาพของทีมงานและตัวเองเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จของโครงการ สิ่งสำคัญที่ผู้จัดการโครงการจะสามารถทำงานสำเร็จได้ก็ต้องได้รับการสนับสนุนจากทีมงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนการบริหารทีมงานของผู้จัดการโครงการ และยังได้ให้แนวคิดที่ว่า 4 สิ่งสำคัญในการบริหารโครงการให้สำเร็จ ได้แก่

- 1) ขอบเขตงาน (Scope definition) เป็นการแบ่งงานหลัก ๆ ในโครงการให้ย่อยลงจนสามารถมองเห็นรายละเอียดได้ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ทีมงานโครงการมักจะจัดทำรายละเอียดเหล่านี้ให้อยู่ในรูปของโครงสร้างกิจกรรมย่อย (Work Breakdown Structure

หรือ WBS) 2) การบริหารกิจกรรมและกระบวนการในโครงการ เพื่อให้โครงการสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 3) กระบวนการเกี่ยวกับการประมาณการ (Estimate Costs) การตั้งงบประมาณ (Determine Budget) และการควบคุมต้นทุน (Control Cost) ในโครงการ เพื่อให้โครงการสำเร็จตามเป้าหมาย โดยอยู่ในงบประมาณที่ได้รับอนุมัติมา 4) กระบวนการตรวจสอบและติดตามคุณภาพ ที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าโครงการที่ดำเนินการนั้น ได้ตอบโจทย์กับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่าการประเมินโครงการมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ทราบถึงผลของโครงการที่ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้วเพื่อปรับปรุงในการดำเนินการครั้งต่อไป หรือเป็นการตัดสินใจเพื่อยุติโครงการ หรือดำเนินโครงการต่อไป

4. ประเภทของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการสามารถแบ่งได้หลายประเภท ซึ่งขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งประเภทของการประเมินในที่นี้ผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของโครงการออกเป็น 3 ประเภท คือ การจำแนกตามลำดับเวลา การจำแนกตามวัตถุประสงค์ การจำแนกตามสิ่งที่ถูกประเมิน

4.1 การแบ่งตามลำดับเวลา

การแบ่งตามลำดับเวลาของโครงการสามารถจำแนกการประเมินเป็น 4 ประเภท คือ

4.1.1 การประเมินก่อนเริ่มโครงการหรือก่อนนำโครงการไปปฏิบัติเป็นการประเมินที่อยู่ในขั้นตอนการวางแผนโครงการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ก่อนลงมือดำเนินการทำโครงการ ซึ่งอาจทำได้ 2 ลักษณะคือ

4.1.2 การศึกษาความเหมาะสมของโครงการโดยใช้เทคนิคของการสำรวจความต้องการหรืออาจจะใช้เทคนิคของการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่จะทำให้มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง

4.1.3 การวิเคราะห์โครงการหรือการประเมินร่างโครงการเป็นการพิจารณาเอกสารโครงการเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของสิ่งที่กำหนดความสอดคล้องระหว่างหัวข้อต่าง ๆ ตั้งแต่หลักการและเหตุผลวัตถุประสงค์เป้าหมายวิธีดำเนินการเพื่อให้โครงการที่เสนอมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4.1.4 การประเมินขณะดำเนินงานเป็นการประเมินที่จัดทำในระหว่างการดำเนินโครงการโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาคำแนะนำของโครงการเป็นช่วงช่วงและเพื่อดูว่าการดำเนินโครงการได้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรในการดำเนินงานแต่ละช่วง ข้อมูลสารสนเทศที่จะได้นำมาใช้เพื่อการปรับปรุงการดำเนิน

โครงการเพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นในช่วงระยะต่อไป การประเมินขณะดำเนินงานนี้ต้องอาศัยกลไกของระบบการกำกับติดตามมาช่วยจึงจะทำให้เกิดการประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตรวจสอบความเป็นไปได้ตามกระบวนการที่กำหนดหรือไม่หรือมีอุปสรรคปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการหรือไม่

4.1.5 การประเมินหลังการดำเนินงานเป็นการประเมินที่จัดทำขึ้นเมื่อดำเนินโครงการเสร็จสิ้นลงแล้วโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบดูว่าเมื่อได้ดำเนินโครงการจนสิ้นสุดแล้วได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใดตลอดจนการติดตาม ตรวจสอบผลกระทบหรือผลข้างเคียงว่ามีอะไรเกิดขึ้นตามมาอีกบ้างซึ่งมีจุดเน้นเป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นผลกระทบของโครงการและเป็นการประเมินผลรวมสรุปของโครงการทั้งหมดว่ามีผลสำเร็จหรือความล้มเหลวหรือนำไปสู่การพัฒนาได้อย่างไร

4.2 การแบ่งตามวัตถุประสงค์

การประเมินแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมินสามารถจำแนกการประเมินเป็น 2 ประเภท คือ

4.2.1 การประเมินความก้าวหน้าของโครงการเป็นการประเมินขณะที่โครงการกำลังดำเนินการอยู่โดยมุ่งความตรวจสอบควบคุมกำกับดูแลการดำเนินงานตลอดจนการศึกษาความก้าวหน้าปัญหาอุปสรรคและข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการเมื่อดำเนินโครงการไปได้ในระยะหนึ่งเพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

4.2.2 การประเมินผลรวมสรุปเป็นการประเมินผลหลังจากเสร็จสิ้นโครงการเรียบร้อยแล้วเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการเพื่อมุ่งตรวจสอบว่าโครงการประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใดผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจว่าควรยุติโครงการดำเนินการต่อไปหรือปรับขยายโครงการในช่วงระยะต่อไป

4.3 การจำแนกตามสิ่งที่ถูกประเมิน

แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมินสามารถจำแนกการประเมินเป็น 4 ประเภท คือ

4.3.1 การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อมเป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบายเป้าหมายสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัญหาและความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการว่ามีความสอดคล้องเมื่อต่อการจัดทำโครงการหรือไม่ตลอดจนทรัพยากรและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการสารสนเทศที่ได้นำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อ

กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานระดับสูงกว่าและบริบทหรือสภาพขององค์กรที่จัดทำโครงการ

4.3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้นเป็นการประเมินความพร้อมทั้งในเชิงคุณภาพ และความพอเพียงของทรัพยากรต่าง ๆ ก่อนเริ่มโครงการว่ามีทรัพยากรพร้อมที่จะดำเนินโครงการได้หรือไม่สารสนเทศที่ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการของการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4.3.3 การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินขณะดำเนินงานหรือประเมินความก้าวหน้าของโครงการสารสนเทศที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงการดำเนินโครงการ

4.3.4 การประเมินผลผลิตหรือผลงานเป็นการประเมินหลังจากการดำเนินโครงการสิ้นสุดแล้วประกอบด้วย การประเมินผลลัพธ์โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิตเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการและ การประเมินผลกระทบโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของแผนงานหรือองค์การสารสนเทศที่นำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของผลผลิตของโครงการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพเพื่อการตัดสินใจว่าควรจะคงโครงการไว้ปรับขยายหรือยกเลิกโครงการ

สรุปได้ว่าประเภทของการประเมินโครงการสามารถแบ่งได้หลากหลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกประเภทของการประเมิน การประเมินแต่ละประเภทสิ่งที่คุณประเมินต้องการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศตรงกับความต้องการและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. แนวคิดและรูปแบบการประเมิน

คำว่า “รูปแบบ” หรือ “แบบจำลอง” ในที่นี้ได้นำมาใช้เพื่อสื่อความหมายให้ตรงกับคำใน ภาษาอังกฤษว่า “Model” ความหมายของคำว่า “รูปแบบ” หรือ “โมเดล” หรือ “แบบจำลอง” คือ วิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอดความคิดความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์ หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏ โดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาดภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการทางคณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และในขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ ดังนั้น คำว่า “รูปแบบ” หรือ “โมเดล” หรือ “แบบจำลอง” จึงสามารถนำไปใช้ในลักษณะต่าง ๆ กันคือ 1) เป็นแบบจำลองในลักษณะเลียนแบบ 2) เป็นตัวแบบที่ใช้เป็นแบบอย่าง 3) เป็นแผนภาพที่แสดง ความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์และหลักการของ

ระบบ 4) เป็นแบบแผนหรือแผนผังของการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วยความสัมพันธ์เชิงระบบ (เขาวดีรางชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2549, หน้า 27, อ้างอิงในสุภาพ ชีรทวีวัฒน์, 2554, หน้า 24)

ประเภทของรูปแบบการประเมิน

รูปแบบการประเมิน เป็นกรอบหรือแนวความคิดที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือ รายการประเมิน ซึ่งมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับข้อตกลงเบื้องต้น ซึ่งนักวิชาการทางด้านการประเมิน ได้เสนอกรอบความคิดให้นักประเมินได้เลือกใช้มีอยู่หลายรูปแบบ โดยทั่วไปนิยมแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

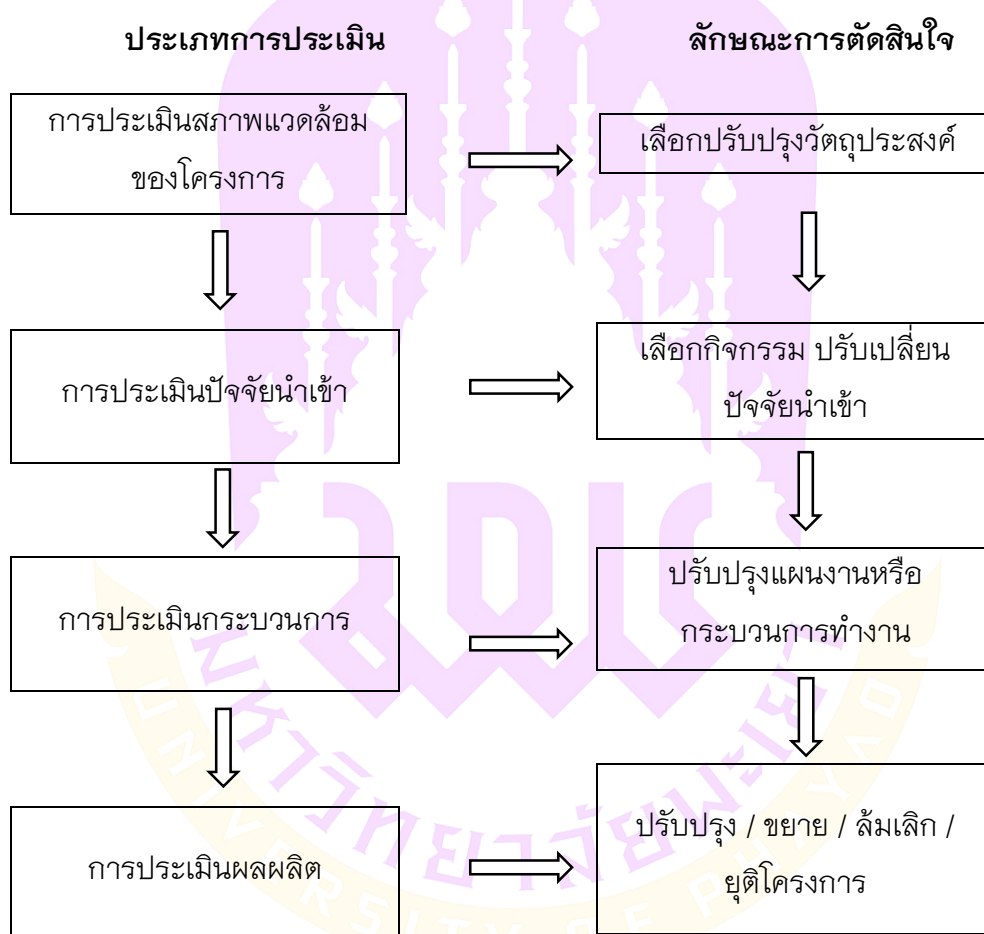
1. รูปแบบการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมาย (Objective Based Model) เป็นรูปแบบที่เน้นการ ตรวจสอบผลที่คาดหวังได้เกิดขึ้นหรือไม่ หรือประเมินโดยตรวจสอบผลที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย กับผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน โครงการว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ได้แก่ รูปแบบ การประเมินของ ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler, 1943) ครอนบาค (Cronbach, 1973) และเคิร์กแพทริค (Kirkpatrick)

2. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินคุณค่า (Judgmental Evaluation Model) เป็นรูปแบบ การประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศสำหรับกำหนดและวิจัยคุณค่าของ โครงการนั้น ๆ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ สเตค (Stake, 1967) สควีน (Scaven, 1967) โพรวัส (Provus, 1971)

3. รูปแบบการประเมินที่เน้นการตัดสินใจ (Decision-Oriented Evaluation Model) เป็นรูปแบบ การประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้บริหารในการ ตัดสินใจเลือกทางต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ รูปแบบการประเมิน สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam: CIPP, 1968) และ อัลคิน (Alkin, 1967)

จากรูปแบบการประเมินที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้ศึกษาขอเสนอรูปแบบการประเมินที่ได้รับ ความนิยม ได้แก่ รูปแบบการประเมินโครงการแบบ CIPP MODEL ทฤษฎีการประเมินโครงการแบบ CIPP MODEL (กนกอร เอี่ยมสะอาด และคณะ, 2547, หน้า 33-35) ได้กล่าวไว้ว่า แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม และคณะ (Danell L. Stufflebeam 1967) ได้เสนอ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมิน เรียกว่า ชิปโมเดล (CIPP MODEL) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยจุดเน้นสำคัญคือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์การประเมินคือ การให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ คำว่า CIPP เป็น คำย่อมาจาก C: Context, I: Input, P: Process, P: Product สตัฟเฟิลบีม ได้ให้ความหมายว่า การประเมินเป็นกระบวนการของการบรรยาย

การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ขาวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ เลือกทางเลือกที่เหมาะสม ซึ่งการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญมุ่งประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ประเภทการประเมินและลักษณะการตัดสินใจ ตามกรอบความคิดของรูปแบบการประเมิน CIPP แสดงได้ดังแผนภาพ ดังต่อไปนี้

ภาพ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจในแบบจำลองของซีบีพี
ที่มา: (กนกอร เอี่ยมสะอาด และคณะ, 2547, หน้า 34)

แนวทางการประเมินในด้านต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อม (C: Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ เช่น เป็นโครงการที่สนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยหรือไม่ และเป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กร ต่าง ๆ หรือไม่ เป็นต้น

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (I: Input Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อใช้ข้อมูลตัดสินใจปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เหมาะสมหรือไม่ดูที่ปัจจัยที่ใช้จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น ปัจจัยที่กำหนดไว้ใน โครงการ มีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่ กิจกรรม/แบบ/ทางเลือกที่ได้เลือกสรรแล้ว ที่กำหนดไว้ในโครงการมีความเป็นไปได้เหมาะสมเพียงใด เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ (P: Process Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างการค้าเนินงานโครงการ เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ และเป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการนั้นด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ เช่น การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดที่ทำได้หรือไม่ได้เพราะเหตุใด เกิดปัญหา อุปสรรคที่ไม่ราบรื่น ไม่คล่องตัวหรือไม่อย่างไร และมีการแก้ปัญหอย่างไร เป็นต้น

4. การประเมินผลผลิต (P: Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังหรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการร่วมด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ ๆ เช่น เกิดผล/ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร และเกิดผลกระทบอื่นใดบ้างหรือไม่ เป็นต้น

สรุปได้ว่ารูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม หรือที่เรียกกันว่า CIPP Model เป็นรูปแบบการประเมินโครงการที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายซึ่งมีองค์ประกอบในการประเมิน 4 ด้าน คือ 1) การประเมินด้านบริบท 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า 3) การประเมินด้านกระบวนการ 4) การประเมินด้านผลผลิต เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ารูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีมมีความเหมาะสม จึงเลือกที่จะนำมาใช้ในการประเมินโครงการในครั้งนี้

โครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ความเป็นมา

โครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เกิดจากการที่สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลจากโรงเรียนแล้วพิจารณาเห็นว่าโรงเรียนได้เปิดสอนงานอาชีพในโรงเรียนทุกโรงเรียน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี บางโรงเรียนจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม บางโรงเรียนสอนเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นชุมนุมตามความสนใจของผู้เรียน บางโรงเรียนสอนบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่น สาระการเรียนรู้ศิลปะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นต้น สามารถผลิตชิ้นงานได้อย่างหลากหลายโดยมีฐานการผลิตจากแหล่งวัตถุดิบและภูมิปัญญาของท้องถิ่น มีโรงเรียนจำนวนไม่น้อยนักเรียนสามารถผลิตชิ้นงานได้จำนวนมาก สามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียนและปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เป็นอย่างดี แต่คุณภาพผลงานนักเรียน วิธีคิดและการจัดการเรียนการสอนของครูให้กับนักเรียนในเรื่องนี้สมควรได้รับการต่อยอดพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของโลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และเพื่อสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10-12 ที่ให้ความสำคัญกับการสร้าง Creative Economy ที่มุ่งให้ประเทศมีการผลิตสินค้าและบริการอย่างสร้างสรรค์เพิ่มมูลค่าสินค้าโดยใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการผลิต เพื่อสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น การสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนได้ ควรสร้างรากฐานที่เข้มแข็งโดยเริ่มที่การศึกษาด้วยการบ่มเพาะ ปลูกฝังความสามารถด้านการคิดและเจตคติที่ดีในการทำงาน การสร้างสรรค์ การสั่งสมความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน การรู้จักหาโอกาสและช่องทางทำมาหากินและก้าวเข้าสู่โลกแห่งการทำงานให้นักเรียนตั้งแต่ยังเป็นเด็กให้สามารถนำไปใช้ในอนาคต ดังนั้น สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาจึงได้จัดทำโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้นักเรียนเรียนรู้ด้านธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการตามความเหมาะสมกับวัย ให้นักเรียนมีความสามารถ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น” อย่างมีคุณธรรม มีการสร้างสรรค์ชิ้นงานใหม่ ๆ และจดลิขสิทธิ์ อนุสิทธิบัตร สิทธิบัตร เพื่อปลูกฝังการรักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเองและการไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ประสบการณ์จากกิจกรรมนี้จะทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระเป็นทางเลือกอาชีพหนึ่งในอนาคตได้

และเป็นการพัฒนาคุณภาพเด็กไทยยุคใหม่ที่สอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการเตรียมเยาวชนในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี โครงการได้เริ่มเก็บข้อมูลและดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 ถึงปัจจุบัน

การดำเนินการที่ผ่านมา สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำหลักสูตรอบรมครู ผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยหัวข้อหลัก เช่น

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการนักรุกกิจน้อยๆ เช่น ความสำคัญ ความเป็นมา หลักการโครงการ

2. ธุรกิจคุณธรรม และการเขียนแผนธุรกิจเพื่อนำสู่การปฏิบัติ

3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์เพื่อการพาณิชย์

4. การเพิ่มมูลค่าสินค้า

5. ทรรศน์ทางปัญญา

6. การใช้ ICT เพื่อการพาณิชย์

7. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโครงการนักรุกกิจน้อยๆ เป็นต้น

และได้คัดเลือกโรงเรียนเข้ารับการอบรม 4 รุ่น ๆ ละ 100 โรงเรียน นอกจากการอบรม ด้านองค์ความรู้ให้โรงเรียนในโครงการนักรุกกิจน้อยๆแล้วโครงการได้จัดเวทีสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเสนอผลงานวิชาการ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ การนิเทศติดตามเพื่อการพัฒนาและอื่น ๆ

โรงเรียนในโครงการได้นำหลักการของโครงการนักรุกกิจน้อยๆ 4 ประการ ลงสู่หลักสูตรสถานศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมชม ชมรมของโรงเรียน เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ คุณภาพ ความสำเร็จของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันออกไป (ในปีงบประมาณ 2559 โรงเรียนศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยๆ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ของบประมาณไปขยายผลได้อีก 200 โรงเรียน รวมเป็น 600 โรงเรียน)

ต่อมาในปี 2556 ได้คัดเลือกโรงเรียนที่มีผลงานเชิงประจักษ์ ได้รับการยกย่อง ได้รับรางวัลระดับชาติ และระดับนานาชาติ มีผลงานวิจัย จัดตั้งเป็นศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยๆมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ รุ่นที่ 1 จำนวน 29 ศูนย์

แนวคิดหลักของการจัดตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ มุ่งพัฒนานักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนที่เป็นศูนย์แกนนำ โรงเรียนเครือข่าย
และชุมชนให้มีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรม มีประสบการณ์ตามวัย
ใช้ความคิดสร้างสรรค์สร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพในเชิงพาณิชย์ โดยใช้วัตถุดิบในชุมชนและ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชน หน่วยงาน องค์กรภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมสนับสนุน
ในการดำเนินงาน ทั้งในด้านการวางแผน การคิดออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ การผลิต
และการตลาด ผลิตภัณฑ์จากศูนย์แกนนำ ได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานรับรอง
คุณภาพ จัดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา และมุ่งพัฒนาศูนย์แกนนำ เป็นศูนย์กลางในการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาตนเองในโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ภาพความสำเร็จของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่ เศรษฐกิจสร้างสรรค์

1. ศูนย์แกนนำ มีความเข้มแข็งสามารถขยายเครือข่ายไปยังโรงเรียนและชุมชน
ในการพัฒนาอาชีพแก่นักเรียนและบุคคลในชุมชนตามแนวทางของโครงการนักธุรกิจน้อย
อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
2. ศูนย์แกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายมีผลิตภัณฑ์จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา
และ/หรือได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานรับรองคุณภาพ
3. ศูนย์แกนนำ ได้รับการยอมรับด้านการบริการจากบุคลากรที่เข้าร่วมงานและ
ชุมชนในท้องถิ่น
4. นักเรียนมีทักษะพื้นฐานบรรลุเป้าหมายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่
เศรษฐกิจสร้างสรรค์ 4 ประการ มีความรู้พื้นฐานด้านธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการ มีคุณธรรม
มีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ คิดเชิงธุรกิจได้ สามารถบริหารจัดการ รู้จักสื่อสารและมี
บุคลิกภาพที่ดี รู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญาและไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น
5. ชุมชนที่ได้รับการบริการจากศูนย์แกนนำ สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์
มีคุณภาพ รู้จักวางแผนการตลาด และจำหน่ายผลผลิตได้
6. ชุมชน องค์กรท้องถิ่น หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการพัฒนา
ศูนย์แกนนำ และเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายศูนย์แกนนำ

7. นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรท้องถิ่น และผู้มีส่วนร่วม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพอิสระ และมีความพึงพอใจในการดำเนินงานของศูนย์ แกนนำนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ความสำคัญ มีบทบาทในการพัฒนาศูนย์แกนนำ ให้ขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพและขยายผลการพัฒนาศูนย์แกนนำและเครือข่ายอย่าง กว้างขวาง

แผนการขยายศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สพฐ.

โครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ คาดหวังจะขยายการ จัดตั้งศูนย์แกนนำฯ เพิ่มขึ้นปีละ 30 ศูนย์ แต่เนื่องจากประสบปัญหาทางงบประมาณปี 2557- 2560 จึงไม่ได้ขยายศูนย์แต่ประการใด

การจัดตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ รุ่นที่ 2

ในปีงบประมาณ 2561 ได้รับงบประมาณเพิ่มมากกว่า 4 ปีที่ผ่านมาจึงเห็นสมควร จัดตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยฯ เพิ่มเติมอีกจำนวน 20 ศูนย์ โดยมี เกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

คุณสมบัติโรงเรียน

1. ผู้บริหารและครูมีวิสัยทัศน์ มีความมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนให้บรรลุเป้าหมายของ โครงการนักธุรกิจน้อยฯ อย่างต่อเนื่อง
2. โรงเรียนมีปัจจัยพร้อมในการดำเนินการ (บุคลากร อาคารสถานที่ แหล่งงบประมาณ สนับสนุน ฯลฯ) ที่จะทำให้เป้าหมายประสบความสำเร็จ
3. โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนไม่ต่ำกว่า 120 คน (ยกเว้นโรงเรียนที่มีผลงานโดดเด่น เป็นที่ประจักษ์)
4. โรงเรียนมีผลิตภัณธ์เด่นเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน
5. โรงเรียนมีความพร้อมด้าน ICT และสามารถใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้ และใช้ เพื่อการพาณิชย์ได้
6. ชุมชน องค์กรท้องถิ่น หรือเครือข่ายเอกชนเข้มแข็ง มีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วน ร่วมและสนับสนุนการพัฒนาของโรงเรียนที่ทำหน้าที่ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนัก ธุรกิจน้อยฯ

**สิ่งที่โรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนจากการเป็นศูนย์แกนนำ เครือข่ายโครงการ
นักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์”**

1. ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยเสร็จสิ้น จำนวน 1 เรื่อง
2. การประกาศรับรองการเป็นตัวแทนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในการดำเนินการขยายผลโครงการนักธุรกิจน้อยฯ ในนาม “ศูนย์แกนนำขยาย
เครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์”
3. ได้รับงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานอย่างน้อย 3 ปี (ยกเว้นโครงการ
ถูกยกเลิกหรือไม่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)
4. ได้รับการพัฒนาคน องค์ความรู้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ การพัฒนา
หลักสูตรและการจัด การเรียนรู้ การพัฒนาธุรกิจ สนับสนุนตลาด สนับสนุนเวทีในกิจกรรม
ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
5. หากสามารถพัฒนาศูนย์ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของโครงการจะได้รับเกียรติบัตร
ยกย่องเป็นโรงเรียนต้นแบบของการทำธุรกิจคุณธรรมอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชนจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. ได้รับการต่อยอดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และศูนย์บริการความรู้ด้านอาชีพ
7. เป็นศูนย์คัดสรรผลิตภัณฑ์จำหน่ายระบบ E-COMMERCE ทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศ เป็นต้น

**ตาราง 1 แสดงรายชื่อโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกทำหน้าที่ศูนย์แกนนำเครือข่าย
โครงการนักธุรกิจน้อยฯ รุ่นที่ 2**

ที่	สังกัด	โรงเรียนที่ตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ
1	สพป.กาญจนบุรี เขต 3	โรงเรียนวัดวังแก้วเวการาม
2	สพป.จันทบุรี เขต 2	โรงเรียนวัดเวฬุวัน
3	สพป.นครราชสีมา เขต 7	โรงเรียนเพชรหนองขาม
4	สพป.บุรีรัมย์ เขต 4	โรงเรียนบ้านหนองขวาง
5	สพป.ราชบุรี เขต 1	โรงเรียนอนุบาลปากท่อ
6	สพป.ระยอง เขต 2	โรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม
7	สพป.สุโขทัย เขต 1	โรงเรียนบ้านบึงหญ้า
8	สพป.สุรินทร์ เขต 2	โรงเรียนสระขุดดงสำราญวิทยา

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	สังกัด	โรงเรียนที่ตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายฯ
9	สพม. 4 จังหวัดปทุมธานี	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการปทุมธานี
10	สพม. 7 จังหวัดสระแก้ว	โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร
11	สพม. 10 จังหวัด สมุทรสาคร	โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย
12	สพม. 10 จังหวัดสมุทรสาคร	โรงเรียนวัดธรรมจริยาภิรมย์
13	สพม. 12 จังหวัดพัทลุง	โรงเรียนพัทลุง
14	สพม. 19 จังหวัดเลย	โรงเรียนศรีสองรักษ์วิทยา
15	สพม. 20 จังหวัดอุดรธานี	โรงเรียนเพ็ญพิทยาคม
16	สพม. 22 จังหวัดนครพนม	โรงเรียนกุศลิมวิทยาคม
17	สพม. 28 จังหวัดยโสธร	โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร ในพระสังฆราชูปถัมภ์
18	สพม. 41 จังหวัดกำแพงเพชร	โรงเรียนปางมะค่าวิทยาคม
19	สศศ.	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 จังหวัดพะเยา
20	สศศ.	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ

ให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการขยายผลโครงการนักธุรกิจน้อยๆ ตามวัตถุประสงค์ให้เกิดความสำเร็จตามที่ตั้งไว้

คำสำคัญ

1. **ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์** หมายถึง โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการจัดการเรียนรู้อาชีพตามแนวทางโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สพฐ. ได้พัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งยิ่งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ขยายผลไปยังโรงเรียน เครือข่าย และชุมชนที่สนใจ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด โดยมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์แบบมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนและเครือข่ายที่ใกล้เคียง

2. **โรงเรียนเครือข่าย** หมายถึง โรงเรียนที่มีความสนใจการจัดการเรียนรู้อาชีพตามแนวทางโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และสมัครใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ จัดการเรียนรู้ พัฒนานักเรียนและบุคลากรในชุมชนด้านงานอาชีพพร้อมกับศูนย์แกนนำฯ อย่างต่อเนื่อง

3. โครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง โครงการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษาดำเนินการ มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพอิสระการเป็นผู้ประกอบการ มีทักษะพื้นฐานของการเป็นผู้ประกอบการ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น มีความคิดสร้างสรรค์ ผลิตชิ้นงาน/บริการ จำหน่ายได้เชิงพาณิชย์ รู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญา และไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

4. ธุรกิจ หมายถึง กระบวนการที่มีผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ดำเนินกิจกรรม เริ่มต้นตั้งแต่การคิด การผลิต การแลกเปลี่ยน จำหน่ายสินค้า โดยมุ่งหวังกำไรหรือผลตอบแทน ภายใต้เป้าหมายและกฎเกณฑ์ที่กำหนด

5. นักธุรกิจน้อย หมายถึง นักเรียนที่ใช้กระบวนการทำธุรกิจในการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) โดยดำเนินกิจกรรมเริ่มต้นตั้งแต่การคิด การผลิต การแลกเปลี่ยน จำหน่ายสินค้า โดยมุ่งหวังกำไรภายใต้เป้าหมายและกฎเกณฑ์ที่กำหนด

6. คุณธรรมนักธุรกิจน้อย หมายถึง คุณธรรมสู่ความสำเร็จของการเป็นผู้ประกอบการ หรือการทำธุรกิจ ประการ คือ ความซื่อสัตย์ ชยัน 5 อุดหนุน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)

7. ผู้ประกอบการ (Entrepreneur) หมายถึง บุคคลที่ไม่ต้องการเป็นลูกจ้าง แต่ต้องการมีธุรกิจของตนเอง ยอมรับความเสี่ยงที่มาจากการทำธุรกิจและผลกำไรที่ได้จากการทำธุรกิจ ที่มาจากการขายสินค้าและบริการ มีความเป็นผู้นำทางธุรกิจ และเป็นนักนวัตกรรมที่สามารถใช้ความคิดและกระบวนการทางธุรกิจใหม่ ๆ ให้เป็นประโยชน์

8. เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หมายถึง แนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานการใช้ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) การสร้างสรรค์งาน (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) ที่เชื่อมโยงพื้นฐานทางวัฒนธรรม การสังสมความรู้ของสังคม เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ โดยสินค้าและบริการใช้ความคิดสร้างสรรค์ การใช้นวัตกรรมเป็นตัวพัฒนาและขับเคลื่อนในการผลิต เป็นการเพิ่มมูลค่า สร้างมูลค่าเพิ่ม

9. ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินอีกชนิดหนึ่งนอกเหนือจากอสังหาริมทรัพย์ เป็นทรัพย์สินที่เคลื่อนย้ายได้ มี 2 ประเภท คือ ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม และลิขสิทธิ์

ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม เป็นความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่เกี่ยวกับสินค้า อุตสาหกรรม ความคิดสร้างสรรค์นี้จะเป็นความคิดในการประดิษฐ์คิดค้น การออกแบบผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรมซึ่งอาจเป็นกระบวนการหรือเทคนิคในการผลิตที่ได้ปรับปรุงหรือคิดค้นขึ้นใหม่ หรือที่เกี่ยวข้องกับตัวสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นองค์ประกอบและรูปร่างสวยงามของตัวผลิตภัณฑ์ และยังรวมถึงเครื่องหมายการค้า หรือยี่ห้อ ชื่อและถิ่นที่อยู่ทางการค้า ที่รวมถึงแหล่งกำเนิดสินค้าและการป้องกันการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นสิทธิบัตร (Patent) เครื่องหมายการค้า (Trademark) แบบผังภูมิของวงจรรวม (Layout-Designs of Integrated Circuit) ความลับทางการค้า (Trade Secrets) และสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication)

ลิขสิทธิ์ (Copyright) หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่มโดยใช้สติปัญญา ความรู้ ความสามารถของตนเองในการสร้างสรรค์ โดยไม่ลอกเลียนแบบงานของผู้อื่น ประเภทงานลิขสิทธิ์ที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครองมี 9 ประเภท ได้แก่ งานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานศิลปกรรม งานดนตรีกรรม งานสิ่งบันทึกเสียง เช่น เทป ซีดีเพลง งานโสตทัศนวัสดุ งานภาพยนตร์ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ (มีงานบางอย่างอยู่ในประเภทแต่ก็ไม่ถือว่าเป็นลิขสิทธิ์ เช่น ข่าวประจำวัน ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง ฯลฯ ขอให้ศึกษาเพิ่มเติม)

10. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) หมายถึง ข้อกำหนดด้านคุณภาพที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ชุมชน เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือ เป็นที่ยอมรับ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และสอดคล้องกับนโยบาย OTOP ของรัฐบาล

11. เครื่องหมาย อ.ย. หมายถึง เครื่องหมายที่แสดงถึงมาตรฐานผลิตภัณฑ์สุขภาพที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กำหนดให้เป็นข้อมูลหนึ่งที่ผู้บริโภคควรให้ความสำคัญในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการบริโภคอย่างปลอดภัยเป็นเครื่องหมายที่มีเลข หลัก บนผลิตภัณฑ์ หรือที่เรียกว่า 13 เลขสารบอาหาร ซึ่งเป็นหลักฐาน

แสดงว่า ผลิตภัณฑ์นั้นได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของสถานที่ตั้งและอาคารผลิต เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิต การควบคุมกระบวนการผลิต การสุขาภิบาล โรงงาน การบำรุงรักษาและการทำความสะอาด และบุคลากรในการผลิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์ วิธีการที่ดีในการผลิต หรือ จี.เอ็ม.พี. (Good Manufacturing Practices) นอกจากนั้น ต้องผ่านการ ตรวจสอบในเรื่องคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ และการแสดงข้อมูลบนฉลาก ว่าครบถ้วน ไม่ไ้ย่อด หลอกหลวง หรือทำให้เข้าใจผิด

12. เครือข่ายศูนย์แกนนำนักธุรกิจน้อยๆ หมายถึง โรงเรียนเครือข่าย และหน่วยงาน ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนหรือภาคส่วนอื่นของสังคมทั้งบุคคลและกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทและ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้สามารถดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

2. การจัดตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม

นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

โดยมีรายละเอียดตามโมเดลการขับเคลื่อนเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน

ปัจจัย

โครงการนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ พิจารณาถึงนโยบาย ระดับประเทศ ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยนโยบายด้านต่าง ๆ แต่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการพัฒนาทักษะ อาชีพโครงการนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ดังนี้

1. นโยบายระดับประเทศ (รัฐบาล)

1.1 นโยบายรัฐบาล Thailand 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายที่เปลี่ยนเศรษฐกิจ แบบเดิมไปสู่เศรษฐกิจ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เปลี่ยนจาก SMEs แบบเดิมไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง เปลี่ยนจากรูปแบบบริการแบบเดิมซึ่งมีการ สร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่บริการที่มีมูลค่าสูง เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มี ความรู้และทักษะสูง โมเดลรัฐบาล Thailand 4.0 นั่นคือ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

1.2 นโยบายรัฐบาล “สานพลังประชารัฐ” เป็นนโยบายที่จะสนับสนุน โมเดล รัฐบาล Thailand 4.0 โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ธนาคาร ประชาชน สถาบัน ศึกษาและสถาบันวิจัยต่าง ๆ ประกอบกับการส่งเสริม SME และ Startup เพื่อขับเคลื่อน ไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมต้องมีโครงสร้างด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม ที่มี คุณภาพ มีอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมประชากรมากที่สุด เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงทุกภาคส่วนได้อย่าง

ไม่สะดวก โครงสร้างของ ICT ก็จะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ เราจะก้าวข้ามผ่านกับดักประเทศ รายได้ปานกลางไปสู่รายได้สูงในยุค Thailand 4.0 ได้ ก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย เพื่อพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายให้ได้

1.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐาน ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) ซึ่งเป็นแผน หลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับ โครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ

2. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) กำหนดผลิตผลผลิตและผลลัพธ์ ที่เกี่ยวข้อง คือ วางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปฝึกคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21 มีคุณธรรมจริยธรรม มีองค์ความรู้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านระบบ บริหารจัดการมีความคล่องตัวในการบริหารงานการศึกษามากยิ่งขึ้น มีความโปร่งใสและเป็น ที่ยอมรับของผู้รับบริการ มีกลไกการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการศึกษา สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท มีธรรมาภิบาลในการบริหาร

3. นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดในแผนปฏิบัติการ การประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 พัฒนาโดยเครือข่ายองค์การความร่วมมือ เพื่อทักษะแห่ง การ เรียน รู้ใน ศตวรรษ ที่ 21 (Partnership For 21st Century Skills) (www.p21.org) ที่มีชื่อย่อว่าเครือข่าย P21 การพัฒนากรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะเฉพาะด้านความชำนาญการ และความรู้เท่าทันด้าน ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงาน และการดำเนินชีวิต ประกอบด้วยทักษะสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation) ในศตวรรษ ที่ 21 ได้แก่
 - 1) การคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ประกอบด้วย

การมีเหตุผลการคิดอย่างเป็นระบบการตัดสินใจ/ตัดสินใจและการแก้ปัญหา 2) การสื่อสาร (Communication) เป็นการสื่อสารที่ชัดเจน 3) การร่วมมือ (Collaboration) เป็นการร่วมมือกัน และ 4) การคิดสร้างสรรค์ (Creativity Thinking) ประกอบด้วยการคิดอย่างสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

2. ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) มุ่งเน้นให้มีความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศและสื่อต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดการเชื่อมโยงประเมินและสร้างสารสนเทศรวมถึงการประยุกต์ใช้เรื่องจริยธรรม และกฎหมายกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้

3. ทักษะชีวิต และการประกอบอาชีพ (Life and Career Skills) มุ่งเน้นให้มีความสามารถในการยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ ริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะทางสังคมและก้าวข้ามวัฒนธรรม มีความรับผิดชอบและสามารถผลิตสร้างสรรค์งานได้ ตลอดจนมีความเป็นผู้นำและรับผิดชอบต่อสังคม การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติ ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยที่องค์ความรู้ ทักษะความเชี่ยวชาญ และสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียนเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม แห่งการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

4. โรงเรียน

4.1 สร้างแรงบันดาลใจ ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีพลัง เห็นคุณค่าและประโยชน์ในสิ่งที่จะร่วมกันทำ มีความต้องการเข้ามาร่วมคิดร่วมทำ

4.2 เห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกัน ในปัจจุบันการทำงานเพียงลำพังคนเดียวงานสำเร็จได้ยาก เพราะภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคมเกิดขึ้นรวดเร็วมาก การตัดสินใจที่ประสบความสำเร็จต้องอาศัยข้อมูลจากทุกภาคส่วน

4.3 สร้างความศรัทธาในการศึกษาสู่อาชีพ การศึกษาเพื่อการมีงานทำ ทักษะพื้นฐานการทำงานร่วมกับคนอื่นเป็นความจำเป็นของการจัดการศึกษาในอนาคต

4.4 ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนต้องอยู่บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น

4.5 สร้างมูลค่าของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของโรงเรียนและชุมชนเพื่อการพัฒนา

4.6 การวิเคราะห์ศักยภาพในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์แกนนำ ให้ครอบคลุม

4 ด้าน (4M) คือ

4.6.1 ด้านอาคารสถานที่ ที่ใช้เป็นที่ตั้งศูนย์ สถานที่ฝึกวิชาชีพ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต สถานที่จำหน่ายและเก็บอุปกรณ์

4.6.2 ด้านบุคลากร ได้แก่ บุคลากรภายในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูฝ่ายวิชาการ และครูกลุ่มการทำงานอาชีพ และครูผู้รับผิดชอบ ตลอดจนบุคลากรในชุมชน และบุคลากรเครือข่ายที่จะเข้ามาร่วมบริหารจัดการและส่งเสริม สนับสนุน

4.6.3 งบประมาณ และหรือเงินที่รับการสนับสนุน จากเครือข่ายที่เป็นแหล่งทุนอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน

4.6.4 การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และการดำเนินงานโครงการ

5. เครือข่าย ประกอบด้วย 2 ส่วน

5.1 โรงเรียนที่สนใจสมัครเข้ามาเป็นเครือข่ายของคุณ์แกนนำขยายเครือข่ายฯ ที่ศูนย์ต้องให้การส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือพัฒนาให้ได้ตามเป้าหมายที่โครงการนักรุกจิ๋นน้อยฯ กำหนดปีละไม่ต่ำกว่า 3 โรงเรียน

5.2 เครือข่ายส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของคุณ์แกนนำขยายเครือข่ายฯ ในด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณ องค์ความรู้ บุคลากร ทรัพยากร การตลาด และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์และด้านอื่น ๆ

เครือข่ายความร่วมมือ

1. หน่วยงานของรัฐ
 - 1.1 สนก. สพฐ./สพท./อปท.
 - 1.2 พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด พัฒนาชุมชนวิสาหกิจชุมชน (OTOP SMEs)
 - 1.3 วัฒนธรรมจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด
 - 1.4 มหาวิทยาลัย วิทยาลัยต่าง ๆ
 - 1.5 สถาบันคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฯ/สวทน.
 - 1.6 กรมทรัพย์สินทางปัญญา/แหล่งบริการการท่องเที่ยว
2. ธุรกิจเอกชน
 - 2.1 บริษัท ห้างร้าน โรงงาน
 - 2.2 ธุรกิจต่าง ๆ
 - 2.3 ธนาคารพาณิชย์

- 2.4 ห้างสรรพสินค้า
- 2.5 ตลาดนัด ตลาดที่รัฐบาลส่งเสริม (ประชารัฐ)
- 2.6 การแสดงและจำหน่ายสินค้าตามโอกาส ฯลฯ
- 3. สมาคม มูลนิธิ
 - 3.1 สมาคมครู และผู้ประกอบการ
 - 3.2 สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ
 - 3.3 มูลนิธิ
- 3.4 กลุ่มแม่บ้าน
- 3.5 สหกรณ์
- 4. โครงการในพระราชดำริ
 - 4.1 ศูนย์ศิลปาชีพในจังหวัด
 - 4.2 ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ
 - 4.3 โครงการพระราชดำริ
 - 4.4 ศูนย์จำหน่ายสินค้าในพระราชดำริ (ภูฟ้า)

องค์ประกอบศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยๆ ประกอบด้วย โครงสร้างของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยๆมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โครงสร้างของศูนย์ฯ ประกอบด้วยคณะกรรมการ 2 คณะ คือ

1. คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ ให้โรงเรียนพิจารณาแต่งตั้งจำนวนตามความเหมาะสม ตัวอย่างเช่น

1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน/รองผู้อำนวยการฯที่ได้รับมอบหมาย	ประธาน
1.2 หัวหน้างานวิชาการ	รองประธาน
1.3 ผู้แทนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	กรรมการ
1.4 ผู้แทนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
1.5 ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา	กรรมการ
1.6 ผู้แทนศาสนา/ปราชญ์ชาวบ้าน/กลุ่มอาชีพชุมชน/	กรรมการ
1.7 ผู้แทนผู้ประกอบการ	กรรมการ
1.8 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	กรรมการและเลขานุการ
1.9 ครูในโครงการฯ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
1.10 ประธานนักเรียนศูนย์แกนนำ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่คณะกรรมการอำนวยการ คือ

1. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา 3 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์ฯ
แกนนำ
2. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. กำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
4. พิจารณาให้ความเห็นชอบในสาระหลักสูตรที่ศูนย์ฯแกนนำจัดทำ
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ศูนย์ฯแกนนำสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ตามสาระหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. ติดตามดูแล ช่วยเหลือ แก้ปัญหา และส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์ฯแกนนำสามารถ
ดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ
7. เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการ ด้านงานวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร
และด้านบริหารทั่วไปของศูนย์ฯแกนนำ
8. ให้การสนับสนุนการระดมทรัพยากรตลอดจนวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่น
และภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมของศูนย์ฯแกนนำ
9. ยกกระตือรือร้นสร้างนวัตกรรมให้เห็นเป็นรูปธรรม
10. ให้ขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นในศูนย์ฯแกนนำ
11. รับทราบและให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของศูนย์ฯ
และเผยแพร่สู่สาธารณชน
12. พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการศูนย์ฯแกนนำตามความจำเป็น
และความเหมาะสม
13. ให้ความเห็นชอบในการคัดเลือกโรงเรียนเครือข่าย

2. คณะกรรมการดำเนินการศูนย์ฯแกนนำ จำนวนพิจารณาตามความเหมาะสม
ตัวอย่างเช่น

2.1 ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ (ศูนย์ฯแกนนำฯ)	ประธาน
2.2 ครูกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี/ครูทุกกลุ่มสาระ/
ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กรรมการ
2.3 ประธานนักเรียนของโรงเรียน	กรรมการ
2.4 ครูในโครงการฯ	กรรมการและเลขานุการ

2.5 ประธานชมรม/ประธานชุมนุม/
ประธานนักเรียนศูนย์แกนนำ

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการศูนย์แกนนำฯ

1. จัดทำแผนพัฒนาศูนย์แกนนำและแผนปฏิบัติการประจำปีของศูนย์แกนนำ
2. ดำเนินงานด้านวิชาการ ได้แก่
 - 2.1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ วัดผลประเมินผล พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
 - 2.2 ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่โรงเรียนเครือข่ายและชุมชน การจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ และผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติ
 - 2.3 ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ
 - 2.4 จัดทำเกณฑ์ในการคัดเลือกโรงเรียนเครือข่าย
3. ดำเนินงานด้านบุคลากร ได้แก่ สรรหาวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้ช่วยปฏิบัติงานของศูนย์ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของการดำเนินการ
4. ดำเนินงานด้านงบประมาณ
 - 4.1 จัดทำและเสนอขอของบประมาณ ระดมทรัพยากรและการลงทุน
 - 4.2 ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและดำเนินงาน
5. ดำเนินงานด้านบริหารทั่วไป ได้แก่
 - 5.1 ดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
 - 5.2 จัดทำข้อมูลสารสนเทศของระบบเครือข่าย
 - 5.3 จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผลงาน/ผลิตภัณฑ์
 - 5.4 ประสานกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. จัดประชุมร่วมกับคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
7. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำมอบหมาย

บทบาทหน้าที่ของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม

นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

1. บทบาทหน้าที่ขยายผลด้านการจัดการเรียนรู้งานอาชีพนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และองค์ความรู้ต่าง ๆ ไปยังโรงเรียนและชุมชนที่สนใจ โดยมีเป้าหมาย ปีละอย่างน้อย 3 โรงเรียน
2. บทบาทด้านการสร้างศรัทธาดึงดูดใจให้ผู้สนใจเข้ามาร่วมงาน

2.1 เป็นตัวอย่างในด้านพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

2.2 จัดอาคารสถานที่ครบวงจร สะอาด สวยงาม เช่น ห้องทำการของศูนย์ เป็นศูนย์ที่มีชีวิต มีกิจกรรม มีองค์ความรู้แสดงให้เห็นถึงความเป็นองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของศูนย์ ผลงาน มีส่วนจำหน่าย ห้องเรียนรู้ดูงาน เป็นต้น

2.3 มีความสามารถในการช่วยเหลือโรงเรียนเครือข่าย ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้การสอนงานอาชีพนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

2.4 มีวิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น จริงใจต่อการทำงานเพื่อความสำเร็จของส่วนรวม

2.5 เป็นที่พึ่งของโรงเรียนเครือข่ายและชุมชนได้

2.6 เป็นผู้นำด้านองค์ความรู้ สามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้

2.7 มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถ ความสำเร็จของนักเรียนด้านการเป็นผู้ประกอบการ การคิด การผลิต และการจำหน่าย ได้รับรางวัล เป็นที่ยกย่อง ยอมรับ เป็นแบบอย่างกับผู้อื่นได้

2.8 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีวิธีการที่ดีในการสร้างและแสวงหาเครือข่ายการทำงานร่วมกัน

3. บทบาทด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้ใหม่ ๆ

3.1 เป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการเป็นผู้ประกอบการ หรือธุรกิจ การผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ทรัพย์สินทางปัญญา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ต่าง ๆ

3.2 อบรมพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้แก่โรงเรียนเครือข่าย ชุมชน และผู้สนใจทั่วไปตามหลักสูตรการอบรม

3.3 อบรมด้านการพัฒนารายวิชาการอาชีพตามแนวโครงการนักธุรกิจน้อย ให้แก่โรงเรียนเครือข่าย

3.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายที่เกี่ยวข้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนางาน

3.5 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น

3.5.1 จัดวิทยากรอบรมหลักสูตรงานอาชีพระยะสั้น

3.5.2 จัดทัศนศึกษาแหล่งความรู้งานอาชีพอื่น ๆ

3.5.3 จัดเยี่ยมศูนย์แกนนำฯ อื่น ๆ

ทั้งนี้ ให้ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนเป็นวิทยากร ทั้งการสาธิต การทำผลิตภัณฑ์อาชีพ ความรู้ การนำชม การดำเนินงานของศูนย์

4. บทบาทด้านการเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติ

4.1 อำนวยความสะดวกให้ครูภูมิปัญญาได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครู นักเรียน ผู้สนใจและเครือข่าย

4.2 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ให้เพียงพอและเหมาะสมกับการฝึกปฏิบัติและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

4.3 ประสานงานติดต่อและจัดทำเอกสารการฝึกปฏิบัติให้พอเพียงกับการฝึก

4.5 ส่งเสริมให้มีการประกวดแข่งขันผลผลิตของศูนย์ เช่น ราชวิชาอาชีพตามแนวทางของโครงการนักธุรกิจน้อยๆ แผนการสอนของครู ผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ของนักเรียน เป็นต้น เพื่อยกระดับคุณภาพ

4.5 เชิญชวนและประกาศให้ชุมชน เครือข่าย ผู้สนใจสมัครเข้าร่วมฝึกปฏิบัติงานตามหลักสูตรที่ศูนย์จัดอบรม

4.6 ส่งเสริมให้นักเรียน ผู้สนใจ มาเรียนรู้งานที่ศูนย์มีการสาธิต การฝึกปฏิบัติการ สร้างผลิตภัณฑ์แก่ผู้เข้าชม

4.7 ส่งเสริมให้เครือข่าย เช่น ครู นักเรียน ผู้สนใจ มาเรียนรู้ได้ฝึกการดำเนินธุรกิจ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์

4.8 จัดทำข้อมูลผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้มาเยี่ยมชมและผู้ใช้บริการศูนย์แกนนำ

5. บทบาทเป็นศูนย์คัดเลือกและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเครือข่าย

6. บทบาทด้านเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายศูนย์แกนนำ

ศูนย์นักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย โดยภาคีเครือข่ายที่จะเชื่อมโยงนั้นให้ศูนย์เป็นผู้พิจารณาได้ตามความเหมาะสมกับบริบท โดยคำนึงถึงภาระงาน การดำเนินกิจกรรมที่มีเป้าหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกันเพื่อสร้างความสำเร็จและความเข้มแข็งของศูนย์อย่างต่อเนื่องยั่งยืนต่อไป

การบริหารจัดการศูนย์แกนนำ

1. ด้านสถานที่ตั้งของศูนย์

- 1.1 ตั้งอยู่ในสถานที่ที่มีการคมนาคมที่สะดวก ปลอดภัย ห่างไกลมลพิษ
- 1.2 มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาปฏิบัติงานและใช้บริการด้านสาธารณสุขโรค
- 1.3 อยู่ในแหล่งทรัพยากรที่มีวัตถุดิบสำหรับนำมาใช้ในงานพัฒนาอาชีพ

2. ด้านบุคลากร

- 2.1 มีความพร้อมด้านครู วิทยากร หรือผู้ให้ความรู้ประจำในการจัดการเรียนรู้ ให้การฝึกปฏิบัติแก่ผู้เรียนจนสามารถปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ ได้
- 2.2 ครูผู้รับผิดชอบมีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรอบรม หลักสูตรสถานศึกษา ตามแนวทางโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
- 2.3 ครูและนักเรียนมีผลงานหรือเคยได้รับรางวัลตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ขึ้นไป
- 2.4 วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีคุณสมบัติคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ในสาขาวิชาหรือหลักสูตรนั้น ๆ หรือเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ในการ ประกอบอาชีพสาขาวิชาหรือหลักสูตรนั้น ๆ หรือเป็นผู้ที่มีความสามารถและประสบการณ์ในการ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน

3. ด้านงบประมาณ

ศูนย์แกนนำฯ มีความสามารถในการสร้างรายได้จากธุรกิจของตนเอง การบริหาร งบประมาณโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม สามารถระดม ทรัพยากรเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์เป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการบริหาร

- 4.1 มีระบบบริหารศูนย์แบบมีส่วนร่วม เหมาะสม เอื้อต่อการดำเนินงานและเป็น ศูนย์กลางการพัฒนาอาชีพของชุมชนได้
- 4.2 มีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยนำมาใช้ในการบริหารจัดการ
- 4.3 มีระบบเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนที่เอื้อต่อการพัฒนางาน
- 4.4 มีระบบบริหารที่โปร่งใสและตรวจสอบได้
- 4.5 มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างศูนย์แกนนำกับหน่วยงาน ทางการศึกษาในระดับต่าง ๆ และเครือข่ายความร่วมมือ

5. ด้านผลงาน

มีผลงานโดดเด่น เช่น มีผลงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น มฟช. ออย. หรือผลิตภัณฑ์มีการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร หรือขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ OTOP เป็นต้น

6. หลักสูตรการอบรมของศูนย์แกนนำฯ

สำหรับพัฒนาโรงเรียนเครือข่าย เช่น การพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษา ตามแนวทางโครงการนักธุรกิจน้อยๆ การเป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจ การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุมูลภัณฑ์ การเพิ่มมูลค่าสินค้า ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

ด้านกระบวนการ

การขับเคลื่อนศูนย์แกนนำฯ โดยโรงเรียน ชุมชน และเครือข่าย (สนก.สพฐ./สพท./หน่วยงานภาครัฐและเอกชน)

1. สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานร่วมกัน (พัฒนาคน พัฒนาตนเอง พัฒนากลุ่ม)

เป็นการพัฒนาคน พัฒนาตนเองและพัฒนากลุ่ม โดยการสร้างแรงบันดาลใจสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ต้องการสร้างคุณค่าและความสำเร็จในชีวิต การกำหนดเป้าหมายสู่ความสำเร็จ การจัดทำแผนชีวิตสู่ความสำเร็จ การดำเนินงานตามแผนชีวิตและพัฒนาแผนชีวิตสู่ความสำเร็จอย่างมีความสุข

2. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกัน

เป็นการวิเคราะห์สภาพความพร้อมของโรงเรียนในปัจจุบัน ที่จะทำหน้าที่ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปัญหา อุปสรรคเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนาตามสภาพปัญหาและความต้องการที่วิเคราะห์

3. การวางแผนพัฒนาสู่เป้าหมาย

เป็นการนำเป้าหมายการพัฒนาศูนย์ที่กำหนด มาวางแผนการดำเนินการพัฒนาศูนย์แกนนำฯ ในระยะ 3 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาศูนย์แกนนำฯ ตามขั้นตอนและรายละเอียดที่ระบุในแผนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

4. การพัฒนาทีมงาน/หลักสูตรการอบรมโรงเรียนเครือข่ายและชุมชน

เป็นการพัฒนาตนเองของศูนย์เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ในการสร้างทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการ ธุรกิจที่เน้นคุณธรรม การคิด การออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่สู่การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การลงมือปฏิบัติที่นำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

5. การดำเนินการพัฒนาตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ตามแผนที่วางไว้

เป็นการนำแผนระยะสั้นและระยะยาวของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยๆ ที่วางแผนไว้ลงสู่การปฏิบัติทุกขั้นตอน โดยมีหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กร ชุมชน สมาคม มูลนิธิ และโครงการในพระราชดำริให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนา ศูนย์แกนนำฯ อย่างต่อเนื่อง

6. การตรวจสอบ ติดตาม กำกับ และปรับปรุง

เป็นการตรวจสอบ ติดตาม กำกับ การดำเนินการโครงการพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยๆ ตามแผนที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ตรวจสอบ การดำเนินงาน ผลผลิตว่าบรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์มากน้อยเพียงใด โดยจะนำผลการ ประเมินที่ผ่านเกณฑ์นำเสนอหน่วยงานเพื่อการยกย่อง ชื่นชม ส่วนผลการประเมินที่ยังไม่ผ่าน เกณฑ์ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้น ขั้นตอนการตรวจสอบเป็นการตรวจสอบทั้ง ภายในและภายนอก

7. การขยายเครือข่ายสร้างความเข้มแข็งของศูนย์แกนนำ

การดำเนินการจัดตั้งศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยๆ มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้เกิดความเข้มแข็ง ศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นให้มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน จึงมีความจำเป็นต้องแสวงหาเครือข่ายเข้ามาเป็น กรรมการบริหารศูนย์และช่วยเหลือสนับสนุนให้ศูนย์มีความเข้มแข็ง สามารถจัดการศึกษาและ งานอาชีพ ตลอดจนขยายงานอาชีพในโรงเรียนเครือข่ายได้ตามเป้าหมาย

ด้านผลผลิต

เป็นผลที่เกิดจากการพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยๆ มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ 7 ขั้นตอน คือ ศูนย์แกนนำฯ เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีคุณภาพ ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ และเครือข่ายเข้มแข็ง

ด้านผลลัพธ์

1. มีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”
2. มีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ “ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)”
3. มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงาน ขายได้เชิงพาณิชย์
4. รักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

ด้านผลกระทบ

เป็นผลเกิดแก่ผู้มีส่วนร่วม และชุมชนท้องถิ่นของศูนย์แกนนำขยายเครือข่าย คือ ชุมชน มีความพึงพอใจในผลการดำเนินงานของศูนย์แกนนำ

3. การดำเนินการและการพัฒนาศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

การดำเนินการของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนด และสามารถบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นแนวทางในการบริหารงานศูนย์แกนนำฯ และกำหนดกิจกรรมการนิเทศ การประเมินผล ตลอดจนรายงานผลการประเมิน ดังนี้

การจัดทำแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการประจำปี

1. แผนพัฒนา 3 ปี เป็นแผนการดำเนินงานระยะยาวของศูนย์แกนนำ ซึ่งเป็นแนวทางการบริหารศูนย์แกนนำ โดยเชื่อมโยงการดำเนินการต่าง ๆ ที่ส่งผลในเชิงสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อช่วยให้คณะกรรมการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้ทรัพยากรบริหารงานศูนย์แกนนำฯ ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.1 เตรียมการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี

1.2 เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1.3 จัดทำแผนพัฒนา 3 ปี

1.3.1 กำหนดวิสัยทัศน์

1.3.2 กำหนดยุทธศาสตร์เลือกแนวทางพัฒนา

1.3.3 กำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนา

1.3.4 จัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมพัฒนา/ชุมชน/ชมรม

1.3.5 นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

1.4 อนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนา 3 ปี

2. แผนปฏิบัติการประจำปี เป็นแผนปฏิบัติการที่จัดทำขึ้นสำหรับใช้ในการปฏิบัติการประจำปี ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนา 3 ปี เพื่อให้คณะกรรมการบริหารศูนย์แกนนำฯ และโรงเรียนเครือข่ายใช้เป็นแนวทางในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม/งบประมาณที่ใช้ในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 การวางแผน (P: Plan)

- 2.1.1 ทบทวนผลการประเมินการปฏิบัติงานปีที่ผ่านมา
- 2.1.2 ศึกษาแผนพัฒนา 3 ปีของศูนย์แกนนำฯ
- 2.1.3 จัดทำร่างแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาปี 3
- 2.1.4 นำร่างแผนปฏิบัติการเข้าที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำ
- 2.1.5 ปรับร่างแผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอำนวยการ

ศูนย์แกนนำ

- 2.1.6 นำเสนอผู้อำนวยการศูนย์แกนนำฯ อนุมัติแผนปฏิบัติการ

2.2 การดำเนินการ (D: Do)

- 2.2.1 แจ้งคณะกรรมการศูนย์แกนนำ และผู้เกี่ยวข้อง
- 2.2.2 ประชาสัมพันธ์แผนปฏิบัติการประจำปี
- 2.2.3 ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่ได้รับอนุมัติ

2.3 การติดตาม กำกับการดำเนินการ (C: Check)

- 2.3.1 นิเทศติดตาม กำกับการดำเนินการตามแผน
- 2.3.2 ประเมินผลการดำเนินการ
- 2.3.3 วิเคราะห์ผล สรุปผล และรายงานผล
- 2.3.4 นำเสนอผลการดำเนินการในที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์แกนนำฯ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางแก้ไข ปรับปรุง
- 2.3.5 ผู้อำนวยการศูนย์แกนนำฯ เสนอรายงานผลการดำเนินงานต่อ สพป./ สพม. และสพฐ.

2.4 การดำเนินการต่อเนื่อง (A: Act)

- 2.4.1 นำแผนปฏิบัติการที่ปรับปรุงมาดำเนินการต่อเนื่อง
- 2.4.2 นิเทศ ติดตาม กำกับให้เกิดการปฏิบัติต่อเนื่อง
- 2.4.3 ประเมินผลการปฏิบัติงาน

**กิจกรรมดำเนินการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อย
มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์**

1. จัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมที่เน้นความเป็นนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยให้ครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติมจัดทำภายใต้การให้คำปรึกษา กำกับดูแลของคณะกรรมการดำเนินการศูนย์แกนนำฯ โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อพัฒนาวิชาชีพในการเป็นผู้ประกอบการ นำไปสู่อาชีพ กลุ่มอาเซียน ดังมีขั้นตอนต่อไปนี้เป็นขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์ศักยภาพของ โรงเรียน ตามสภาพจริง ทั้งที่เป็นปัญหาจุดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดมทรัพยากรทั้งของโรงเรียนและชุมชนมาใช้ ใช้ศักยภาพ ที่มีให้เต็มที่ กำหนดเนื้อหาสาระ ตัวชี้วัด กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ และการวัดผล ประเมินผล ให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพตามที่วิเคราะห์ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์

ขั้นตอนที่ 1 จัดทำโครงร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

1. จัดทำโครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม ตามแนวทางการกำหนดเวลาเรียน พื้นฐาน ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนศูนย์แก่นนำ

2. จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยนำตัวชี้วัดทุกข้อของสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการ เรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ/หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่นำมาบูรณาการ มาวิเคราะห์ให้สอดคล้องกัน รายวิชาเพิ่มเติมต้องเน้นตามความต้องการและความถนัด ของผู้เรียน แล้วกำหนดเป็นผลการเรียนรู้ให้ชัดเจน คือผู้เรียนต้องมีความรู้และปฏิบัติได้ จนเกิดผลงานตามเป้าหมาย

3. กำหนดรหัสของรายวิชา ใช้ระบบการกำหนดรหัสวิชาตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีระบบการกำหนดรหัส เช่นเดียวกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลข 6 หลัก แต่มี ข้อแตกต่างของการกำหนดรหัสบางหลัก เช่น

หลักที่ 1 เป็นรหัสตัวอักษรแสดงกลุ่มสาระการเรียนรู้

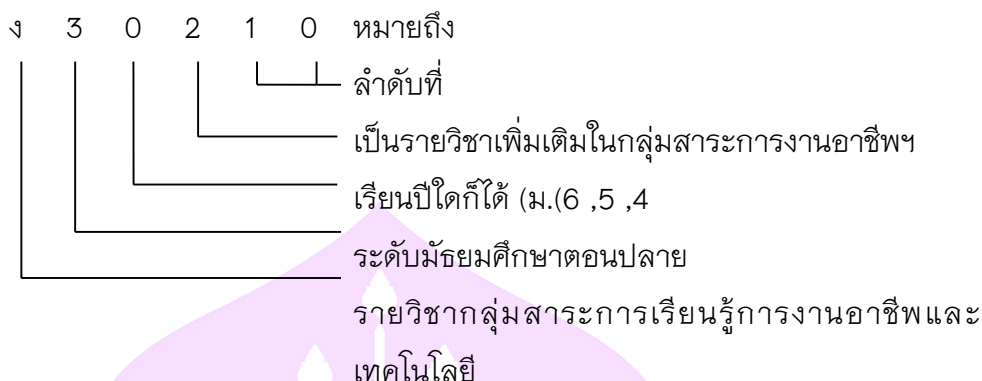
หลักที่ 2 เป็นรหัสตัวเลข แสดงระดับการศึกษา ซึ่งมี 3 ตัวเลข เลข 1 หมายถึง ระดับ ประถมศึกษา เลข 2 หมายถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เลข 3 หมายถึง ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย

หลักที่ 3 เป็นรหัสตัวเลข แสดงปีที่เรียนของรายวิชา

หลักที่ 4 เป็นรหัสตัวเลข แสดงประเภทของรายวิชา ซึ่งกำหนดรหัสตัวเลขไว้ 2 ตัว เลข 1 หมายถึง รายวิชาพื้นฐาน เลข 2 หมายถึง รายวิชาเพิ่มเติม

หลักที่ 5 และ 6 เป็นรหัสตัวเลข แสดงลำดับของรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ใน ปี/ระดับการศึกษาเดียวกัน

ตัวอย่าง

4. จัดเวลาเรียน โดยกำหนดเวลาเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
5. จัดการเรียนรู้ โดยการกำหนดภาระหรือชิ้นงานที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย มีความรู้ที่คงทนและมีความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง
6. กำหนดการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้
2. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมนุม/ชมรม และโครงการพิเศษที่เน้นการเป็นนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมนุม/ชมรม และโครงการพิเศษ
 - 2.2 จัดทำแผนงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมนุม/ชมรม และโครงการพิเศษที่ส่งเสริมการเป็นนักธุรกิจน้อย
 - 2.3 ดำเนินงานตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมนุม/ชมรม และโครงการพิเศษ
 - 2.4 ติดตามกำกับการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมนุม/ชมรม และโครงการพิเศษ
 - 2.5 นำผลการติดตามกำกับไปพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ชุมนุม/ชมรม และโครงการพิเศษ
3. การให้บริการ แนะนำให้คำปรึกษา มีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการให้บริการ แนะนำให้คำปรึกษา
 - 3.2 ดำเนินการให้บริการ เช่น จัดอบรม ศึกษาดูงาน ให้คำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ บริการสื่อ แนะนำแหล่งเรียนรู้ วิทยากร ภูมิปัญญา ฯลฯ ให้แก่โรงเรียนเครือข่าย ชุมชน
 - 3.3 บันทึกสถิติการให้บริการ แนะนำ ให้คำปรึกษา

3.4 สรุปผลการให้บริการ รายงานผล

4. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ดำเนินการดังนี้
แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร

4.1 ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ด้วยวิธีการต่อไปนี้

- 4.1.1 จัดประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน
- 4.1.2 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์
- 4.1.3 จัดนิทรรศการแสดงผลผลิตจากวัตถุดิบท้องถิ่น
- 4.1.4 จัดประชุมปฏิบัติการ การสร้างผลิตภัณฑ์สู่มาตรฐาน
- 4.1.5 จัดเวทีแสดงผลผลิต มุ่งมั่นสู่การค้าขายได้ระหว่างเรียน ฯลฯ

4.2 สรุปผลรายงานผล

5. ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเครือข่าย ดำเนินการดังนี้

5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเครือข่าย

5.2 ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเครือข่ายดังนี้

- 5.2.1 ให้คำปรึกษา แนะนำ เกี่ยวกับการดำเนินการของโรงเรียนเครือข่าย
- 5.2.2 สนับสนุนการสร้างผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนเครือข่ายสู่มาตรฐาน
- 5.2.3 ช่วยเผยแพร่ผลผลิตของคุณ์เครือข่าย
- 5.2.4 ช่วยหาการตลาดเพื่อคุณ์เครือข่ายนำผลิตภัณฑ์เป็นสินค้า
- 5.2.5 สนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ตามที่เครือข่ายต้องการ

5.3 สรุปผล รายงานผล

6. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของคุณ์แกนนำ ดำเนินการดังนี้

6.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของคุณ์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

6.2 ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ดังนี้

- 6.2.1 จัดทำแผ่นพับ จุลสาร วารสาร
- 6.2.2 ใช้สื่อสารมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์
- 6.2.3 จัดนิทรรศการผลงาน ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ
- 6.2.4 จัดเวทีแสดงผลผลิต และจำหน่ายหารายได้ระหว่างเรียน
- 6.2.5 จัดเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน ฯลฯ

3.6 สรุปผล รายงานผล

การนิเทศ กำกับติดตามผลการดำเนินการ

การดำเนินการของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้มีระบบและบรรลุเป้าหมาย ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินการของศูนย์แกนนำอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการนิเทศภายในและนิเทศภายนอก ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการของศูนย์แกนนำพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การนิเทศดำเนินการดังนี้

1. การนิเทศภายใน มีกระบวนการดังนี้

1.1 การวางแผนการนิเทศ

1.2 ดำเนินการนิเทศตามแผน

1.3 สรุปผลการนิเทศ

1.4 นำผลการนิเทศไปพัฒนาศูนย์แกนนำอย่างต่อเนื่อง

1.1 การวางแผนการนิเทศ เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนนิเทศ

1.1.1 จัดทำแผนการนิเทศ ให้คณะกรรมการนิเทศใช้เป็นแนวทางในการนิเทศ
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	กรรมการ
3) รองผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ	กรรมการ
4) รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป	กรรมการ
5) รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	กรรมการ
6) ครูผู้รับผิดชอบศูนย์แกนนำฯ	กรรมการและเลขานุการ
7) ตัวแทนคณะกรรมการดำเนินการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.1.3 กำหนดกิจกรรมนิเทศ

กิจกรรมนิเทศ เป็นแนวทางการดำเนินกิจกรรมการนิเทศที่มีความหลากหลาย ผู้นิเทศต้องเลือกกิจกรรมนิเทศให้เหมาะสมกับเรื่องที่ต้องการนิเทศ ดังนำเสนอรายละเอียดกิจกรรมนิเทศที่นำมาใช้กันอย่างแพร่หลายดังนี้

1) การให้คำปรึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ แก่ผู้มาขอรับการนิเทศ เช่น การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ฯลฯ

2) การสังเกตการสอน เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศเป็นผู้ปฏิบัติ ซึ่งผู้นิเทศต้องการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ก็เลือกการสังเกตการณ์สอนของครู และเน้นการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์ ด้วยการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะในการปฏิบัติงาน มีความคิดสร้างสรรค์งาน และพัฒนาผลงานให้เป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายเป็นสินค้าหารายได้ระหว่างเรียน และปลูกฝังคุณธรรม 5 ประการในการเป็นนักธุรกิจน้อย ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

3) การประชุมชี้แจง เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติร่วมกัน กิจกรรมการประชุมชี้แจงช่วยให้เกิดความเข้าใจเรื่องที่มีเนื้อตรงกันและมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติงาน

4) การให้คำแนะนำ เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ แก่ผู้รับการนิเทศ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ/นวัตกรรม ฯลฯ การให้คำแนะนำควรเปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหา และยอมรับแนวทางปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาดด้วยความเต็มใจ พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามคำแนะนำ

5) การเสนอข้อมูลเป็นกลุ่ม เป็นการเสนอข้อมูลที่ทำให้การรับฟังเป็นที่น่าสนใจยิ่งขึ้น สามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ เช่น การบรรยายเป็นหมู่คณะ ซึ่งประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูลหลายๆ คนต่อเนื่องกัน และอาจมีผู้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมอีกก็ได้ การจัดซิมโพเซียมเป็นการเสนอข้อมูลเป็นกลุ่มอย่างเป็นทางการ และการโต้วาทีก็เป็นอีกลักษณะหนึ่งของการเสนอข้อมูลกลุ่ม การให้ข้อมูลเป็นกลุ่มมีจุดเน้นที่การให้ข้อมูลแนวความคิดหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยปกติมักนิยมใช้กิจกรรมการให้ข้อมูลเป็นกลุ่มนี้เป็นส่วนนำ และจะตามด้วยการอภิปรายกลุ่มย่อย หรือระดมความคิดเห็น

6) การสังเกตภายในห้องเรียน เป็นกิจกรรมที่สังเกตการทำงานในสถานการณ์จริงของบุคลากร เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเหล่านั้น การสังเกตภายในห้องเรียนจะช่วยให้ทราบจุดดีหรือจุดอ่อนของบุคลากร สามารถนำมาเป็นประโยชน์ในการประเมินผลการปฏิบัติการหรือใช้ในการพัฒนาบุคลากรได้ การสังเกตจะเป็นไป

อย่างมีคุณภาพหากผู้สังเกตเป็นผู้ที่มีทักษะ มีเครื่องมือที่มีคุณภาพ และมีการบันทึกข้อมูลได้อย่างถูกต้อง

7) การสาธิต เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้อื่นได้เห็นการดำเนินการคล้ายสถานการณ์จริง อย่างไรก็ตาม ผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้จากการสาธิตจะเป็นไปอย่างจำกัด ประสบการณ์ที่ได้จากการสาธิตจะอยู่ในระดับปานกลางและมักมีข้อจำกัด คือหากดำเนินการกับกลุ่มขนาดเล็กก็มักไม่คุ้มค่าหรือไม่ประหยัด แต่หากจะดำเนินการกับกลุ่มใหญ่ก็มักไม่สามารถทราบรายละเอียดได้อย่างทั่วถึง การสาธิตจะมีคุณค่ามากขึ้นในกรณีที่มีการดำเนินการสังเกตอย่างเป็นระเบียบและมีกิจกรรมติดตามมา เช่น การอภิปราย การให้ดูวีดิทัศน์ซ้ำ และการให้ลองปฏิบัติ เป็นต้น

8) การอภิปราย เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มขนาดเล็ก การอภิปรายจะเกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์ทั้งทางภาษาและท่าทาง การอภิปรายมีโครงสร้างที่ยืดหยุ่นและไม่เป็นทางการ การอภิปรายมีความใกล้เคียงกับการประชุมกลุ่มและอภิปรายกลุ่ม การอภิปรายจะนำไปใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การเขียนชั้นเรียน การสาธิต และการบรรยาย ฯลฯ เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีความสลับซับซ้อนได้

9) การระดมความคิด เป็นกิจกรรมกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการเสนอแนวความคิด วิธีการแก้ปัญหาหรือได้ข้อแนะนำต่าง ๆ ซึ่งแต่ละคนจะแสดงความคิดเห็นออกมา แต่จะไม่มีอภิปราย ไม่มีการวิเคราะห์ หรือวิพากษ์วิจารณ์แต่อย่างใด แม้ว่าการระดมความคิดจะเป็นการแสดงความคิดเห็นค่อนข้างอิสระ แต่ถ้าหากมีการกำหนดปัญหาหรือวางโครงสร้างที่ชัดเจนก็ย่อมจะสามารถได้แนวความคิดต่าง ๆ มากมายในเวลาอันจำกัด บรรยากาศในการระดมความคิดจะต้องเป็นไปในทางที่ดี ไม่มีอคติต่อแนวความคิดของบุคคลใดทั้งสิ้น ถึงแม้แนวความคิดที่สมาชิกเสนอมานั้นจะไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้โดยตรง แต่แนวความคิดนั้น จะถูกนำไปผสมผสานให้เกิดแนวความคิดอื่น หรือเกิดแนวความคิดใหม่ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

10) การประชุมกลุ่มย่อย เป็นการประชุมกลุ่มเพื่ออภิปรายในหัวข้อเรื่องที่จำเพาะเจาะจง มีการกำหนดโครงสร้างน้อยที่สุด แต่มุ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมากที่สุด บรรยากาศการประชุมจะมุ่งที่การแสดงความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะและเป็นบรรยากาศที่ดี ก่อนการประชุมกลุ่ม สมาชิกภายในกลุ่มจะได้รับทราบเรื่องราวที่จะทำการประชุม ซึ่งอาจเป็นหัวข้อปัญหา คำถามหรือประเด็นต่าง ๆ สมาชิกต้องแสดงความคิดเห็นออกมาด้วยถ้อยคำสั้น ๆ และชัดเจน อาจมีการเสนอข้อมูลแบบเป็นทางการ

ประกอบด้วยก็ได้ เช่น การบรรยาย การฉายภาพยนตร์ การเสนอข้อมูลเป็นกลุ่ม เป็นต้น การประชุมกลุ่มย่อยอาจดำเนินการในลักษณะของการมอบงานให้แต่ละกลุ่มแตกต่างกันก็ได้ ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นของการประชุมกลุ่มจะเป็นไปแบบอิสระ การแสดงความคิดเห็นทำได้อย่างเต็มที่ ยอมรับฟังซึ่งกันและกัน ผลจากการประชุมกลุ่มควรจะได้มาซึ่งการเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือได้ข้อแนะนำเกี่ยวกับทางเลือกในการปฏิบัติงาน กิจกรรมจะมีคุณค่ามากขึ้น ถ้ามีกิจกรรมอื่น ๆ ตามมา เช่น การสรุปประเด็นหรือตั้งเป็นคำถามในกรณีที่จะต้องแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมอีก

11) การพาไปทัศนศึกษา เป็นการเดินทางออกจากโรงเรียนไปสถานที่แห่งอื่น เพื่อศึกษาดูงานที่สัมพันธ์กับงานที่ตนเองปฏิบัติอยู่ ถึงแม้ว่าการไปทัศนศึกษาจะเป็นที่สนใจและเป็นที่ยอมรับของครูและนักเรียนก็ตาม แต่ไม่นิยมนำมาใช้ในการฝึกอบรมครูประจำการมากนัก การไปทัศนศึกษาจะได้ประโยชน์เชิงเพิ่มพูนประสบการณ์แก่ผู้ร่วมกิจกรรม

12) การเยี่ยมเยียน เป็นกิจกรรมที่บุคคลหนึ่งจะไปเยี่ยมและสังเกตการทำงานของอีกบุคคลหนึ่ง การเยี่ยมเยียนถึงแม้จะสามารถกระทำเป็นกลุ่มขนาดเล็กได้ แต่ในทางปฏิบัติโดยทั่วไปมักจะดำเนินการในลักษณะของกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมการเยี่ยมเยียนที่ได้ผลนั้น จำเป็นต้องมีคู่มือเกี่ยวกับการสังเกตพฤติกรรมการทำงานควบคู่ไปด้วย ควรจะไปเยี่ยมเยียนคนที่มีความสามารถในการทำงานและดีเพียงพอที่จะเป็นตัวช่วยให้ได้ และจำเป็นจะต้องมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี จึงจะทำให้การเยี่ยมเยียนเกิดประโยชน์สูงสุด

13) การปฏิบัติจริง กิจกรรมนี้ใช้ได้กับรายบุคคลหรือกลุ่มขนาดเล็ก เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการปฏิบัติจริง กิจกรรมการปฏิบัติตามคำแนะนำเป็นที่สนใจมากขึ้น เมื่อมีการฝึกทดลองสอนหรือการฝึกสอน นอกจากนั้นในการนิเทศแบบคลินิกก็มีการใช้กิจกรรมลักษณะนี้มากเช่นเดียวกัน ในบางครั้งอาจใช้ร่วมกับกิจกรรมการเยี่ยมเยียนและ กิจกรรมการสังเกต

1.1.4 กำหนดเรื่องทีนิเทศ มีดังนี้

- 1) การวางระบบงานของศูนย์แกนนำ
 - 1.1) จัดทำโครงสร้างบริหารศูนย์ฯ แบบมีส่วนร่วม
 - 1.2) จัดทำระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารศูนย์แกนนำฯ
 - 1.3) จัดทำระบบโรงเรียนเครือข่าย
 - 1.4) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ
- 2) การแต่งตั้งคณะกรรมการของศูนย์แกนนำฯ

- 2.1) แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการของศูนย์แกนนำฯ
 - 2.2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการศูนย์แกนนำฯ
 - 2.3) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน
 - 3) การดำเนินงานพัฒนาศูนย์แกนนำฯ และโรงเรียนเครือข่าย
 - 3.1) จัดทำแผนพัฒนา ปี 3
 - 3.2) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
 - 3.3) การพัฒนางานวิชาการ
 - 3.3.1) จัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม
 - 3.3.2) จัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดชมรม/ชุมนุม/โครงการพิเศษ
 - 3.3.3) แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญา ฯลฯ
 - 4.1) การพัฒนางานบริหารทั่วไป
 - 4.1.1) อาคารสถานที่
 - 4.1.2) ห้องปฏิบัติการงานอาชีพ
 - 4.1.3) เครื่องมือ/อุปกรณ์ต่าง ๆ ฯลฯ
 - 5.1) การพัฒนางานบุคลากร
 - 5.1.1) ผู้รับผิดชอบงานโครงการ
 - 5.1.2) คณะกรรมการดำเนินการฯ
 - 5.1.3) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ
 - 6.1) การดำเนินงานงบประมาณ
 - 6.1.1) งบประมาณจากทางราชการ
 - 6.1.2) การบริจาคจากองค์กร/หน่วยงานภาครัฐและเอกชน
 - 6.1.3) การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของศูนย์แกนนำฯ
 - 4) ผลการดำเนินงานของศูนย์แกนนำฯ
 - 4.1) ผลความก้าวหน้าของงาน/โครงการ
 - 4.2) ผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดโครงการ
 - 4.3) ผลประเมินประสิทธิภาพการดำเนินการของศูนย์แกนนำฯ
- 1.1.5 จัดทำสื่อและเครื่องมือนิเทศ สื่อและเครื่องมือนิเทศ เป็นนวัตกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ซึ่งต้องจัดทำให้สอดคล้องกับกิจกรรมและการดำเนินงานของศูนย์ฯ จึงควรนำเครื่องมือเหล่านี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญศึกษาและตรวจสอบคุณภาพ

ก่อนนำไปใช้เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของเครื่องมือ และในการดำเนินงานศูนย์ฯ นี้ขอเสนอตัวอย่างเครื่องมือนิเทศดังต่อไปนี้

1.1.6 กำหนดการนิเทศ เป็นการจัดทำปฏิทินปฏิบัติการนิเทศตามแผนการนิเทศ โดยกำหนดวันเดือนปี เวลานิเทศ เรื่องที่จะนิเทศ สื่อและเครื่องมือ สถานที่นิเทศ ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ คณะกรรมการนิเทศภายในควรทำการนิเทศศูนย์ฯ แก่นนำฯ เดือนละ 1 ครั้ง

1.2 ดำเนินการนิเทศตามแผน คณะกรรมการนิเทศภายใน ดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้ โดยแจ้งกำหนดการนิเทศให้คณะกรรมการดำเนินการศูนย์ฯ แก่นนำฯ ทราบล่วงหน้าเพื่อให้คณะผู้รับการนิเทศเตรียมความพร้อม และทำการนิเทศในเรื่องที่จะนิเทศแบบกัลยาณมิตรนิเทศต่อกัน แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์ฯ แก่นนำฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 สรุปผลการนิเทศ คณะกรรมการนิเทศภายในสรุปผลการนิเทศจากข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือนิเทศที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยสรุปผลการนิเทศ ลักษณะคือ 2

1.3.1 การประชุมร่วมกัน ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศประชุมร่วมกันหลังจากเสร็จสิ้นการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศนำผลการนิเทศมาประชุมร่วมกันและแสดงความชื่นชมกับผลงานที่ประสบผลสำเร็จเพื่อให้ผู้รับการนิเทศภูมิใจ มีกำลังใจพัฒนางานของศูนย์ฯ สำหรับงานที่ต้องปรับปรุงแก้ไขก็ให้ร่วมกันคิดหาวิธีแก้ไข ปรับปรุงงาน จนผู้รับการนิเทศยอมรับวิธีการแก้ไขปรับปรุงงานที่คิดขึ้นมาใหม่ด้วยความเต็มใจ และพร้อมรับไปพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

1.3.2 การเขียนรายงานผลการนิเทศ เลขานุการคณะกรรมการนิเทศภายใน นำผลจากการประชุมนิเทศมาสรุปแล้วเขียนรายงานผลการนิเทศเสนอผู้อำนวยการศูนย์ฯ แก่นนำฯ คณะกรรมการดำเนินงานศูนย์ฯ แก่นนำฯ และแจ้งผู้เกี่ยวข้อง

4.1 นำผลการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาศูนย์ฯ แก่นนำฯ คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ฯ แก่นนำฯ นำผลการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาศูนย์ฯ แก่นนำฯ และโรงเรียนเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น และสามารถนำไปปรับแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนพัฒนาระยะยาวต่อไป

การนิเทศภายนอก

การนิเทศภายนอก เป็นการนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัด คือ สพป./สพม. และสพฐ. ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวต้องแจ้งกำหนดการนิเทศ ให้ศูนย์ฯ แก่นนำฯ จัดทำแผนรองรับการนิเทศและเตรียมเอกสารข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและเตรียมเอกสารหลักฐานและข้อมูลต่าง ๆ

พร้อมที่จะนำเสนอ และแจ้งบุคลากร ผู้เกี่ยวข้อง ให้พร้อมรับการนิเทศและรับข้อเสนอแนะเพื่อนำไปพัฒนางานให้ตรงตามจุดประสงค์

การประเมินผลการดำเนินการ

การประเมินผลการดำเนินการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานและผลการดำเนินงานช่วยให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องดำเนินงานไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง จึงควรกำหนดการประเมินผลการดำเนินงานไว้ในแผนงาน/โครงการให้ชัดเจน ดังนี้

ตาราง 2 แสดงการประเมินผลการดำเนินการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ รุ่นที่ 2

ระยะเวลาประเมิน	การประเมิน	เครื่องมือประเมิน	ผู้ประเมิน
ระยะที่ 1	ประเมินความก้าวหน้า	แบบรายงาน	คณะกรรมการ
ครึ่งปีการศึกษาแรก (กันยายน)	งาน/โครงการ	ความก้าวหน้างาน/ โครงการ	เป็นผู้ประเมิน งาน/โครงการ
ระยะที่ 2	ประเมินความก้าวหน้า	แบบรายงาน	คณะกรรมการ
ครึ่งปีการศึกษา หลัง (มีนาคม)	งาน/โครงการ	ความก้าวหน้างาน/ โครงการ	เป็นผู้ประเมิน งาน/โครงการ
เมื่อสิ้นสุดงาน/ โครงการ	ประเมินผลงาน/ โครงการ	แบบประเมินผลงาน/ โครงการ	คณะกรรมการ เป็นผู้ประเมิน งาน/โครงการ
เมื่อสิ้น ปีงบประมาณ (สิงหาคม-ตุลาคม)	ประเมินประสิทธิภาพ การดำเนินงานศูนย์แกน นำนักธุรกิจน้อยมี คุณธรรมฯ	แบบประเมิน ประสิทธิภาพการ ดำเนินงานศูนย์แกนนำ นักธุรกิจน้อยมี คุณธรรมฯ	คณะกรรมการ เป็นผู้ประเมิน ประสิทธิภาพ การดำเนินงาน ศูนย์แกนนำฯ

การประเมินผลการดำเนินงานตามกำหนดการ ดำเนินการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินความก้าวหน้างาน/โครงการ กำหนดการประเมินไว้ 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ครึ่งปีการศึกษาแรก ประเมินในเดือนกันยายน ระยะที่ 2 ครึ่งปีการศึกษาหลัง ประเมินในเดือนมีนาคม ให้คณะกรรมการประเมินงาน/โครงการเป็นผู้ประเมิน โดยใช้แบบรายงานความก้าวหน้า (แบบประเมิน 1) แล้วนำผลการประเมินเสนอต่อผู้อำนวยการศูนย์ แกนนำ คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์และแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูล พัฒนาการดำเนินงานของศูนย์แกนนำ

2. การประเมินผลงาน/โครงการ กำหนดการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ ให้คณะกรรมการประเมินงาน/โครงการเป็นผู้ประเมิน โดยใช้แบบประเมินผลงาน/โครงการ (แบบประเมิน 2) แล้วนำผลการประเมินเสนอต่อผู้อำนวยการศูนย์แกนนำ คณะกรรมการ อำนวยการ คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์ และแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ

3. การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์แกนนำ เป็นการประเมินเมื่อสิ้น ปีงบประมาณให้คณะกรรมการประเมินงาน/โครงการเป็นผู้ประเมิน โดยใช้แบบประเมิน ประสิทธิภาพการดำเนินของศูนย์แกนนำ (แบบประเมิน 3) แล้วนำผลการประเมินเสนอต่อ ผู้อำนวยการศูนย์แกนนำ ลงนามแล้วเสนอต่อ สพม./สพป. สพฐ. และผู้เกี่ยวข้อง

4. การพัฒนาและขยายเครือข่ายของศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ควรมีการขยายเครือข่าย (Development & Network Expansion) ในฐานะที่เป็นศูนย์ แกนนำ (Hub) และเป็นฐาน (Base) เพื่อให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของโครงการนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และยกระดับให้ได้มาตรฐานสู่ระดับสากล (International Standard) โดยมีการพัฒนาและขยายเครือข่าย (Development and Network Expansion) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing & Learning) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้และผลงาน (Knowledge Promotion and Product) การเผยแพร่ประกาศเกียรติคุณ (Published Coined) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion) การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและการรับรอง มาตรฐานต่าง ๆ โดยศูนย์แกนนำจะมีขอบเขตของการพัฒนาและขยายเครือข่ายระดับต่าง ๆ ดังนี้

1. การพัฒนาศูนย์แกนนำ

การพัฒนา (Development) เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ศูนย์แกนนำฯ เกิดการเปลี่ยนแปลงเติบโต ไปตามเป้าหมายของโครงการนักธุรกิจน้อยฯ มีความเข้มแข็งในการพัฒนา นักเรียนด้านอาชีพการเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพและมีคุณธรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การพัฒนาศูนย์แกนนำ มีแนวดำเนินการ ดังนี้

1.1 การพัฒนาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน มีประสบการณ์ตามวัยของโครงการนักธุรกิจน้อยฯ มีการพัฒนาเป็นรายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ชุมชม ชมรม และโครงการพิเศษ หรือเป็นวิชาเลือกในหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้การสอนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริง ได้ประสบการณ์ตรง และมีคุณธรรม

1.2 การพัฒนาด้านบุคลากร ได้แก่

1.2.1 นักเรียน/ครูในโรงเรียนที่เป็นศูนย์แกนนำ ต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะของนักเรียนในด้านการประกอบการให้มีศักยภาพ มีความสามารถ ประกอบธุรกิจได้เป็นอย่างดี โดยเน้นการมีคุณธรรม ความคิดสร้างสรรค์ มีความภูมิใจ และสำนึกรักในถิ่นฐานบ้านเกิดของตน

1.2.2 บุคลากรในศูนย์แกนนำฯ ศูนย์แกนนำ ต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ภายในศูนย์แกนนำฯ ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารจัดการได้อย่าง มีคุณภาพ โดยการศึกษา อบรมหรือดูงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพเฉพาะตนอย่างมืออาชีพ

1.3 การพัฒนาด้านระบบบริหารจัดการ คณะกรรมการดำเนินงานของศูนย์ แกนนำฯ ต้องพัฒนาระบบบริหารจัดการให้ทันสมัย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการอย่าง สร้างสรรค์และมีคุณธรรม

1.4 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่เดิมให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ศูนย์แกนนำฯ ต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ ที่มีอยู่ได้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ เช่น การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ รูปแบบบรรจุภัณฑ์ การบริหารจัดการด้านการผลิต การตรวจสอบคุณภาพ การตลาด อย่างครบ วงจร และนำเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน การจดสิทธิบัตร และการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ให้เป็นที่ยอมรับ เป็นต้น

2. การขยายเครือข่าย (Network Expansion)

ศูนย์แกนนำฯ ควรสร้างเครือข่ายโรงเรียนให้มีความพร้อมด้านการจัดการเรียนรู้ งานอาชีพ สู่การเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรม ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ ติดตาม กำกับ

ประเมินผล เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายที่มีคุณภาพ และจัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ สพป./สพม.สพฐ. ทราบ โดยมีการขยายเครือข่ายจากภายในโรงเรียนออกสู่ภายนอกในระดับต่าง ๆ ตามศักยภาพ ดังนี้

2.1 การขยายเครือข่ายในโรงเรียน (Internal Network Expansion) เป็นการขยายทั้งด้านเนื้อหาวิชา การพัฒนาเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในสาขาวิชาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ให้หลากหลายทั้งสาระวิชาและประเภทผลิตภัณฑ์ ตามแนวทางโครงการนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้เหมาะกับบริบทของแต่ละสาขาวิชาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 การขยายเครือข่ายระหว่างโรงเรียน (School Network Expansion) เป็นการขยายเครือข่ายระหว่างโรงเรียน ซึ่งควรคำนึงถึงปัจจัยสนับสนุนเครือข่ายดังนี้

2.2.1 บุคลากร (Man) ได้แก่ความสนใจของฝ่ายบริหาร ครู ความต้องการของนักเรียน รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เครือข่ายนั้น ๆ

2.2.2 เนื้อหาวิชา (Subject Matter) ควรนำเนื้อหารายวิชาที่สอดคล้องกับศูนย์แกนนำ หรือนำตัวอย่างจากศูนย์แกนนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา รายวิชา บริบทของแต่ละโรงเรียนหรือท้องถิ่นนั้น ๆ

2.2.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) เป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาองค์ความรู้ และผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา โดยการนำอัตลักษณ์ของท้องถิ่นมาสร้างผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่แสดงถึงภูมิปัญญาและอารยธรรมสู่มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ ตลอดจนการสร้างความรู้ภูมิใจในชาติพันธุ์ (Ethnic) ของตน

2.2.4 สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพ/ทักษะ/ฝีมือ และสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สถาบันอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน สถานประกอบการ ฯลฯ ต้องส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพ

2.2.5 วัตถุดิบ (Raw Material) การพัฒนาด้านวัตถุดิบมีความสำคัญอย่างยิ่งในการผลิตจึงควรมีการสร้างแหล่งผลิตวัตถุดิบ รวมถึงการแสวงหาวัตถุดิบทดแทน โดยการส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบในท้องถิ่น เป็นตัวอย่างการใช้วัตถุดิบในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมมีคุณค่า และรู้จักพัฒนาวัตถุดิบมาใช้ในการผลิต เพื่อเข้าสู่เครือข่ายของศูนย์แกนนำฯ ต่อไป

2.2.6 งบประมาณ (Money) นอกจากการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดแล้ว ควรได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายในและภายนอกมาสนับสนุนตามศักยภาพของแต่ละศูนย์

2.2.7 วิถีชีวิตและบริบทชุมชน (Lifestyle & Community Context) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการสนับสนุนและการดำเนินการของศูนย์แกนนำฯ เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัว เศรษฐกิจครอบครัว การสนับสนุนของชุมชน คุณภาพชีวิตในชุมชน ฯลฯ

2.3 การขยายเครือข่ายชุมชน (Network Community Expansion) เป็นการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาของชุมชน ผลสำเร็จผลผลิตที่เป็นที่ยอมรับมาขยายเครือข่าย นำผลผลิตของแต่ละโรงเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นการพัฒนาความร่วมมือเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพและสร้างรายได้แก่ ชุมชน

2.4 ขยายเครือข่ายระดับภูมิภาค (Regional Network Expansion) เป็นการนำผลจากการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับในระดับชุมชนขยายสู่ระดับภูมิภาค เพื่อขยายความร่วมมือให้กว้างขวาง สร้างความเข้มแข็งให้เครือข่ายมากยิ่งขึ้น

2.5 การขยายเครือข่ายระดับชาติ (National Network Expansion) เป็นการเผยแพร่ผลงานของศูนย์แกนนำให้เข้าสู่การแสดงผลงาน การแสดงความสามารถของนักเรียนในระดับชาติร่วมกับองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและจัดการแสดงสินค้าในงานระดับชาติต่าง ๆ เช่น งานแสดงสินค้าของศูนย์ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน การจัดงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) งาน OTOP City ของกระทรวงพาณิชย์ งานแสดงสินค้าภายในประเทศของศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศศป.) เป็นต้น

2.6 การขยายเครือข่ายระดับนานาชาติ (International Network Expansion) เป็นการเผยแพร่ผลงานของศูนย์แกนนำฯ ให้เข้าสู่การแสดงผลงาน แสดงความสามารถของนักเรียนในระดับอาเซียนและระดับสากล โดยวิธีต่าง ๆ เช่น

2.6.1 การขยายเครือข่ายกับโรงเรียน สถานศึกษา องค์กรในระดับประชาคมอาเซียน (AEC) และนานาชาติ โดยหาความร่วมมือทางด้านการศึกษาผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สพฐ. โดยสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา (สนก.) สถานเอกอัครราชทูตประเทศต่าง ๆ หรือโครงการความร่วมมือในด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับองค์กรด้านการศึกษาหรือองค์กรอื่น ๆ ในต่างประเทศ เป็นต้น

2.6.2 การขยายเครือข่ายโดยใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น การนำเสนอผลงานของ ศูนย์แกนนำ ผ่านหน้าเว็บไซต์ (Website) เฟสบุค (Facebook) เป็นต้น เพื่อนำเสนอผลงานของ ศูนย์แกนนำ และโรงเรียนเครือข่าย ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เป็นการเผยแพร่ ผลงานของตนเองให้เป็นที่รู้จักและสนใจร่วมเป็นเครือข่ายในระดับนานาชาติ

3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Sharing & Learning) ศูนย์แกนนำ ควรร่วมมือกับ หน่วยงานองค์กรในระดับต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อพัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีกับองค์กรในระดับต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ระดับศูนย์แกนนำ ควรจัดให้มีการพบปะ ฝึกอบรมประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประเมินผลงานรายงานความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงาน ของแต่ละศูนย์แกนนำ ให้หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2 ระดับชาติ ศูนย์แกนนำ ควรแสวงหาโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาศูนย์ และเครือข่าย ดังนี้

3.2.1 ศูนย์แกนนำ และโรงเรียนเครือข่าย ควรส่งบุคลากรเข้ารับอบรมที่จัด โดยองค์กรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเป็นผู้ประกอบการ ให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น วิธีการจัดการเรียนการสอน การประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศูนย์แกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายและงานแสดงผลผลิตภัณฑ์ผลงาน ของนักเรียน ในโครงการนวัตกรรมนักเรียนมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสำนักพัฒนา นวัตกรรมจัดการศึกษา (สนก.) สพฐ. การอบรมต่าง ๆ ที่ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่าง ประเทศ (ศศป.) การอบรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของสำนักพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ชุมชน (พช.) การอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ OTOP ของสำนักงานที่ปรึกษาสถาบัน พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (ISMED: Organization, Institute for Small and Medium Enterprises Development) เป็นต้น

3.2.2 เข้าร่วมงานแสดงสินค้าต่าง ๆ ศึกษาผลิตภัณฑ์ของหน่วยงาน องค์กร ภาครัฐหรือเอกชนที่จัดขึ้นในระดับภูมิภาค ระดับชาติ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ของศูนย์แกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายต่อไป

3.2.3 นำเสนอผลงานร่วมกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานทางวิชาการทั้ง ภาครัฐและเอกชน เช่น สถาบันอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษา สภาวิจัยแห่งชาติ สำนักงาน ส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน โทรทัศน์ครู บจก. ไอ เอ็ดดูเคชั่น โซน ฯลฯ เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานสู่สาธารณชน

3.2.4 ร่วมกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานเพื่อยกระดับการพัฒนาทักษะฝีมือ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ศูนย์ศิลปาชีพ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นต้น

3.3 ระดับนานาชาติ ศูนย์แกนนำฯ ควรสร้างองค์กรเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เผยแพร่ นำเสนอผลงาน การร่วมเป็นภาคีเครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ซึ่งกันและกัน ในระดับนานาชาติ ทั้งการดำเนินการด้วยตนเองหรือการประสานงานและ ดำเนินการร่วมกับองค์กรต่าง ๆ เช่น สมาคม Y.M.C.A., UNESCO ฯลฯ

4. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้และผลงาน ศูนย์แกนนำฯ ควรหาช่องทาง ในการประชาสัมพันธ์ความรู้และนำเสนอผลงานร่วมกับหน่วยงานทางวิชาการ ได้แก่ การจัด นิทรรศการทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับที่สูงขึ้นและในระดับนานาชาติ การจัดหาสถานที่จำหน่าย อาจจะเป็นในรูปแบบของศูนย์จำหน่าย การจัดทำแผ่นพับ การถ่ายทำรายการเพื่อเผยแพร่ทางสื่อ วิทยุและโทรทัศน์ โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากการเผยแพร่ทางสื่อเทคโนโลยี (เช่น E-Commerce เว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือเว็บไซต์อื่น ๆ ตลอดจนงานการสร้างเครือข่ายอื่นเป็นต้น) ซึ่งทำได้ง่าย ประหยัดและกว้างไกล

5. การเผยแพร่ประกาศเกียรติคุณ เป็นการสร้างขวัญกำลังใจแก่คณะทำงาน โรงเรียนและหน่วยงานเกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หนังสือขอบคุณ การประกาศเกียรติคุณ การจัดการประกวดแข่งขันภายในเครือข่าย หรือในระดับที่สูงขึ้น และรูปแบบอื่นที่น่าสนใจ เช่น

5.1 การจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานระดับท้องถิ่น ระดับภาค ระดับชาติ ระดับ นานาชาติ

5.2 การศึกษาดูงานศิลปหัตถกรรมศึกษานานาชาติ

5.3 ส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในศูนย์ให้เข้าร่วมกิจกรรม โครงการต่าง ๆ เพื่อยกระดับเป็นสมาชิกองค์กรส่งเสริมด้านศิลปหัตถกรรม เช่น มูลนิธิช่างหัตถศิลป์ คุรุภูมิปัญญา ฯลฯ

6. การส่งเสริมการตลาด เป็นการนำผลิตภัณฑ์เข้าร่วมในตลาดการค้า นำผลิตภัณฑ์ ขึ้นทะเบียนและดำเนินการทรัพย์สินทางปัญญา ขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) รวมถึงการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบการ OTOP ขอรับการคัดสรรมาตรฐานดาว เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างโอกาสทางการตลาดให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

แนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

วีรวิชญ์ เลิศไทยตระกูล (2554) กล่าวถึงปรัชญา วงจร PDCA ว่า Dr. William Edwards Deming ได้พัฒนาวงจร PDCA ขึ้นมาจากแนวคิดของ Dr. W.A. Shewhart นักควบคุมกระบวนการเชิงสถิติที่ j Bell Laboratories ในสหรัฐอเมริกาที่ได้นำเสนอในหนังสือ Statistical Method from the Viewpoint of Quality Control (1930) ในระยะแรกรู้จัก วงจร PDCA ในนาม Shewhart Cycle จากนั้น Dr. William Edwards Deming ได้นำไปพัฒนาปรับใช้ในการควบคุมคุณภาพในวงการอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น จึงมีชื่อเรียกว่า Deming Cycle (สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น, 2552, อ้างอิงในวีรวิชญ์ เลิศไทยตระกูล, 2554) เริ่มแรกวงจร PDCA เน้นถึงความสัมพันธ์ของ 4 ฝ่าย ในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพ และความพึงพอใจของลูกค้า ได้แก่ ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย และฝ่ายวิจัย ความสัมพันธ์ทั้ง 4 ฝ่าย จะต้องดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยให้ถือว่าคุณภาพต้องมาก่อนสิ่งใด (ศุภชัย อาชีวะระงับโรค, 2547, อ้างอิงในวีรวิชญ์ เลิศไทยตระกูล, 2554) ต่อมาแนวคิดเกี่ยวกับ Deming Cycle ได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรการบริหารงาน คือขั้นตอน การวางแผน (Plan) ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Do) ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act)

พัชร พิสิทธ์ (2555 อ้างอิงในชนิกานต์ เขียรสุตร, 2551) กล่าวว่า ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของวงจร PDCA ประกอบด้วย "การวางแผน" อย่างรอบคอบ เพื่อ "การปฏิบัติ" อย่างค่อยเป็นค่อยไปแล้วจึง "ตรวจสอบ" ผลที่เกิดขึ้น วิธีการปฏิบัติใดมีประสิทธิผลที่สุดก็จะจัดให้เป็นมาตรฐาน หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ก็ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใหม่หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม

ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน นอกจากนี้จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้แล้วกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุดิบ ชั่วโมงการทำงาน เงิน เวลา ฯลฯ โดยสรุปแล้ว การวางแผนช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบัน พร้อมกับกำหนด สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตด้วยการผสาน

ประสบการณ์ความรู้ และทักษะอย่างลงตัว โดยทั่วไปการวางแผนมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

ประเภทที่ 1 การวางแผนเพื่ออนาคต เป็นการวางแผนสำหรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือกำลังจะเกิดขึ้น บางอย่างเราไม่สามารถควบคุมสิ่งนั้นได้เลย แต่เป็นการเตรียมความพร้อมของเราสำหรับสิ่งนั้น

ประเภทที่ 2 การวางแผนเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อสภาพที่ดีขึ้น ซึ่งเราสามารถควบคุมผลที่เกิดในอนาคตได้ด้วยการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปัจจุบัน

ขั้นตอนการปฏิบัติ (DO) คือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตาม ทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ในขั้นนี้ต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบด้วย เราไม่ควรปล่อยให้ถึงวินาทีสุดท้ายเพื่อดูความคืบหน้าที่เกิดขึ้น หากเป็นการปรับปรุงในหน่วยงานผู้บริหารย่อมต้องการทราบความคืบหน้าอย่างแน่นอน เพื่อจะได้มั่นใจว่าโครงการปรับปรุงเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแต่ขั้นตอนนี้มักจะถูกมองข้ามเสมอ การตรวจสอบทำให้เราทราบว่า การปฏิบัติในขั้นที่สองสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญก็คือ เราต้องรู้ว่า จะตรวจสอบอะไรบ้างและบ่อยครั้งแค่ไหน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป

ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม (Act) จะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรกก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง ซึ่งก็คือผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ เราควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และพิจารณาว่าควรจะทำอะไรต่อไปนี้ อาทิ มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้ ใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม หรือขอความช่วยเหลือจากผู้รู้หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชุตติมา สัจจามันท์ (2553) ได้เขียนรายงานการวิจัยติดตามประเมินผลโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิตครั้งที่ 2 บรรณารักษ์ ผู้ใช้บริการ และผู้บริหารมีความเห็นสอดคล้องกันว่าโครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิตมีคุณค่าและเป็นประโยชน์มีการดำเนินงานเหมาะสมในระดับมาก ด้านกระบวนการ บรรณารักษ์มีความคิดเห็นว่ามีค่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 12 และการจัดประกวดห้องสมุดมีชีวิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุดระดับมาก โดยวิทยากรในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด การจัดประกวดห้องสมุดมีชีวิตกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกห้องสมุดที่ได้รับรางวัล ด้านผลผลิต โครงการอบรมและการประกวดห้องสมุดมีชีวิตมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ความพึงพอใจต่อโครงการโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านผลลัพธ์ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมากผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตโดยคำนึงถึงเอกลักษณ์ตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แนวทางในการพัฒนาพบว่าหน่วยงานที่กำกับดูแลหรือต้นสังกัดของห้องสมุดโดยผู้บริหารต้องมีความตระหนักมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตมีการกำหนดนโยบายให้การสนับสนุนมีการจัดสรรงบประมาณและมีการจัดภูมิทัศน์บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่สวยงามจัดบริการและกิจกรรมที่หลากหลายมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์เป็นบรรณารักษ์ที่ดีมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชนประชาชนเห็นความสำคัญในการมีวินัยและ นิสัยรักการอ่าน

ทวี อุปลุชิน (2554) ได้รายงานการประเมินโครงการการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 1 ผลการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบท ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตการจัดการศึกษาด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 1 พบว่า ด้านบริบทโดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดเมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้อย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยพบว่าภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความพร้อมที่จะเรียนต่อในสายอาชีพ และรายการงบประมาณในการสนับสนุนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนมี ค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ใน

ระดับปานกลาง ด้านกระบวนการ พบว่าภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดรายการประเมินการจัดการเรียนรู้ตามรายวิชาเพิ่มเติมด้านอาชีพและกลุ่มสนใจงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมากและรายการประเมินการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามรายวิชาเพิ่มเติมด้านอาชีพและกลุ่มสนใจงานอาชีพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์ที่กำหนดรายการประเมินนักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ด้านอาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรายการประเมินนักเรียนมีทักษะกระบวนการในการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก การประเมินด้านความพึงพอใจพบว่าภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดรายการประเมินนักเรียนได้รับประโยชน์และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและรายการประเมินการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก

อาสนี นิสาล๊ะ (2555) การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแย้มจาดวิชชานุสรณ์ สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่า ความต้องการจำเป็นของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ และความพร้อมทรัพยากร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กระบวนการดำเนินโครงการ กิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล กิจกรรมคัดกรองนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมนักเรียน กิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือ และกึ่งค่าส่งต่อให้นักเรียนในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ด้านผลผลิตของโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ชลธิชา แฝงบรรเทา (2556) การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี โดยประยุกต์ใช้รูปแบบจำลองชิป และเพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการที่มีแบบปฏิบัติดีเด่น Best Practice ตามโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี พบว่า ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนนักเรียนและผู้ปกครองทั้ง 4 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคือ ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านบริบทพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาครูและนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องได้ลงความเห็นว่าเป็นโครงการที่ส่งเสริมทักษะด้านวิชาการในทุกด้าน

และเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างกระบวนการในการทำงานวิชาการของนักเรียน ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง เห็นว่าการได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ทำให้โครงการประสบความสำเร็จ ด้านกระบวนการ ผลการประเมินโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง มีความเห็นว่าโครงการเป็นโครงการที่จัดทำขึ้นตามแผนปฏิบัติงาน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ในแต่ละกิจกรรมได้อย่างชัดเจนบุคลากรในโรงเรียนได้ช่วยกันและร่วมมือกันจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี ด้านผลผลิตผลการประเมินโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเห็นว่าโครงการเป็นโครงการที่นักเรียนได้นำเอาทักษะด้านวิชาการไปใช้ประโยชน์ในการเรียนและได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนได้มีทักษะในการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ตอนที่ 2 การหาผลการปฏิบัติงานที่ดีเด่น Best Practice ของโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ผลการศึกษารวบรวมข้อมูลรูปแบบการดำเนินกิจกรรมตามโครงการได้ประสบความสำเร็จของโรงเรียนเทศบาล 3 บ้านบ่อ เพื่อเป็นต้นแบบการปฏิบัติงานที่ดีเด่นของโครงการ ด้านบริบทพบว่าโรงเรียนได้ดำเนินการตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีในเรื่องของนโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ ในการจัดกิจกรรมตามโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าโรงเรียนมีครูที่ทำหน้าที่ด้านงานวิชาการโดยตรงและมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมเกี่ยวกับงานด้านวิชาการมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านกระบวนการ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานของโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการตามกิจกรรมของโครงการมีการวางแผนการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างทั่วถึง ด้านผลผลิตประกอบด้วยการประเมิน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านผลการดำเนินงาน พบว่า นักเรียนสนใจเห็นความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการทำให้นักเรียนเกิดทักษะและมีผลการเรียนที่สูงขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านผลกระทบ พบว่า ชุมชนผู้ปกครองมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมการแข่งขันทางความเป็นเลิศทางวิชาการได้ยอมรับและมีความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรมและความสำเร็จของโรงเรียน ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมโรงเรียน ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

ชนิตกานต์ ภาระวงศ์ (2556) ได้ประเมินโครงการการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ต้นแบบการจัดการเรียนการสอนแบบคณะชั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบทปัจจัยนำเข้ากระบวนการและผลผลิตของโครงการ ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินด้านบริบทของโครงการ พบตัวบ่งชี้ที่ 1 โครงการ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูมีความต้องการจัดการเรียนการสอนแบบคณะชั้นด้วยเหตุผลที่ว่า ครูมีความคาดหวังว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาครูไม่ครบชั้นรวมถึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน สูงขึ้นได้ และสามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ด้านปัจจัยนำเข้า เพราะว่ามีเพียงพอใน ปัจจัยนำเข้าบางส่วนและการดำเนินงานบางด้านเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีความ เพียงพอด้านงบประมาณ มีความเพียงพอด้านสื่อเทคโนโลยี ครูและบุคลากรโรงเรียนส่วนใหญ่ มีปัญหาขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น ด้านอาคารสถานที่โรงเรียนมีปัญหาในการจัดห้องเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ด้านกระบวนการ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความสอดคล้องของกระบวนการ ดำเนินงานกับภารกิจของหน่วยงานต้นสังกัดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนและการ พัฒนาการบริหารจัดการ 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนการสอนและประกันคุณภาพ การศึกษา 3) ด้านการเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน 4) ด้านการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 2 พบว่า สถานศึกษามีลักษณะ ห้องเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนแบบคณะชั้นที่ประกอบไปด้วย 4 ด้าน 1) ด้านลักษณะ การจัดห้องเรียน โรงเรียนมีการจัดห้องเรียนที่มีลักษณะคล้ายกัน 2) ขั้นตอนการดำเนินการ จัดการแผนการสอน 3) ด้านลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ลักษณะแผนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและมีแนวทางการแก้ไขปัญหา ของตนเอง โดยมีสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา ดังนี้ 1) ด้านบุคลากรครู โรงเรียนไม่มี ครูเพียงพอและครูผู้สอนไม่เข้าใจขาดทักษะวิธีการสอนและการบูรณาการตามหลักสูตร โดยมีการ แก้ปัญหาด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบคณะชั้นและพัฒนาครู 2) ด้านการบริหาร จัดการและการเรียนการสอน พบว่า การจัดทำหลักสูตรมีความยุ่งยากที่ต้องบูรณาการ กับหลักสูตรท้องถิ่น โดยมีการแก้ปัญหาด้วยการใช้หลักสูตรของหน่วยงานต้นสังกัดและ บูรณาการสอน 3) ด้านอาคารสถานที่ เพราะว่ามีควมคับแคบ ไม่เหมาะสมกับการจัด ห้องเรียนรูปแบบคณะชั้น วิธีการแก้ปัญหาคือการจัดกิจกรรมบางประเภทนอกห้องเรียน 4) ด้าน ชุมชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยและนักเรียนมีการเคลื่อนย้ายบ่อย วิธีการแก้ปัญหา ด้วยการสร้างความเข้าใจประชุมชี้แจงและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

ของโรงเรียน ด้านการประเมินผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ภาพรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนกลุ่มสาระวิชาภาษาไทยสูงขึ้น แต่กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ลดลง ตัวบ่งชี้ที่ 2 ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบ คณะชั้นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ชนิดดา บุปผามาต (2557) ได้ทำการประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม ในการประเมิน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาโครงการ ระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 8 ผลการประเมินพบว่า ด้านบริบท ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับ ปานกลาง โดยวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ ของโครงการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารฉบับที่ 2 และเห็น ว่าการประสานงานระหว่างสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลายกับโรงเรียนไม่ค่อย เหมาะสม ด้านปัจจัยนำเข้า ภาพรวมผลการประเมินโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยความถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยของบทเรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด และเห็นว่าความ เหมาะสมของงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนไม่ค่อยเหมาะสม ด้านกระบวนการในภาพรวม โครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยการพัฒนาบุคลากรมีความเหมาะสมที่สุด และเห็น ว่าการนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานไม่ค่อยเหมาะสม ด้านผลผลิต ภาพรวมการประเมิน โครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก ด้วยความรู้ความเข้าใจในการบริการด้านบทเรียน มีความเหมาะสมมากที่สุด น่าเห็นว่าความพึงพอใจที่มีต่อการใช้งานระบบไม่ค่อยเหมาะสม ด้านผลกระทบ ภาพรวมการประเมินโครงการมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยครูผู้สอน สร้างสรรค์สื่อการสอนที่หลากหลายมีความเหมาะสมที่สุด และเห็นว่าพฤติกรรมความใฝ่รู้ ใฝ่เรียนของนักเรียนไม่เหมาะสม แนวทางการพัฒนาโครงการ พบว่า 1) การติดต่อประสานงาน ควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีแนวทางที่ชัดเจน 2) งบประมาณวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ควร จัดหา ให้เพียงพอกับความต้องการโดยเทียบกับปริมาณขนาดของโรงเรียนแต่ละแห่งและควร มีการดำเนินการเบิกจ่ายอย่างรวดเร็วมีการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ทั่วถึงและ เชื่อมต่อง่าย 3) การนิเทศกำกับติดตามควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีการดูแลอย่างใกล้ชิด

- 4) การเข้าใช้งานในระบบควรเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็วและพัฒนาบทเรียนให้น่าสนใจ และ
- 5) การสร้างแรงจูงใจในการใช้งานควรเปิดเวทีนำเสนอผลงานและควรมีการให้รางวัลสนับสนุน

ศิริพร ศิริรัตน์ (2557) ได้ทำการประเมินโครงการเบญจวิธีนำทางฉันสร้างครอบครัวต้นแบบสายใยรักของศูนย์การเรียนรู้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวจังหวัดราชบุรี พบว่ามีการประเมินโดยใช้รูปแบบ CIPPIEST's Model ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของหน่วยงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัญหาที่พบคือการกำหนดวัตถุประสงค์ที่กว้างส่งผลต่อการติดตามและประเมินผลระดับการพัฒนาครอบครัว ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการติดตาม ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เห็นว่าวัสดุและอุปกรณ์มีความเพียงพอต่อการใช้งานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการสมาชิกในครอบครัวและประชาชนเห็นว่าเจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ ปัญหาที่พบคือการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานในกิจกรรมการฝึกอาชีพบางประเภทที่วัสดุที่ใช้ในการฝึกมีราคาสูง ไม่สามารถจัดหาให้ได้อย่างเพียงพอได้ ข้อเสนอแนะคือ ให้นำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนมาทำการฝึกอบรมเพื่อให้ง่ายต่อการหาวัสดุดิบ ด้านกระบวนการ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่าการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมและงบประมาณในการดำเนินงานมีความเพียงพอมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการเห็นว่าการจัดกิจกรรมเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่แจ้งให้กับประชาชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัญหาที่พบ เพื่อการดำเนินกิจกรรมที่บางกิจกรรมไม่ได้มาจากความต้องการของประชาชนจึงทำให้ไม่มีการต่อยอดพัฒนารูปแบบกิจกรรม ข้อเสนอแนะคือ ให้นำกิจกรรมที่ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในชุมชนอยู่แล้วมาฝึกอบรมให้ง่ายต่อการหาวัสดุดิบ ด้านผลลัพธ์ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความเข้าใจและสามารถนำแนวคิดเบญจวิธีไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านผลกระทบ ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านเจ้าหน้าที่เห็นว่าประชาชนมีการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการเห็นว่าประชาชนยอมรับว่าการนำแนวคิดเบญจวิธีมาใช้ส่งผลให้ครอบครัวของตนเองเกิดการพัฒนามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านประสิทธิผล พบว่า ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตในครัวเรือนของตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านความยั่งยืน ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องมี

ค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการถ่ายโยงความรู้ กลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถถ่ายทอดแนวคิดเบญจวิถี จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แนวทางส่งเสริมความสำเร็จของโครงการ มีการกำหนดแผนพัฒนาและเป้าหมาย เป็นระยะระยะโดยกำหนดเป็นรูปแบบของขั้นบันได บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานโดยจะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมลงมือทำในระดับต่าง ๆ การให้ชุมชนเป็นรากฐานในความคิดแผนการดำเนินงาน ต่อยอดความคิดของประชาชนส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมสู่คุณภาพชีวิต เจ้าหน้าที่ต้องมีความรู้ในสหวิชาชีพ

โสภา แซ่ลี (2557) ได้ประเมินโครงการคืนครูให้นักเรียนโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการคืนครูให้นักเรียนโดยการประยุกต์ใช้แบบจำลองซิป ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านบริบทสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตและผลกระทบ และเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติที่ดีหรือเป็นเลิศของโครงการ ผลการวิเคราะห์พบว่า การประเมินโดยประยุกต์ใช้แบบจำลองอาชีพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อมโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากวัตถุประสงค์ของโครงการมุ่งเน้นให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านปัจจัยเบื้องต้นโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก อุปกรณ์เครื่องมือในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านกระบวนการภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก กิจกรรมโครงการนำไปปฏิบัติจริงมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด การหาแบบปฏิบัติที่ดี ด้านบริบท โรงเรียนบุคลากรของโรงเรียนและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมตามโครงการมีความถนัด ให้ความสำคัญของโครงการและมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง ด้านปัจจัยนำเข้า งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการอย่างพอเพียงมีความเหมาะสมด้านอาคารสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ด้านกระบวนการปฏิบัติตามกิจกรรมตามโครงการดำเนินการตามแผนที่วางไว้มีการนิเทศติดตามและประเมินผลตลอดระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม ด้านผลผลิต ด้านการดำเนินงานนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ด้านผลกระทบ หลังการดำเนินโครงการตามกิจกรรม ผู้รับผิดชอบโครงการมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการดำเนินโครงการผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องกับพึงพอใจกับการดำเนินโครงการตลอดจนให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

นิมิตร ธิยาม (2558) ได้ทำการประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 374 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้รูปแบบการประเมินซิป (CIPPMODEL) เป็นกรอบในการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย พบว่า โดยรวมทั้งด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีผล การประเมินสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อม หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ความสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของโรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า มีความเหมาะสมและเพียงพอโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ ด้านกระบวนการ พบว่า กระบวนการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ และด้านผลผลิต พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์

กมลนันท์ บุญกล้า (2559) ได้ทำการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนหนองปลาชีว การประเมินพบว่า โดยภาพรวมของโครงการอยู่ในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อม มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านปัจจัยนำเข้า ความเพียงพอเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมและเพียงพอจำนวนบุคลากรที่ดำเนินโครงการ มีความเหมาะสม ด้านกระบวนการ พบว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก

การกำหนดขั้นตอนการทำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงมีความชัดเจนสาระเนื้อหาตามองค์ประกอบของโครงการมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ด้านผลผลิต พบว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ผลการดำเนินกิจกรรมถ่วงออกคอนโดทำให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการปลูกพืชผลการดำเนินกิจกรรมพืชผักสวนครัวรั้วกินได้มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด

วันทนี๋ บางเสน (2560) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบทปัจจัยนำเข้ากระบวนการและผลผลิตการดำเนินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมระดับประถมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อนำสารสนเทศจากการประเมินมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนเตรียมความพร้อมการดำเนินงานและการปรับปรุงการดำเนินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมระดับประถมผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับมากภาพรวมของด้านบริบทอยู่ในระดับมากภาพรวมของปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลางภาพรวมของกระบวนการอยู่ในระดับปานกลางและด้านผลผลิตภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนด้านบริบทโรงเรียนต้นแบบเรียนรวมจะต้องกำหนดนโยบายวิสัยทัศน์พันธกิจและแผนการพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานโดยรวม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริมโครงการใหม่ ๆ สำนักงานเขตพื้นที่ควรประชุมชี้แจงผู้บริหารและครูในปีการศึกษาใหม่เป็นประจำ โรงเรียนจัดประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไปให้เข้าเรียนในปีการศึกษาใหม่เป็นทุกปี ด้านปัจจัยนำเข้ามีการผลิตครูการศึกษาพิเศษสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดสรรอัตราจ้างครูพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนอย่างเพียงพอโรงเรียนและต้นสังกัดจัดให้มีการประชุมครูและบุคลากรทางโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเพื่อการจัดการเรียนรวมโรงเรียนควรสร้างความร่วมมือหรือแสวงหาความช่วยเหลือจากภายนอกและขอความร่วมมือกับนักวิชาชีพต่าง ๆ ด้านกระบวนการโรงเรียนต้องปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักเกณฑ์ที่ปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2551 และจะต้องมีการจัดประชุมอบรมสัมมนาเพื่อการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองนักเรียนและควรจัดทำแผนการสร้างความร่วมมือทุกภาคส่วน ด้านผลผลิตโรงเรียนควรจัดระบบและกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่บกพร่องไม่สามารถศึกษาต่อได้ให้ตรงตามศักยภาพของนักเรียนโรงเรียนควรจัดระบบและกระบวนการในการสนับสนุนนักเรียนในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

สรุปได้ว่าการประเมินโครงการเพื่อให้พัฒนาการดำเนินโครงการหรือเพื่อศึกษาผลของการดำเนินโครงการ ส่วนมากจะเป็นการประเมินด้านบริบทของโครงการเพื่อตรวจสอบหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ สภาพการณ์ต่าง ๆ ของโครงการที่มีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนของสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่วางไว้หรือไม่ ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการเพื่อตรวจสอบปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินโครงการในกิจกรรมต่าง เช่นงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ด้านกระบวนการของโครงการเพื่อตรวจสอบกิจกรรม วิธีการต่าง ๆ ที่ขับเคลื่อนภายในกรอบของโครงการที่นำไปสู่จุดมุ่งหมายสูงสุดของโครงการ และด้านผลผลิตเป็นการตรวจสอบผลผลิตหลังจากโครงการได้ดำเนินเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วเพื่อสะท้อนการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดของโครงการที่นำไปสู่การวางแผนพัฒนาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ดังนั้นการประเมินโครงการจะมีการดำเนินการประเมินโดยใช้การประเมินแบบซีปปี้ (CIPP Model) ของสตีฟเฟิลปีมที่ประกอบด้วย การประเมินสภาพแวดล้อมหรือบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการดำเนินงาน การประเมินผลผลิต

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง โครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ จำนวน 32 คน และนักเรียนในโครงการฯ จำนวน 488 คน ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 รวมทั้งสิ้น จำนวน 534 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการฯ และนักเรียนในโครงการฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 จำนวน 14 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 237 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (Krejcie, R.V., & Morgan, D.W., 1970, pp. 607-610) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรทั้งหมด 534 คน โดยใช้ตารางสำเร็จของ เคร์จซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 237 คน

2. ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร ครูที่รับผิดชอบโครงการฯ และนักเรียนที่รับผิดชอบโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ในปีการศึกษา 2562 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง

แบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดตำแหน่งเป็นชั้น และแบ่งตามสัดส่วน โดยเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากขนาดของประชากรในแต่ละโรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่างดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	สถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ		นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการ	
		ประ ชากร	กลุ่มตัว อย่าง	ประ ชากร	กลุ่มตัว อย่าง	ประ ชากร	กลุ่มตัว อย่าง
1	โรงเรียนบ้านห้วยไร่ สามัคคี	1	1	2	1	60	26
2	โรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง	1	0	2	1	37	16
3	โรงเรียนรัฐราษฎร์ วิทยา	1	1	5	3	60	26
4	โรงเรียนบ้านเวียง พาน	1	1	2	1	20	9
5	โรงเรียนบ้านแม่หม้อ	1	1	2	1	35	15
6	โรงเรียนอนุบาลแม่ ฟ้าหลวง	1	1	2	1	10	5
7	โรงเรียนชุมชนศึกษา (บ้านแม่แสลป)	1	0	2	1	35	15
8	โรงเรียนบ้านป่าซาง นาเงิน	1	0	2	1	26	11
9	โรงเรียนบ้านเทอด ไทย	1	1	3	1	71	32
10	โรงเรียนบ้านผาศี	1	0	2	1	20	9
11	โรงเรียนบ้านใหม่ พัฒนา	1	0	2	1	29	13
12	โรงเรียนบ้านห้วยน้ำ ราก (ไตรราษฎร์ บำรุง)	1	0	2	1	21	9
13	โรงเรียนบ้านจะดี	1	0	2	1	34	15

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ		นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการ	
		ประ ชากร	กลุ่มตัว อย่าง	ประ ชากร	กลุ่มตัว อย่าง	ประ ชากร	ประ ชากร
		14	โรงเรียนดอยแสนใจ (ตชด.อนุสรณ์)	1	0	2	1
รวม		14	6	32	17	488	214

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับแบ่งออกเป็น 2 ตอน รายละเอียดของแบบสอบถามในแต่ละรายการ เป็นดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ สถานะภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินโครงการผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวนเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริบทของโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967, p. 247) จำนวน 30 ข้อ

1. ด้านบริบทของโครงการ จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านกระบวนการ จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านผลผลิต จำนวน 15 ข้อ

โดยกำหนดเกณฑ์น้ำหนักคะแนนของแบบสอบถามตอนที่ 2 ดังนี้

- 5 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

มีการแปลค่าโดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22-24)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผลการประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผลการประเมิน อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผลการประเมิน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแต่ละประเภท

วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการ รวมถึงเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาประมวลความรู้สรุปเป็นกรอบแนวคิด กำหนดขอบเขตการวิจัย และกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. กำหนดขอบเขตการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินโครงการส่งเสริมนักรักกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านบริบท มีประเด็นที่จะนำมาใช้ในการประเมิน คือ

1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการมีความมีความสอดคล้องกับหลักการและเหตุผล

ของโครงการ

1.4 มีเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจน

1.5 ก่อนดำเนินโครงการมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า มีประเด็นที่จะนำมาใช้ในการประเมินดังนี้

2.1 ครู ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ

2.2 นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการมีความพร้อมและมีความสนใจในการทำงาน

2.3 มีสถานที่/ห้องทำการที่ใช้ในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน

2.4 มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ที่ใช้ในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอ

และเหมาะสม

2.5 มีการสนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการโครงการจากโรงเรียน

3. ด้านกระบวนการ มีประเด็นที่จะนำมาใช้ในการประเมินดังนี้

- 3.1 มีการวางแผนการดำเนินโครงการอย่างเป็นขั้นตอนและมีการเสนอแผนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน
- 3.2 มีการบริหารจัดการและดำเนินโครงการตามแผนที่วางไว้
- 3.3 มีการตรวจสอบการดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานระหว่างการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ
- 3.4 มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3.5 มีการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

4. ด้านผลผลิต มีประเด็นที่จะนำมาใช้ในการประเมินดังนี้

- 4.1 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ
- 4.2 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ในการเรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ
- 4.3 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการเรียนรู้ด้านด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ
- 4.4 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ
- 4.5 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะในการแสวงหาความรู้
- 4.6 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการหรือทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”
- 4.7 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)
- 4.8 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงาน ขายได้เชิงพาณิชย์
- 4.9 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง และไม่ละเมิดทรัพย์สินของผู้อื่น
- 4.10 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีลักษณะการทำงานที่เสียสละ และมีความรับผิดชอบ

4.11 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง

4.12 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า

4.13 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีมาใช้ในการโยชน์ในการทำงานอย่างสร้างสรรค์

4.14 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ

4.15 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด เพื่อให้ครอบคลุมขอบเขตการทำวิจัย ด้านผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967, p. 247)

5. นำแบบสอบถาม โดยนำร่างแบบสอบถาม ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเนื้อหา การใช้ภาษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านพิจารณา โดยประกอบด้วย

6.1 ผศ.ดร. สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำสาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา

6.2 ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยไร่
สามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

6.3 นางสาวสุภารัตน์ ปัญญาศิริวงศ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยอื่น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3

เพื่อพิจารณาตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อหาความสอดคล้องในด้านโครงสร้าง ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความชัดเจนและความถูกต้องของเครื่องมือ แล้วนำมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objectives Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา เกณฑ์การพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 หรือ

มากกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out) ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objectives Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา มีค่า 0.67–1.00 ดังปรากฏในภาคผนวก ข

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนพณิชยการวิทยา และโรงเรียนบ้านปางขอน จำนวน 30 คน

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปหาคุณภาพของแบบสอบถาม วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟานบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ มีค่า 0.97 ดังปรากฏในภาคผนวก ค

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงรายถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และส่งทาง Google form จากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 237 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรฐานตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ

3. นำแบบสอบถามมาให้คะแนนตามค่าน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกลงในคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์แบบสอบถาม ในการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยใช้ การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22-24)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสิน

ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์การตัดสินในการประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ มีค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ด้วยวิธีทางสถิติ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแอลฟาครอนบาค

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบสอบถามโดยวิธีการหาความถี่และค่าร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 เปรียบเทียบสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพ ก่อนเข้าร่วมและหลังการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยคำนวณจากสูตร t-test Dependent (ลวน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2536: 87)

$$t = \frac{\Sigma D}{\frac{\sqrt{N\Sigma D^2 (\Sigma D)^2}}{N - 1}} ; df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน ค่าที่ใช้พิจารณาแจกแจงแบบ t
	D	แทน ผลต่างของคะแนนในแต่ละคู่
	N	แทน จำนวนคู่ของคะแนน
	ΣD	แทน ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้รับจากการประเมินก่อนการเข้าร่วมโครงการกับหลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ
	ΣD^2	แทน ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนน ที่ได้จากการการประเมินก่อนการเข้าร่วมโครงการกับหลังก่อนการเข้าร่วมโครงการ

กรอบการประเมิน

จากการดำเนินการศึกษาการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปเป็นตารางกรอบการประเมินดังต่อไปนี้

ตาราง 4 แสดงกรอบการประเมินโครงการส่งเสริมนันทกรีฑาที่มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน โครงการ	สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ใน		การวิเคราะห์ ข้อมูล	การแปลผลและเกณฑ์ การตัดสิน
			การเก็บ รวบรวมข้อมูล	วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล		
1. เพื่อประเมิน ด้านบริบท	ความต้องการของ หลักสูตรและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมายของ โครงการกับนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายของ สถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ 17 คน	แบบสอบถาม	1. ส่งแบบสอบถาม 2. สอบถามผ่าน google Form	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด 3.51-4.50 ระดับมาก 2.51-3.50 ระดับปานกลาง 1.51-2.50 ระดับน้อย 1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด เกณฑ์การตัดสิน (\bar{X}) \geq 3.51
2. เพื่อประเมินด้าน ปัจจัยนำเข้า	ความเหมาะสมและเพียงพอ ของปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร การบริหารจัดการ	ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ 17 คน	แบบสอบถาม	1. ส่งแบบสอบถาม 2. สอบถามผ่าน google Form	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	การแปลผล 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด 3.51-4.50 ระดับมาก 2.51-3.50 ระดับปานกลาง 1.51-2.50 ระดับน้อย 1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด เกณฑ์การตัดสิน (\bar{X}) \geq 3.51

ตารางที่ 4 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	เครื่องมือที่ใช้ใน	วิธีการ	การวิเคราะห์	การแปลผลและเกณฑ์
สิ่งที่มุ่งประเมิน	แหล่งข้อมูล	เก็บรวบรวมข้อมูล	ข้อมูล	การตัดสิน
ประชากร	การเก็บ			
โครงการ	รวบรวมข้อมูล			
3. เพื่อประเมินด้าน กระบวนการ	ความเหมาะสมของ กระบวนการเกี่ยวกับ โครงการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การ ตรวจสอบ การปรับปรุง แก้ไข	ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ 17 คน	แบบสอบถาม 1. ส่งแบบสอบถาม 2. สอบถามผ่าน google Form	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) การแปลผล 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด 3.51-4.50 ระดับมาก 2.51-3.50 ระดับปานกลาง 1.51-2.50 ระดับน้อย 1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด
4. การประเมินด้าน ผลผลิต	1. ความพึงพอใจ ของผู้เข้าร่วมโครงการ 2. สมรรถนะของผู้เรียนด้าน อาชีพก่อนและหลังเข้าร่วม โครงการ	ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน ครูผู้รับผิดชอบ โครงการ 17 คน นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการ 214 คน	แบบสอบถาม 1. ส่งแบบสอบถาม 2. สอบถามผ่าน google Form	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่า ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) และ ค่า t-test Dependent การแปลผล 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด 3.51-4.50 ระดับมาก 2.51-3.50 ระดับปานกลาง 1.51-2.50 ระดับน้อย 1.00-1.50 ระดับน้อยที่สุด เกณฑ์การตัดสิน $(\bar{X}) \geq 3.51$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนักรักกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการประเมินโครงการส่งเสริมนักรักกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) เป็นกรอบ ในการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการผลิต และด้าน ผลผลิต ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักรักกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และสถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและตำแหน่ง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	78.00	32.91
หญิง	159.00	67.09
รวม	237.00	100.00
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	6.00	2.53

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	17.00	7.17
นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ	214.00	90.30
รวม	237.00	100.00

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 67.09 และเป็นเพศชาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 32.91 ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.53 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.17 และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 90.30

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักรักกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การวิเคราะห์ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักรักกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการผลิต และด้านผลผลิต มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตาราง 6 แสดงผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักรักกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวม

ที่	ภาพรวม	(n = 23)		ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน	ลำดับ
		\bar{x}	S.D.			
1	ด้านบริบท	4.55	0.46	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์	1
2	ด้านปัจจัยนำเข้า	3.56	0.92	มาก	ผ่านเกณฑ์	4
3	ด้านกระบวนการผลิต	4.15	0.55	มาก	ผ่านเกณฑ์	3
4	ด้านผลผลิต	4.16	0.42	มาก	ผ่านเกณฑ์	2

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	ภาพรวม	(n = 23)		ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน	ลำดับ
		\bar{X}	S.D.			
	รวมเฉลี่ย	3.84	4.11	0.59	มาก	ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 6 พบว่า พบว่า การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.59) ผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริบท ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.42) และด้านกระบวนการผลิต ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.59)

ตาราง 7 แสดงผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ด้านบริบท ทำการประเมินโดยผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบโครงการ

ที่	ด้านบริบท	(n = 23)		ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน	ลำดับ
		\bar{X}	S.D.			
1	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน	4.65	0.93	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์	1
2	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา	4.61	0.94	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์	2

ตาราง 7 (ต่อ)

ที่	ด้านบริบท	(n = 23)		ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน	ลำดับ
		\bar{X}	S.D.			
3	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของโครงการ	4.57	0.73	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์	3
4	มีเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจน	4.52	0.85	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์	4
5	ก่อนดำเนินโครงการมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ	4.39	1.20	มาก	ผ่านเกณฑ์	5
รวมเฉลี่ย		4.55	0.46	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์	

จากตาราง 7 พบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านบริบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.46) ผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.93) รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.94) และมีเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ก่อนดำเนินโครงการมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 1.20)

ตาราง 8 แสดงผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 3 ด้านปัจจัยนำเข้า ทำการประเมินโดยผู้บริหารและครูที่
รับผิดชอบโครงการ

ที่	ด้านปัจจัยนำเข้า	(n = 23)		ระดับการ ประเมิน	ผลการ ประเมิน	ลำดับ
		\bar{x}	S.D.			
1	ครู ผู้รับผิดชอบ โครงการมีความรู้ ความสามารถในการ ดำเนินโครงการ	3.73	0.87	มาก	ผ่านเกณฑ์	1
2	นักเรียนผู้เข้าร่วม โครงการมีความ พร้อมและมีความ สมัครใจในการทำงาน	3.64	0.92	มาก	ผ่านเกณฑ์	2
3	มีสถานที่/ห้องทำการที่ ใช้ในการดำเนิน โครงการ ที่ชัดเจน	3.60	0.96	มาก	ผ่านเกณฑ์	3
4	มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ที่ใช้ใน การดำเนินโครงการ อย่างเพียงพอและ เหมาะสม	3.38	0.89	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์	5
5	มีการสนับสนุน งบประมาณที่ใช้ในการ ดำเนินโครงการจาก โรงเรียน	3.46	0.94	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์	4
รวมเฉลี่ย		3.56	0.92	ดี	ผ่านเกณฑ์	

จากตาราง 8 พบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.92) ผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครู ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.87) รองลงมาคือนักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีความพร้อมและมีความสมัครใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.92) และมีการสนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์จากโรงเรียน ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 0.94) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ที่ใช้ในการดำเนินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างเพียงพอและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.89)

ตาราง 9 แสดงผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านกระบวนการ ทำการประเมินโดยผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบโครงการ

ที่	ด้านกระบวนการ	(n = 23)		ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน	ลำดับ
		\bar{X}	S.D.			
1	มีการวางแผนการดำเนินโครงการอย่างเป็นขั้นตอนและมีการเสนอแผนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน	4.30	1.18	มาก	ผ่านเกณฑ์	1
2	มีการบริหารจัดการและดำเนินโครงการตามแผนที่วางไว้	4.26	0.92	มาก	ผ่านเกณฑ์	2

ตาราง 9 (ต่อ)

ที่	ด้านกระบวนการ	(n = 23)		ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน	ลำดับ
		\bar{x}	S.D.			
3	มีการตรวจสอบการ ดำเนินโครงการเพื่อ พัฒนาและปรับปรุง วิธีการดำเนินงานระหว่าง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ	3.78	1.17	มาก	ผ่านเกณฑ์	5
4	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนิน โครงการจากผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	4.22	1.04	มาก	ผ่านเกณฑ์	3
3	มีการตรวจสอบการ ดำเนินโครงการเพื่อ พัฒนาและปรับปรุง วิธีการดำเนินงานระหว่าง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ	3.78	1.17	มาก	ผ่านเกณฑ์	5
4	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนิน โครงการจากผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	4.22	1.04	มาก	ผ่านเกณฑ์	3
5	มีการประเมินผลการ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการที่ ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว	4.17	1.15	มาก	ผ่านเกณฑ์	4
รวมเฉลี่ย		4.15	0.55	มาก	ผ่านเกณฑ์	

จากตาราง 9 พบว่า ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.55) ผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีการวางแผนการดำเนินโครงการอย่างเป็นขั้นตอนและมีการเสนอแผนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 1.18) รองลงมาคือ มีการบริหารจัดการและดำเนินโครงการตามแผนที่วางไว้ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.92) และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 1.04) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการตรวจสอบการดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานระหว่างการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 1.15)

ตาราง 10 แสดงผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านผลผลิตทำการประเมินโดยผู้บริหาร ครูที่รับผิดชอบโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

ที่	ด้านผลผลิต	(n = 237)		ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน	ลำดับ
		\bar{X}	S.D.			
1	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ	4.27	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์	5
2	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ในการเรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ	4.00	0.89	มาก	ผ่านเกณฑ์	11

ตาราง 10 (ต่อ)

ที่	ด้านผลผลิต	(n = 237)		ระดับการ ประเมิน	ผลการ ประเมิน	ลำดับ
		\bar{x}	S.D.			
3	นักเรียนที่เข้าร่วมมีความ อดทน ชยันหมั่นเพียรใน การเรียนรู้ด้านด้านการ เป็นนักธุรกิจหรือการ เป็นผู้ประกอบการ	4.21	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์	6
4	นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการมีความเข้าใจ ในกระบวนการทำงาน ที่มีประสิทธิภาพ	4.06	0.93	มาก	ผ่านเกณฑ์	10
5	นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการมีทักษะในการ แสวงหาความรู้	3.91	1.13	มาก	ผ่านเกณฑ์	13
6	นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการมีทักษะพื้นฐาน การเป็นผู้ประกอบการ หรือทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”	4.62	0.62	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์	1
7	นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการ มีคุณธรรมสู่ ความสำเร็จการเป็น ผู้ประกอบการ 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ชยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปัน สังคม)	4.40	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์	3

ตาราง 10 (ต่อ)

ที่	ด้านผลผลิต	(n = 237)		ระดับการ ประเมิน	ผลการ ประเมิน	ลำดับ
		\bar{x}	S.D.			
8	นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการมีความคิด สร้างสรรค์ พัฒนา ผลงาน ขายได้เชิง พาณิชย์	3.80	1.11	มาก	ผ่านเกณฑ์	15
9	นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการรู้จักรักษา ทรัพย์สินทางปัญญา ของตนเอง และไม่ละ เมิดทรัพย์สินของผู้อื่น	3.95	0.91	มาก	ผ่านเกณฑ์	12
10	นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการมีลักษณะการ ทำงานที่เสียสละ และมี ความรับผิดชอบ	4.18	0.84	มาก	ผ่านเกณฑ์	8
11	นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการมีการ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และถูกต้อง	3.85	1.21	มาก	ผ่านเกณฑ์	14
12	นักเรียนที่เข้าร่วม โครงการมีจิตสำนึกใน การใช้พลังงาน ทรัพยากร และ สิ่งแวดล้อมอย่าง ประหยัดและคุ้มค่า	4.20	0.85	มาก	ผ่านเกณฑ์	7

ตาราง 10 (ต่อ)

ที่	ด้านผลผลิต	(n = 237)		ระดับการประเมิน	ผลการประเมิน	ลำดับ
		\bar{X}	S.D.			
13	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างสร้างสรรค์	4.13	0.98	มาก	ผ่านเกณฑ์	9
14	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ	4.37	0.76	มาก	ผ่านเกณฑ์	4
15	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้	4.48	0.71	มาก	ผ่านเกณฑ์	2
รวมเฉลี่ย		4.16	0.42	มาก	ผ่านเกณฑ์	

จากตาราง 10 ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.42) ผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการหรือทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น” ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

สามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.71) และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม) ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.11)

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการ และหลังเข้าร่วมโครงการ (n = 214)

ที่	รายการประเมินสมรรถนะวิชาชีพ	รอบการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ค่า t	Sig.
1	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจใน ด้านงานอาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการ	ก่อน หลัง	2.91 3.97	0.74 0.85	13.43*	0.00
2	นักเรียนสามารถเรียนรู้และหา ข้อมูลด้านงานอาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการให้กับตนเองได้	ก่อน หลัง	2.78 4.33	0.69 0.80	19.69*	0.00
3	นักเรียนสรุปองค์ความรู้ความ เข้าใจด้านงานอาชีพและการ เป็นผู้ประกอบการได้	ก่อน หลัง	2.95 4.12	0.87 0.78	14.56*	0.00
4	นักเรียนสามารถวางแผนการ ทำงานด้านอาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการได้อย่าง เหมาะสม	ก่อน หลัง	3.07 4.21	0.82 0.82	13.20*	0.00
5	นักเรียนสามารถติดตามรับ ข้อมูลข่าวสารด้านงานอาชีพ และการเป็นผู้ประกอบการ อย่างต่อเนื่องได้	ก่อน หลัง	2.93 4.08	0.73 0.91	14.42*	0.00

ตาราง 11 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน สมรรถนะวิชาชีพ	รอบการ ประเมิน	\bar{x}	S.D.	ค่า t	Sig.
6	นักเรียนสามารถอธิบาย หลักการ วิธีการเลือกใช้ และ การจัดเก็บวัสดุดิบ ในงาน อาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการได้	ก่อน หลัง	3.09 4.10	0.84 0.86	13.16*	0.00
7	นักเรียนสามารถอธิบายการใช้ งานของอุปกรณ์และเครื่องมือ ในงานอาชีพได้	ก่อน หลัง	3.05 4.14	0.84 0.80	14.09*	0.00
8	นักเรียนสามารถอธิบาย ขั้นตอนการทำงานในงานอาชีพ และการเป็นผู้ประกอบการได้	ก่อน หลัง	3.06 4.11	0.88 0.78	14.20*	0.00
9	นักเรียนสามารถเลือกใช้ วัสดุดิบ และการจัดเก็บ วัสดุดิบ ในงานอาชีพได้อย่าง เหมาะสม	ก่อน หลัง	3.18 4.21	0.85 0.84	12.85*	0.00
10	นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	ก่อน หลัง	3.00 4.25	0.88 0.93	14.45*	0.00
11	นักเรียนสามารถดูแลรักษา อุปกรณ์เครื่องมือได้อย่าง ถูกต้อง	ก่อน หลัง	2.96 4.16	0.75 0.82	15.97*	0.00
12	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาคำ ถามได้	ก่อน หลัง	3.04 4.16	0.89 0.84	13.20*	0.00
13	นักเรียนสามารถใช้ความรู้มา ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	ก่อน หลัง	3.33 4.32	0.98 0.73	12.29*	0.00
14	นักเรียนสามารถนำความรู้มา สร้างชิ้นงานหรือโครงการได้	ก่อน หลัง	3.22 4.04	0.87 0.79	11.12*	0.00

ตาราง 11 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน สมรรถนะวิชาชีพ	รอบการ ประเมิน	\bar{x}	S.D.	ค่า t	Sig.
15	นักเรียนวิเคราะห์ปฏิบัติงานได้ อย่างถูกต้องปลอดภัย	ก่อน	3.10	0.93	12.47*	0.00
		หลัง	4.27	0.84		
16	นักเรียนสามารถประสานงาน กับหน่วยงานภายนอกที่ สามารถให้ข้อมูลและการฝึก ทักษะอาชีพได้	ก่อน	3.24	0.94	11.28*	0.00
		หลัง	4.15	0.76		
17	นักเรียนสามารถแก้ไขและ ปรับปรุงชิ้นงานของตนเองให้ดีขึ้น	ก่อน	3.10	0.96	17.49*	0.00
		หลัง	4.53	0.69		
18	นักเรียนได้เข้าร่วมการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	ก่อน	3.38	0.94	10.50*	0.00
		หลัง	4.23	0.78		
19	นักเรียนสามารถนำเสนอข้อมูล ข่าวสารด้านงานอาชีพและการ เป็นผู้ประกอบการได้	ก่อน	3.41	1.03	8.64*	0.00
		หลัง	4.23	0.88		
20	นักเรียนสามารถจัดกิจกรรม สร้างความรู้และส่งเสริมด้าน งานอาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการได้	ก่อน	3.24	1.01	10.06*	0.00
		หลัง	4.15	0.80		
21	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี ในการนำเสนอชิ้นงานหรือ โครงการได้	ก่อน	3.15	0.97	9.03*	0.00
		หลัง	3.93	0.81		
22	นักเรียนสามารถปรับปรุง ชิ้นงานของตนเองให้ดีขึ้นได้	ก่อน	3.24	0.95	12.30*	0.00
		หลัง	4.33	0.86		
23	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในการหาข้อมูลด้าน งานอาชีพได้	ก่อน	3.32	1.00	9.38*	0.00
		หลัง	4.18	0.84		

ตาราง 11 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน สมรรถนะวิชาชีพ	รอบการ ประเมิน	\bar{x}	S.D.	ค่า t	Sig.																																																																												
24	นักเรียนปฏิบัติงานได้อย่าง รอบคอบและระมัดระวังตาม คำแนะนำได้	ก่อน	3.33	1.10	9.36*	0.00																																																																												
		หลัง	4.18	0.86			25	นักเรียนสามารถนำความรู้และ ทักษะอาชีพไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตได้	ก่อน	3.21	0.95	13.66*	0.00	หลัง	4.41	0.77	26	นักเรียนสามารถนำความรู้และ ทักษะอาชีพไปช่วยเหลือสังคม ได้	ก่อน	3.20	0.97	12.06*	0.00	หลัง	4.17	0.78	27	นักเรียนสามารถปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	ก่อน	3.17	1.04	12.98*	0.00	หลัง	4.30	0.80	28	นักเรียนมีทักษะอาชีพตาม ความสนใจและความถนัด	ก่อน	3.26	0.95	9.56*	0.00	หลัง	4.10	0.86	29	นักเรียนสามารถเป็นผู้นำใน การทำงานได้	ก่อน	3.14	0.98	12.47*	0.00	หลัง	4.11	0.86	30	นักเรียนสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ งานด้านงาน อาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการต่อสังคมได้	ก่อน	3.05	0.89	12.47*	0.00	หลัง	4.07	0.86	31	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือก อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้	ก่อน	2.98	0.72	15.16*	0.00	หลัง	4.17	0.83	32	นักเรียนสามารถเผชิญกับ ปัญหาวิกฤติในอาชีพที่ เปลี่ยนแปลงไปได้	ก่อน	2.79	0.76	16.22*
25	นักเรียนสามารถนำความรู้และ ทักษะอาชีพไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตได้	ก่อน	3.21	0.95	13.66*	0.00																																																																												
		หลัง	4.41	0.77			26	นักเรียนสามารถนำความรู้และ ทักษะอาชีพไปช่วยเหลือสังคม ได้	ก่อน	3.20	0.97	12.06*	0.00	หลัง	4.17	0.78	27	นักเรียนสามารถปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	ก่อน	3.17	1.04	12.98*	0.00	หลัง	4.30	0.80	28	นักเรียนมีทักษะอาชีพตาม ความสนใจและความถนัด	ก่อน	3.26	0.95	9.56*	0.00	หลัง	4.10	0.86	29	นักเรียนสามารถเป็นผู้นำใน การทำงานได้	ก่อน	3.14	0.98	12.47*	0.00	หลัง	4.11	0.86	30	นักเรียนสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ งานด้านงาน อาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการต่อสังคมได้	ก่อน	3.05	0.89	12.47*	0.00	หลัง	4.07	0.86	31	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือก อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้	ก่อน	2.98	0.72	15.16*	0.00	หลัง	4.17	0.83	32	นักเรียนสามารถเผชิญกับ ปัญหาวิกฤติในอาชีพที่ เปลี่ยนแปลงไปได้	ก่อน	2.79	0.76	16.22*	0.00	หลัง	4.12	0.88						
26	นักเรียนสามารถนำความรู้และ ทักษะอาชีพไปช่วยเหลือสังคม ได้	ก่อน	3.20	0.97	12.06*	0.00																																																																												
		หลัง	4.17	0.78			27	นักเรียนสามารถปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	ก่อน	3.17	1.04	12.98*	0.00	หลัง	4.30	0.80	28	นักเรียนมีทักษะอาชีพตาม ความสนใจและความถนัด	ก่อน	3.26	0.95	9.56*	0.00	หลัง	4.10	0.86	29	นักเรียนสามารถเป็นผู้นำใน การทำงานได้	ก่อน	3.14	0.98	12.47*	0.00	หลัง	4.11	0.86	30	นักเรียนสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ งานด้านงาน อาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการต่อสังคมได้	ก่อน	3.05	0.89	12.47*	0.00	หลัง	4.07	0.86	31	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือก อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้	ก่อน	2.98	0.72	15.16*	0.00	หลัง	4.17	0.83	32	นักเรียนสามารถเผชิญกับ ปัญหาวิกฤติในอาชีพที่ เปลี่ยนแปลงไปได้	ก่อน	2.79	0.76	16.22*	0.00	หลัง	4.12	0.88																
27	นักเรียนสามารถปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	ก่อน	3.17	1.04	12.98*	0.00																																																																												
		หลัง	4.30	0.80			28	นักเรียนมีทักษะอาชีพตาม ความสนใจและความถนัด	ก่อน	3.26	0.95	9.56*	0.00	หลัง	4.10	0.86	29	นักเรียนสามารถเป็นผู้นำใน การทำงานได้	ก่อน	3.14	0.98	12.47*	0.00	หลัง	4.11	0.86	30	นักเรียนสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ งานด้านงาน อาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการต่อสังคมได้	ก่อน	3.05	0.89	12.47*	0.00	หลัง	4.07	0.86	31	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือก อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้	ก่อน	2.98	0.72	15.16*	0.00	หลัง	4.17	0.83	32	นักเรียนสามารถเผชิญกับ ปัญหาวิกฤติในอาชีพที่ เปลี่ยนแปลงไปได้	ก่อน	2.79	0.76	16.22*	0.00	หลัง	4.12	0.88																										
28	นักเรียนมีทักษะอาชีพตาม ความสนใจและความถนัด	ก่อน	3.26	0.95	9.56*	0.00																																																																												
		หลัง	4.10	0.86			29	นักเรียนสามารถเป็นผู้นำใน การทำงานได้	ก่อน	3.14	0.98	12.47*	0.00	หลัง	4.11	0.86	30	นักเรียนสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ งานด้านงาน อาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการต่อสังคมได้	ก่อน	3.05	0.89	12.47*	0.00	หลัง	4.07	0.86	31	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือก อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้	ก่อน	2.98	0.72	15.16*	0.00	หลัง	4.17	0.83	32	นักเรียนสามารถเผชิญกับ ปัญหาวิกฤติในอาชีพที่ เปลี่ยนแปลงไปได้	ก่อน	2.79	0.76	16.22*	0.00	หลัง	4.12	0.88																																				
29	นักเรียนสามารถเป็นผู้นำใน การทำงานได้	ก่อน	3.14	0.98	12.47*	0.00																																																																												
		หลัง	4.11	0.86			30	นักเรียนสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ งานด้านงาน อาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการต่อสังคมได้	ก่อน	3.05	0.89	12.47*	0.00	หลัง	4.07	0.86	31	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือก อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้	ก่อน	2.98	0.72	15.16*	0.00	หลัง	4.17	0.83	32	นักเรียนสามารถเผชิญกับ ปัญหาวิกฤติในอาชีพที่ เปลี่ยนแปลงไปได้	ก่อน	2.79	0.76	16.22*	0.00	หลัง	4.12	0.88																																														
30	นักเรียนสามารถเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ งานด้านงาน อาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการต่อสังคมได้	ก่อน	3.05	0.89	12.47*	0.00																																																																												
		หลัง	4.07	0.86			31	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือก อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้	ก่อน	2.98	0.72	15.16*	0.00	หลัง	4.17	0.83	32	นักเรียนสามารถเผชิญกับ ปัญหาวิกฤติในอาชีพที่ เปลี่ยนแปลงไปได้	ก่อน	2.79	0.76	16.22*	0.00	หลัง	4.12	0.88																																																								
31	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือก อาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้	ก่อน	2.98	0.72	15.16*	0.00																																																																												
		หลัง	4.17	0.83			32	นักเรียนสามารถเผชิญกับ ปัญหาวิกฤติในอาชีพที่ เปลี่ยนแปลงไปได้	ก่อน	2.79	0.76	16.22*	0.00	หลัง	4.12	0.88																																																																		
32	นักเรียนสามารถเผชิญกับ ปัญหาวิกฤติในอาชีพที่ เปลี่ยนแปลงไปได้	ก่อน	2.79	0.76	16.22*	0.00																																																																												
		หลัง	4.12	0.88																																																																														

หมายเหตุ: * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน สมรรถนะวิชาชีพ	รอบการ ประเมิน	\bar{x}	S.D.	ค่า t	Sig.
33	นักเรียนสามารถลดการใช้ ทรัพยากรโดยไม่ให้มี ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมใน งานอาชีพได้	ก่อน	3.11	0.81	12.98*	0.00
		หลัง	4.18	0.86		
รวม		ก่อน	3.12	0.89	12.87*	0.00
		หลัง	4.18	0.82		

หมายเหตุ: * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 การเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพของนักเรียน ก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 จำแนกตาม รอบการประเมิน พบว่าในภาพรวม นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ มีสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพ หลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยใช้การประเมินแบบชิปปี้ (CIPP) เป็นกรอบในการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการผลิต (Process) และด้านผลผลิต (Product) ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 14 โรงเรียน 237 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ที่มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .097 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินโครงการผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และแบบวิเคราะห์ข้อมูลผลการเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-test Independent ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ การประเมินโครงการส่งเสริม นักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์การ ตัดสินถือว่าผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริบท รองลงมา คือ ด้านผลผลิต และด้านกระบวนการผลิต ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปัจจัยนำเข้า

1. ผลการประเมินโครงการส่งเสริม นักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านบริบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของ โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา และมีเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ก่อนดำเนินโครงการมีการเตรียมความพร้อมในการ ดำเนินโครงการ

2. ผลการประเมินโครงการส่งเสริม นักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ครูผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการ ดำเนินโครงการ รองลงมาคือ นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการมีความพร้อมและมีความสนใจ ในการทำงาน และมีการสนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการจากโรงเรียน ส่วนข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ อย่างเพียงพอและเหมาะสม

3. ผลการประเมินโครงการส่งเสริม นักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการวางแผนการดำเนินโครงการอย่างเป็นขั้นตอนและมีการ เสนอแผนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน รองลงมาคือ มีการบริหารจัดการและดำเนิน โครงการตามแผนที่วางไว้และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการจากผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องกับลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการตรวจสอบการดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานระหว่างการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ

4. ด้านผลผลิต เป็นการประเมินสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ และความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการพบว่า

4.1 การเปรียบเทียบการประเมินสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและหลังเข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตาม รอบการประเมิน พบว่า ในภาพรวม นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพหลังเข้าร่วมโครงการสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการหรือทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น” รองลงมา คือ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ชยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ของผู้บริหาร ครูที่รับผิดชอบโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งมีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านบริบท จากการประเมินพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า วัตถุประสงค์ หลักการและเหตุผล และเป้าหมายของโครงการส่งเสริม

นักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีความชัดเจน และความสอดคล้องกับนโยบายของนโยบายการศึกษา ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของศึกษานิเทศก์ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556, หน้า 36) ได้ให้ความสำคัญของการประเมินโครงการว่า การประเมินโครงการมีเป้าประสงค์หลักคือต้องการข้อมูลที่บ่งชี้ว่าโครงการที่ดำเนินการนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ หรือเป็นโครงการที่คุ้มค่าต่อการตัดสินใจในการดำเนินการหรือไม่ รวมถึงการศึกษาว่าในการดำเนินการโครงการมีปัญหาที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขในเรื่องอะไรบ้าง และเป็นโครงการที่มีคุณค่าน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นไปตามงานวิจัยของ นิमित ธิยาม (2558, บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การประเมินด้านบริบทของโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนีย์ บางเสน (2560, บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรู้รวมระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า การประเมินด้านบริบทอยู่ในระดับมาก

2. ด้านปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินความเหมาะสมและเพียงพอของปัจจัยนำเข้า ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร และการบริหารจัดการ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มี 2 รายการที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการในเรื่องของ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี รวมถึงการบริหารจัดการงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ฯ ยังไม่มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการดำเนินงานเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิมา สุขสว่าง (2563) ได้กล่าวถึง 4 สิ่งสำคัญในการบริหารโครงการให้สำเร็จ ได้แก่ 1) ขอบเขตงาน (Scope definition) เป็นการแบ่งงานหลัก ๆ ในโครงการให้ย่อยลงจนสามารถมองเห็นรายละเอียดได้ว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ทีมงานโครงการมักจะจัดทำรายละเอียดเหล่านี้ให้อยู่ในรูปของโครงสร้างกิจกรรมย่อย (Work Breakdown Structure หรือ WBS) 2) การบริหารกิจกรรมและกระบวนการในโครงการ เพื่อให้โครงการสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 3) กระบวนการเกี่ยวกับการประมาณการ (Estimate Costs) การตั้งงบประมาณ (Determine Budget) และการควบคุมต้นทุน (Control Cost) ในโครงการ เพื่อให้โครงการสำเร็จตามเป้าหมาย โดยอยู่ในงบประมาณที่ได้รับอนุมัติมา 4) กระบวนการตรวจสอบและติดตามคุณภาพ ที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าโครงการที่ดำเนินการนั้น ได้ตอบเจตภัยกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้ ซึ่งการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนีย์ บางเสน (2560, บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการ

โรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัตต์สิทธิ์ ปันสม (2556, หน้า 76) ได้ศึกษาการประเมินโครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านกระบวนการ เป็นการประเมินความเหมาะสมเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของโครงการ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า แต่ละโรงเรียนมีการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผนแผนการดำเนินโครงการอย่างเป็นขั้นตอน และมีการเสนอแผนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน มีการบริหารจัดการและดำเนินโครงการตามแผนที่วางไว้ มีการตรวจสอบการดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานระหว่างการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดวงจรการทำงาน PDCA ของเดมมิง (PDCA Deming Model) พัทธ พิลิก (2555, หน้า 20-21) อ้างอิงใน ชนิกันต์ เขียรสุตร (2551) กล่าวว่า ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของวงจร PDCA ประกอบด้วย "การวางแผน" อย่างรอบคอบ เพื่อ "การปฏิบัติ" อย่างค่อยเป็นค่อยไป แล้วจึง "ตรวจสอบ" ผลที่เกิดขึ้น วิธีการปฏิบัติใดมีประสิทธิภาพที่สุด ก็จะจัดให้เป็นมาตรฐาน หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ก็ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใหม่หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน นอกจากนี้จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุดิบ ชั่วโงง การทำงาน เงิน เวลา ฯลฯ โดยสรุปแล้ว การวางแผนช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบัน พร้อมกับกำหนด สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตด้วยการผสมผสานประสบการณ์ ความรู้ และทักษะอย่างลงตัว ขั้นตอนการปฏิบัติ (DO) คือ การลงมือปรับปรุง

เปลี่ยนแปลงตาม ทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ในขั้นนี้ต้องตรวจสอบระหว่าง การปฏิบัติด้วยว่าได้ ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง รับทราบด้วย เราไม่ควรปล่อยให้ถึงวินาทีสุดท้ายเพื่อดูความคืบหน้าที่เกิดขึ้น หากเป็นการ ปรับปรุงในหน่วยงานผู้บริหารย่อมต้องการทราบความคืบหน้าอย่างแน่นอน เพื่อจะได้มั่นใจว่า โครงการปรับปรุงเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แต่ขั้นตอนนี้มักจะถูกมองข้ามเสมอ การตรวจสอบทำให้เราทราบว่า การปฏิบัติ ในขั้นที่สองสามารถบรรลุเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม (Act) จะพิจารณาผลที่ได้ จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่ เป็นไป ตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็น มาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุ เป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้า หากเป็นกรณีที่สอง ซึ่งก็คือผลที่ได้ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ เราควรนำข้อมูล ที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และพิจารณาว่าควร จะดำเนินการอย่างไรต่อไป นี้ อาทิ มองหาทาง เลือกใหม่ที่นำไปได้ ใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม หรือขอความช่วยเหลือจากผู้รู้ หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวี อุบลชิน (2554, บทคัดย่อ) ได้รายงานการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านอาชีพของนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การ ประเมินตามที่กำหนด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร ศิริรัตน์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ ทำการประเมินโครงการเบญจวิถีผู้นำทางจิตสร้างครอบครัวต้นแบบสายใยรักของศูนย์การ เรียนรู้ โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวจังหวัดราชบุรี 1 พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ภาพรวมมี ผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด

4. ด้านผลผลิต เป็นการประเมินสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วม โครงการและหลังเข้าร่วมโครงการ และความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการพบว่า

4.1 การประเมินสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโครงการและ หลังเข้าร่วมโครงการมีค่าเฉลี่ยสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพของนักเรียนหลังเข้าร่วมโครงการ เพิ่มขึ้นจาก 3.12 คะแนน เป็น 4.18 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า หลังเข้าร่วมโครงการนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจรวมถึง การวางแผนการทำงานในด้านงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสม สามารถอธิบายขั้นตอนการทำงาน รวมถึงเลือกใช้วัตถุดิบ เครื่องมือ และจัดเก็บได้อย่างถูกต้อง รวมถึง สามารถใช้เทคโนโลยีในการค้นหาและนำเสนอข้อมูลได้เป็นอย่างดี นักเรียนได้เข้าร่วมการฝึก ประสบการณ์ด้านอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า ค) ที่ได้กำหนดผลผลิตและผลลัพธ์ที่ เกี่ยวข้อง คือ วางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปฝึกคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานที่กำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (สำนักนโยบายและ ยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2561, หน้า ข) โดยมียุทธศาสตร์ในการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะ เฉพาะด้านความชำนาญการ และความรู้เท่าทันด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อความสำเร็จของ ผู้เรียนทั้งด้านการทำงาน และการดำเนินชีวิตประกอบด้วยทักษะสำคัญ ด้าน ได้แก่ 3 ทักษะ การเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation) ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) และทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ (Life and Career Skills)

4.2 สำหรับในด้านความพึงพอใจที่มีต่อผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ที่ปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการหรือทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น” มีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ชยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม) และยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ ซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) กำหนดผลผลิตและผลลัพธ์ ที่เกี่ยวข้อง คือ วางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนสามารถนำ ความรู้ไปฝึกคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ มีทักษะการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และยังเป็นไปตามนโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561 โดยมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานด้านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงาน และการดำเนินชีวิตในด้านทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ (Life and Career Skills) มุ่งเน้นให้มีความสามารถในการยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ ริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะทางสังคมและก้าวข้ามวัฒนธรรม มีความรับผิดชอบและสามารถผลิตสร้างสรรค์งานได้ ตลอดจนมีความเป็นผู้นำและรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลนันท์ บุญกล้า (2559) ได้ทำการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชิว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 พบว่า ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลธิชา แฟงบรรเทา (2556) ได้ทำการประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารควรมีการระดมทุน และทรัพยากรต่าง ๆ ได้แก่ สื่อวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี จากองค์กรภายในและภายนอกมาสนับสนุนตามศักยภาพของแต่ละศูนย์ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพสูงสุด
2. ด้านผลผลิต ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงาน ขยายได้เชิงพาณิชย์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ไขการดำเนินโครงการของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรศึกษาวิจัยการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินอื่น ๆ นอกจากการใช้ CIPP Model

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกอร เขี่ยมสะอาด และคณะ. (2547). **การประเมินโครงการโรงเรียนสองภาษา จังหวัดพิษณุโลก**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- กมลนันท์ บุญกล้า. (2559). **การประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีวิสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564)**. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2562, จาก <http://bps.sueksa.go.th>.
- ชนิดดา บุปผามาศ. (2557). **การประเมินโครงการระบบโครงข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- ชนิกานต์ เขียรสุตร. (2551). **วงจร PDCA คืออะไร?**. สืบค้นเมื่อ 2551 มีนาคม 12, จาก http://eduserv.ku.ac.th/km/index.php?option=com_content&task=view&id=137&Itemid=68.
- ชนิศกานต์ ละครวงศ์. (2556). **การประเมินโครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กต้นแบบการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ชุตีมา ลัจจามันท์ และบุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2553). **รายงานการวิจัยติดตามประเมินผล โครงการอบรมและประกวดห้องสมุดมีชีวิต ครั้งที่ 2**. สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชลธิชา แผงบรรเทา. (2556). **การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- ทวี อุปลุขิน. (2554). **รายงานการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านอาชีพ ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 1, ลำพูน.

- ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์. (2551). **การประเมินโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียน วัดไร่ขิงวิทยา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ธนัตต์สิทธิ์ ปันสม. (2556). **การประเมินโครงการแท็บเล็ตพีซีเพื่อการศึกษาไทย ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ อำเภอป่าแดด 2555 ปีการศึกษา 1 จังหวัดเชียงราย**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- นิมิต ธิยาม. (2558). **การประเมินโครงการห้องเรียนพิเศษ เอ็ม อี พี โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**, (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชร พิสิท. (2555). **ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษา เขตจังหวัดนนทบุรี**. วิทยาลัยราชพฤกษ์, นนทบุรี.
- พิชิต ฤทธิจรรณ. (2557). **แนวคิดและกระบวนการประเมินโครงการ**. *วารสารศึกษาศาสตร์มจร*, 7(1), หน้า 1-12.
- พิชญ พงศรี. (2549). **การประเมินทางการศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เทียมฟ้า.
- เยาวดี ราชชัยกุลวิบูลย์ศรี. (2542). **การประเมินโครงการแนวคิดปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2563). **ราชกิจจานุเบกษา 134(40ก)**. หน้า 3-14, (1 เมษายน 2563).
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- ลวน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- วันทนีย์ บางเสน. (2560). **การประเมินโครงการโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวมระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพมหานคร.
- วีรวิทย์ เลิศไทยตระกูล. (2554). **ปรัชญา วงจร PDCA**. สืบค้นเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2562,

- จาก http://business.east.spu.ac.th/admin/waaa_file/A37322PDCA.pdf.
- ศศิมา สุขสว่าง. (2563). **สิ่งสำคัญในการบริหารโครงการให้สำเร็จ**. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2563, จาก <https://www.sasimasuk.com/16883297/4-สิ่งสำคัญในการบริหารโครงการให้สำเร็จ>
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2537). **การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). **ทฤษฎีการประเมิน** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ศิริรัตน์. (2557). **การประเมินโครงการเบญจวิถีนำทางสรรสร้างครอบครัวต้นแบบสายใยรักของศูนย์การเรียนรู้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- ศึกษานิเทศก์ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคเหนือสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา. (2556). **การประเมินโครงการ**. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2563, จาก http://www.dinudom.go.th/datacenter/doc_download/a_260214_.142804pdf
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). **วิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). **รวมบทความประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพ ธีรทวีวัฒน์. (2554). **การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษระดับประถม โรงเรียนมารีย์วิทยา จังหวัดนครราชสีมา**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- โสภา แซ่ลี. (2558). **การประเมินโครงการคืนครูให้นักเรียนโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, กาญจนบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2579–2560** (พิมพ์ครั้งที่ 1), กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แผนปฏิรูปราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ**. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2563, จาก

- <http://www.moe.go.th/moe/upload/news20/FileUpload/47879-8626.pdf>
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)**. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2562, จาก <http://www.kknpeo.moe.go.th/2018/wpcontent/uploads/2018/11>
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2558). **แนวดำเนินการศูนย์แกนนำขยายเครือข่ายโครงการนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (ฉบับปรับปรุง)**. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2563, จาก https://web.facebook.com/KhitthuengMFL/?_rdc=1&_rdr
- อาสนี นิสาล๊ะ. (2555). **การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนแยมจาดวิชานุสรณ์ สำนักงานบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.บ., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์, กรุงเทพมหานคร.**
- Alkin, Marvin C. (1969). **Evaluation Theory Development**. UCLA CSE Evaluation Comment No.2., p. 2-7.
- Cronbach, L. J. (1973). **Course Improvement Through Evaluation**. In Educational Evaluation Theory and Practice, p. 672-689. By B.R. Worthen and L.R. Sanders. Worthington: Charles A. Jones.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of Psychological testing**. 5th ed. New York: Harper Collins Publishers, Inc.
- Kirkpatrick, D.L. (1978). **Evaluating In-House Training Program**. Training and Development Journal. 32.(9), September, p. 6-9.
- Krejie, Robert V., & Morgan, Earyle W. (1970). **Educational and Psychological Measurement**. Minnesota University USA.
- Provus, M.N. (1971). **Discrepancy Evaluation**. Berkeley, California: McCutcheon Publishing., Co.
- Scriven, M.S. (1967). **The Methodology of Evaluation**. In Perspectives of Curriculum Evaluation (AERA Monograph Series on Curriculum Evaluation, No. 1). Chicago: Rand McNally.
- Stake, R.E. (1967). **The Countenance of Educational Evaluation**. Teachers College Record. 68, p. 523-540.

Stufflebeam, Daniel L. (1968). **Evaluation as Enlightenment for Decision–Making.**

Ohio: Ohio State University Evaluation Center, 1968, (mimeographed).

Stufflebeam, D.L. (1997). **Education Evaluation and Decision–Making.** Itasca, IL: F.E.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร. สันติ บุรณะชาติ อาจารย์ประจำสาขาการบริหาร
การศึกษาวิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไร่
สามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
3. นางสาวสุตารัตน์ ปัญญาศิริวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยอิน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้รับผิดชอบโครงการ

แบบสอบถาม

การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

1. สถานภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษา

ครูผู้รับผิดชอบโครงการ

2. เพศ

ชาย

หญิง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่
เศรษฐกิจสร้างสรรค์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็น
ของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และขอได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ

5 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
ด้านบริบท						
1	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน					
2	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา					
3	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของโครงการ					
4	มีเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจน					
5	ก่อนดำเนินโครงการมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ					
ด้านปัจจัยนำเข้า						
6	ครู ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ					
7	นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการมีความพร้อมและมีความสมัครใจในการทำงาน					
8	มีสถานที่/ห้องทำการที่ใช้ในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน					
9	มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ที่ใช้ในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอและเหมาะสม					
10	มีการสนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการโครงการจากโรงเรียน					
ด้านกระบวนการ						
11	มีการวางแผนการดำเนินโครงการอย่างเป็นขั้นตอนและมีการเสนอแผนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน					
12	มีการบริหารจัดการและดำเนินโครงการตามแผนที่วางไว้					
13	มีการตรวจสอบการดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานระหว่างการดำเนินกิจกรรมต่างๆของโครงการ					
14	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
15	มีการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
	โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว					
ด้านผลผลิต						
16	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ					
17	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ในการเรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ					
18	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการเรียนรู้ด้านด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ					
19	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ					
20	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะในการแสวงหาความรู้					
21	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการหรือทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”					
22	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปัน สังคม)					
23	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงาน ขายได้เชิงพาณิชย์					
24	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง และไม่ละเมิดทรัพย์สินของผู้อื่น					
25	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีลักษณะการทำงานที่เสียสละ และมีความรับผิดชอบ					
26	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง					
27	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัด และคุ้มค่า					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
28	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างสร้างสรรค์					
29	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ					
30	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้					

ฉบับที่ 2

สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

แบบสอบถาม

การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

1. เพศ

ชาย

หญิง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่
เศรษฐกิจสร้างสรรค์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็น
ของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และขอได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ

- 5 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
ด้านผลผลิต						
1	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ					
2	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการเรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ					
3	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการเรียนรู้ด้านด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ					
4	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ					
5	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะในการแสวงหาความรู้					
6	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการหรือทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”					
7	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)					
8	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงาน ขายได้เชิงพาณิชย์					
9	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง และไม่ละเมิดทรัพย์สินของผู้อื่น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
10	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีลักษณะการทำงานที่เสียสละ และมีความรับผิดชอบ					
11	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง					
12	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า					
13	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างสร้างสรรค์					
14	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ					
15	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้					

แบบสอบถาม

การประเมินสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพก่อนเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรกร
น้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็น
ของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และขอได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านความรู้ (Knowledge)						
1	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในด้านการ อาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ					
2	นักเรียนสามารถเรียนรู้และหาข้อมูลด้าน งานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ ให้กับตนเองได้					
3	นักเรียนสรุปองค์ความรู้ความเข้าใจด้าน งานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการได้					
4	นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานด้าน อาชีพและการเป็นผู้ประกอบการได้อย่าง เหมาะสม					
5	นักเรียนสามารถติดตามรับข้อมูลข่าวสาร ด้านงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ อย่างต่อเนื่องได้					
6	นักเรียนสามารถอธิบายหลักการ วิธีการ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	เลือกใช้ และการจัดเก็บวัสดุดิบ ในงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการได้					
7	นักเรียนสามารถอธิบายการใช้งานของอุปกรณ์และเครื่องมือในงานอาชีพได้					
8	นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการทำงานในงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการได้					
ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice)						
9	นักเรียนสามารถเลือกใช้วัสดุดิบ และการจัดเก็บวัสดุดิบ ในงานอาชีพได้อย่างเหมาะสม					
10	นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง					
11	นักเรียนสามารถดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องมือได้อย่างถูกต้อง					
12	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาการทำงานได้					
13	นักเรียนสามารถใช้ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน					
14	นักเรียนสามารถนำความรู้มาสร้างชิ้นงานหรือโครงการได้					
15	นักเรียนวิเคราะห์ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องปลอดภัย					
16	นักเรียนสามารถประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่สามารถให้ข้อมูลและการฝึกทักษะอาชีพได้					
17	นักเรียนสามารถแก้ไขและปรับปรุงชิ้นงานของตนเองให้ดีขึ้น					
18	นักเรียนได้เข้าร่วมการฝึกประสบการณ์					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	วิชาชีพ					
19	นักเรียนสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ด้านงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ ได้					
20	นักเรียนสามารถจัดกิจกรรมสร้างความรู้ และส่งเสริมด้านงานอาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการได้					
21	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการ นำเสนอชิ้นงานหรือโครงการได้					
22	นักเรียนสามารถปรับปรุงชิ้นงานของ ตนเองให้ดีขึ้นได้					
23	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการหาข้อมูลด้านงานอาชีพได้					
24	นักเรียนปฏิบัติงานได้อย่างรอบคอบและ ระมัดระวังตามคำแนะนำได้					
ด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude)						
25	นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะ อาชีพไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้					
26	นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะ อาชีพไปช่วยเหลือสังคมได้					
27	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ได้เป็นอย่างดี					
28	นักเรียนมีทักษะอาชีพตามความสนใจ และความถนัด					
29	นักเรียนสามารถเป็นผู้นำในการทำงานได้					
30	นักเรียนสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ งานด้านงานอาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการต่อสังคมได้					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
31	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้					
32	นักเรียนสามารถเผชิญกับปัญหาวิกฤติในอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปได้					
33	นักเรียนสามารถลดการใช้ทรัพยากรโดยไม่ให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพได้					

แบบสอบถาม

การประเมินสมรรถนะผู้เรียนด้านอาชีพหลังเข้าร่วมโครงการส่งเสริมนักธุรกิจ
น้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็น
ของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ และขอได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ

- 5 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านความรู้ (Knowledge)						
1	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในด้านงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ					
2	นักเรียนสามารถเรียนรู้และหาข้อมูลด้านงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการให้กับตนเองได้					
3	นักเรียนสรุปองค์ความรู้ความเข้าใจด้านงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการได้					
4	นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานด้านอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสม					
5	นักเรียนสามารถติดตามรับข้อมูลข่าวสารด้านงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่องได้					
6	นักเรียนสามารถอธิบายหลักการ					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	วิธีการเลือกใช้ และการจัดเก็บวัสดุดิบ ในงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ ได้					
7	นักเรียนสามารถอธิบายการใช้งานของ อุปกรณ์และเครื่องมือในงานอาชีพได้					
8	นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการ ทำงานในงานอาชีพและการเป็น ผู้ประกอบการได้					
ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice)						
9	นักเรียนสามารถเลือกใช้วัสดุดิบ และ การจัดเก็บวัสดุดิบ ในงานอาชีพได้อย่าง เหมาะสม					
10	นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือและ อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง					
11	นักเรียนสามารถดูแลรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือได้อย่างถูกต้อง					
12	นักเรียนสามารถแก้ปัญหาการทำงานได้					
13	นักเรียนสามารถใช้ความรู้มาประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน					
14	นักเรียนสามารถนำความรู้มาสร้าง ชิ้นงานหรือโครงงานได้					
15	นักเรียนวิเคราะห์ปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกต้องปลอดภัย					
16	นักเรียนสามารถประสานงานกับ หน่วยงานภายนอกที่สามารถให้ข้อมูล และการฝึกทักษะอาชีพได้					
17	นักเรียนสามารถแก้ไขและปรับปรุง ชิ้นงานของตนเองให้ดีขึ้น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
18	นักเรียนได้เข้าร่วมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ					
19	นักเรียนสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการได้					
20	นักเรียนสามารถจัดกิจกรรมสร้างความรู้และส่งเสริมด้านงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการได้					
21	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอชิ้นงานหรือโครงการได้					
22	นักเรียนสามารถปรับปรุงชิ้นงานของตนเองให้ดีขึ้นได้					
23	นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการหาข้อมูลด้านงานอาชีพได้					
24	นักเรียนปฏิบัติงานได้อย่างรอบคอบและระมัดระวังตามคำแนะนำได้					
ด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude)						
25	นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะอาชีพไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้					
26	นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะอาชีพไปช่วยเหลือสังคมได้					
27	นักเรียนสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี					
28	นักเรียนมีทักษะอาชีพตามความสนใจและความถนัด					
29	นักเรียนสามารถเป็นผู้นำในการทำงานได้					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
30	นักเรียนสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานด้านงานอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการต่อสังคมได้					
31	นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองได้					
32	นักเรียนสามารถเผชิญกับปัญหาวิกฤติในอาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปได้					
33	นักเรียนสามารถลดการใช้ทรัพยากรโดยไม่ให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพได้					

ภาคผนวก ค การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า

กระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ

คำชี้แจง

การพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งเป็นความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาที่ต้องการจะวัดกับเนื้อหาที่ปรากฏในเครื่องมือ โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

- + 1 เมื่อเห็นว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ

สร้างสรรค์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย

เขต 3 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านบริบท (Context)
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)
3. ด้านกระบวนการ (Process)
4. ด้านผลผลิต (Product)

ฉบับที่ 1 การประเมินด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตสำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านบริบท						
1	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของโครงการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	มีเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ก่อนดำเนินโครงการมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ					
ด้านปัจจัยนำเข้า						
6	ครู ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความสามารถในการดำเนินโครงการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	นักเรียนผู้เข้าร่วมโครงการมีความพร้อมและมีความสนใจในการทำงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	มีสถานที่/ห้องทำการที่ใช้ในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี ที่ใช้ในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอและ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	เหมาะสม					
10	มีการสนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการจากโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านกระบวนการ						
11	มีการวางแผนการดำเนินโครงการอย่างเป็นขั้นตอนและมีการเสนอแผนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	มีการบริหารจัดการและดำเนินโครงการตามแผนที่วางไว้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	มีการตรวจสอบการดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานระหว่างการดำเนินกิจกรรมต่างๆของโครงการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	มีการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านผลผลิต						
16	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
17	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ในการเรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการเรียนรู้ด้านด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะในการแสวงหาความรู้					
21	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการหรือทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงานขายได้เชิงพาณิชย์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญาของ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	ตนเอง และไม่ละเมิดทรัพย์สินของผู้อื่น					
25	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีลักษณะการทำงานที่เสียสละ และมีความรับผิดชอบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีจิตสำนึกในการใช้พลังงานทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ฉบับที่ 2 การประเมินด้านผลผลิต สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านผลผลิต						
1	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ในการเรียนรู้ด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความอดทน ขยันหมั่นเพียรในการเรียนรู้ด้านด้านการเป็นนักธุรกิจหรือการเป็นผู้ประกอบการ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะในการแสวงหาความรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะพื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการหรือทำธุรกิจ “คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น”	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีคุณธรรมสู่ความสำเร็จการเป็นผู้ประกอบการ 5 ประการ คือ ซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู (รู้จักแบ่งปันสังคม)	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
8	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงานขายได้เชิงพาณิชย์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรู้จักรักษาทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง และไม่ละเมิดทรัพย์สินของผู้อื่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีลักษณะการทำงานที่เสียสละ และมีความรับผิดชอบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมในการทำงานอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการหรือการทำธุรกิจ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ (Cronbach)

ตอนที่ 2 การประเมินโครงการส่งเสริมนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ของ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.973	30

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ชรินทร์ทร บุญมา
วัน เดือน ปี เกิด	11 สิงหาคม 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2554 วท.บ. (วิศวกรรมกระบวนการอาหาร), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, จังหวัดเชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	214 หมู่ 2 ตำบลงิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	ชรินทร์ทร บุญมา. (ผู้บรรยาย). (25 เมษายน 2563). การประเมิน โครงการส่งเสริมเกษตรกรรายย่อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 6 (หน้า 186-197). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

